

ГАЗЕТА 1930 ЙИЛ

12 МАЙДАН ЧИКА БОШЛАГАН

• Ўзбекистон Республикаси ИИВ нашри •

2006 йил 21 январь, шанба

• 3 (3637)-сон

ҲУРМАТ ВА ЭҲТИРОМ РАМЗИ

Ўз ҳаётини дунёдаги энг муҳим ва олижаноб вазифа – Ватан ҳимоячиси деган шарафли касбга бағишилаган инсонлар давлатимиз ва жамиятимизда ҳамиша юксак ҳурмат ва эҳтиромга муносиб бўлиб қолажак.

И. КАРИМОВ

Мана, неча йилдирки, мамлакатимизда Ватан ҳимоячилари куни ўзига хос байрам сифатида кенг нишонланиб келинмоқда. Осоишта ҳаётимиз, фаровон турмушимизни ҳимоя қилишга ўзини бағишилаган мард ўғлонларни халқимиз ҳамиша ардоқлайди. Муқаддас Ватанни кўз қорачигидай асраршга чоғланган, шу йўлда тиним билмай хизмат қилаётган ҳар бир киши эъзозга, ҳурматга лойикдир. Шу куни она-Ватан ҳимояси йўлида жангтоҳларда мардларча курашиб, ҳалок бўлган ўғлонлар ҳам хотирланади. Яхши, савобли анъана ҳеч қачон тўхтаб қолмайди, аксинча аждодлардан-авлодларга мерос сифатида ўтиб бораверади. Анъанага мувофиқ, бу йилги Ватан ҳимоячилари кунида ҳам мамлакатимиз ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари пойтахтимизнинг Мустақиллик майдонидаги Мотамсаро она хотира мажмуасига ташриф буоришиди. Улар бир дақиқа сукут сақлаб, ҳалок бўлган юртдошларимизни ёд этишиди ва ҳайкал пойига гулчамбарлар кўйишиди.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганligининг ўн уч йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида» Қарори эълон қилинганди. Бу борада ўтган вақт мобайнида қандай ишлар амалга оширилди? Чунончи, республика ИИВ Жазони ижро этиш Бош бошқармаси томонидан Қарор талаблари қандай бажарилмоқда? Айни дамгача маҳқумларнинг қанчаси жазони ижро этиш муассасаларидан озодликка чиқарилди каби саволлар таҳририятимизга кўплаб тушмоқда. Шуни инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси ИИВ Бирлашган таҳририятида («Постда» ва «На посту» газеталари) жорий йилнинг 25 январь–чоршанба куни соат 11.00 дан 13.00 гача республика ИИВ Жазони ижро этиш Бош бошқармасининг масъул шахслари иштирокида «Бевосита мулоқот» бўлиб ўтади. Марҳамат, азиз газетхонлар, ўзингизни қизиқтирган саволлар билан мулоқотимизда иштирок этинг.

Анваддан саволларингизни қўйидаги манзил: 700029, Тошкент шаҳри, Ю. Ражабий кўчаси 1-йига ҳам юборишингиз мумкин.

Мўлжал: метронинг «Космонавтлар» бекати.

ЮКСАК МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР
ВАЗИРЛИГИНИНГ МАЖЛИСЛАР ЗАЛИДА
ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ МУНОСАБАТИ
БИЛАН ТАНТАНАЛИ ЙИГИЛИШ БҮЛИБ
ҮТДИ. УНИ РЕСПУБЛИКА ИЧКИ ИШЛАР
ВАЗИРИ, ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ
Б. МАТЛЮБОВ КИРИШ СҮЗИ БИЛАН ОЧДИ
ВА БАРЧАНИ БАЙРАМ БИЛАН ҚУТЛАДИ.**

Мустақил давлатнинг ҳуқуқ-тартибот идораларидан бири сифатида муқаммал шаклланган ички ишлар тизими ходимлари юртимиз осойишталиги ва фаровонлигининг ҳақиқий ҳимоячиларига айланишиди. Ҳалқимиз «Элғамини билган элда азиз» деб бежизга айтмаган. Ҳа, ҳар қандай Ватан ҳимоячиси учун элнинг олқиши, эътирофига сазовор бўлишдан ҳам ортиқ мукофот бормикан?! Шубҳасизки, ички ишлар идораларининг фидои ходимлари халқимизнинг ифтихори, гурурига айланышмоқда. Бундай эъзозга муносиб бўлиш учун тизим ходимлари керак бўлганда, ўз азиз жонларини қурбон қилишади.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг мажлислар залида ҳозир бўлган тантанали йигилиш иштирокчилари нинг юзлашибида чексиз қувонч билан бирга ҳаяжонланиш ҳислари балқиб турарди. Сабаби, бутун улар ҳамкаслари, сафдошларининг эл-юрга садоқат билан қилган хизматларига бериладиган юксак баҳога гувоҳ бўлишади.

— Мамлакатимизда Ватан ҳимоячилари кунини нишонлаш тобора қутлуга анъанага айланиб бораётгани, ҳар йили шу куннинг тантанали равишда ўтказилиши бежиз эмас. Бугунги кунда республикамиз ички ишлар идоралари ходимлари эл-юрг

киритаётган бир гуруҳ ходимларга рағбатлантириш тариқасида навбатдан ташқари увонлар бериш тўғрисидаги бўйруқлар ҳам эълон қилинди. Вазир тизим ходимларининг хизматлари халқимиз томонидан муносиб баҳо олаётгани боис, жо-

матимиз ва ИИВ раҳбарияти томонидан кўрсатилган юксак ҳурмат-эҳтиром учун ташаккур изҳор қилишиди. Сўзга чиқсан республика ИИВ Фахрийлар кенгаши раиси, истеъфодаги генерал-майор Ф. Раҳимов юртимиз осойишталиги йўлида хизмат қилаётган фидой-

илар ҳамиша эл ардоғида бўлишлари ни таъкидлаб ўтди.

Барча иштирокчилар айниқса, юксак мукофот соҳиблари гўёки қувончларини ичларига сифдира олмаётгандек эди.

— Ҳукуматимиз томонидан берилган ушбу юксак мукофот нафақат менинг, балки елкадош бўлиб хизмат қилаётган ҳамкасларимнинг ҳам

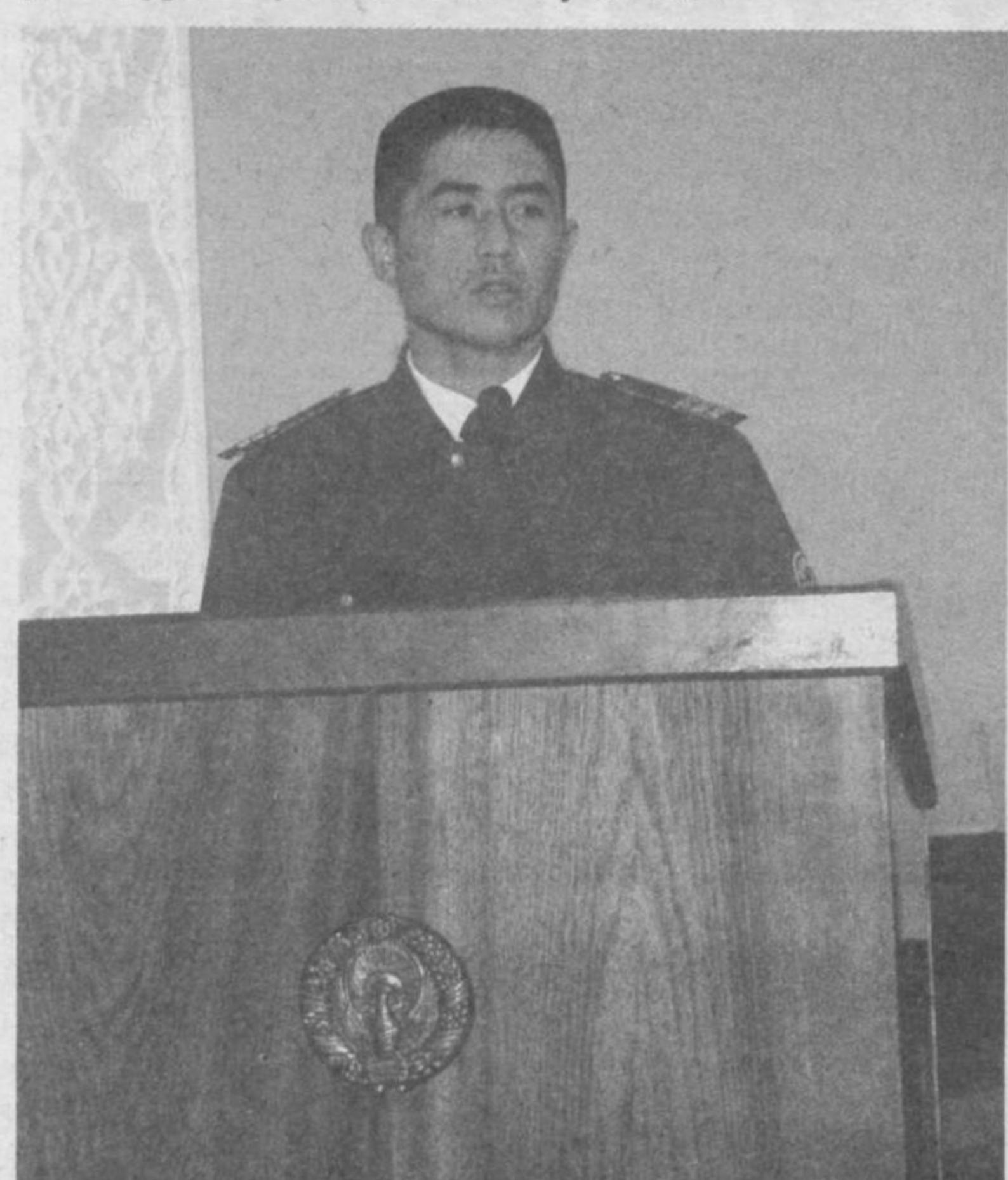
хизматларига берилган баҳодир, — дейди «Шуҳрат» медали соҳиби, республика ИИВ Академияси кафедра бошлиғи, подполковник Фазлидин Пўлатов. — Бу бизга янада катта масъулият юклайди. Кафедрамиз жамоаси ИИВ

Академиясининг обрў эътиборини ҳалқаро миёсда кўтаришда бундан кейин ҳам бор кучларини сарфлайдилар. Қолаверса, курсантларимизнинг соғлом, бақувват ходим сифатида ички ишлар идоралари сафида хизмат қилишларига ишонч билдираман.

Ҳа, кишига айтилган биргина илиқ сўз уни руҳлантириб юборади. Хизматига берилган юксак баҳо эса уни янги мэрраларни, улкан чўққиларни забт этишида куч-куvvat бўлишига асло шубҳа йўқ.

Қобилжон ШОКИРОВ.
Суратларда: тантанадан лавҳалар.

Абу КЕНЖАЕВ олган суратлар.

ЎЗ СОҲАСИННИГ БИЛДИМДОНИ

Орамизда шундай фидойи инсонлар борки, серқирра фаолияти билан танишгач, таҳсилар айтгинг келади. Улар сирасига Ўзбекистон Республикаси ИИБ Тергов Баш бошқармаси ўта муҳим ишлар бўйича катта терговчиси, полковник Абдумутал Закурлаевни киритиш мумкин.

Абдумутал болалигидан отасининг касбига ҳавас қилиб юради. Шу боис ҳарбий хизматни ўтаб қайтгач, ҳеч иккимай ички ишлар соҳасига ишга кирди. Дастлабки фаолиятини 1979 йили Тошкент шаҳар ИИБда оддий милиционер лавозимида бошлади. Малум вақт ўтгач, ўз билими ва маҳоратини ошириш мақсадида Тошкент Олий милиция мактаби (ҳозирги ИИБ Академияси)га ўқишига кирди. Ўқишини мувфақиятли тамомлагандан сўнг 1984 йилда Тошкент шаҳар Октябрь (ҳозир Шайхонтохур) тумани ИИБ терговчиси лавозимида тайинланди. Орадан беш йил ўтгач, тергов бўлими бошлиғининг ўринбосари сифатида фаолият юрита бошлади.

Ёш, сергайрат, топшириқларни сидқиддан бажариши билан ажралиб турувчи А. Закурлаев 1992 йилдан республика Ички ишлар вазирлиги Тергов бошқармаси катта терговчиси, бўлым бошлиғи ўринбосари, кейинчалик эса ўта муҳим ишлар бўйича катта терговчи вазифаларида сидқидидан

ишлади.

Ўз соҳасининг билмدونи, фидойи ва камтарин инсон Абдумутал Закурлаев 1997 йилдан республика ИИБ Тергов Баш бошқармасида диний-экстремизм ва терроризм кўринишлари билан боғлиқ ўта оғир жиноятларни тергов қилиш билан шуғулланиб, мазкур йўналишдаги етук мутахассислардан бири сифатида танилди. У шунингдек, илмий-амалий фаолият билан ҳам шуғулланмоқда. Бевосита республика ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари томонидан амалга тадбиқ этилган тергов услубиёти ва амалиётини ишлаб чиқиб, шу йўналишда ўндан ортиқ амалий қўлланмалар шулав жумласиданди.

Меҳнат фаолияти бевосита дин ва диний эътиқод билан боғлиқ бўлғанлиги сабабли ўз малакасини ошириш мақсадида Тошкент Ислом унiversitetiga иккимиз мутахассислик бўйича ўқишига кириб, исломшунос мутахассислигини эгаллади. Бундан ташқари Тошкент давлат юридик институтида «Жинойи ўюшмалар томонидан содир этиладиган жиноятларни тергов қилиш хусусиятлари» мавzuida диссертация ёқлаб, юридик фанлар номзоди илмий даражасини олди. Ўз малакасини

холда олиб бориши лозим. Фаолиятим давомида генерал-майор Б. Сидиков, полковник В. Ходжаев, истеъфодаги полковник Б. Тошходжаев, истеъфодаги майор Р. Парпиев, майор М. Писнова каби устозларимдинг билим ва тажрибасига таянаётганим бу бора-да ўз самарасини бермоқда.

Қисқа муддат ичидаги ўн иккита амалий қўлланма ва учта китоб ёзилишига ҳаммуаллифлик қилди. «Фоялар кураши», «Диний экстремизм ва терроризм», «Ваҳҳобийлик», «Хизб-ут-таҳрир», «Акромийлар», «Ўзбекистон Ислом ҳаракати» деб номланган илмий-услубий қўлланмалар шулав жумласиданди.

Терговчининг асосий вазифаси жазолаш эмас, балки қонун нуқтаи назардан жиноят учун жазонинг муқарарлигини тушунтиришидир, – деди у. – Ҳар қандай жиноятни аввало инсон ҳаётини ҳамда адолат мезонларига таянган

ошириш мақсадида Миср ва АҚШда ташкил этилган курсларда таҳсил олиб қайти.

Шу билан бирга республика Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг халқаро муносабатлар кўмитасида инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш дастурида эксперт, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида Давлат ва жамият курилиши Академияси, республика Хотин-қизлар кўмитаси, халқаро Имом Ал-Бухорий жамғармаси билан ҳамкорликда ташкил этилган ўкув дастурида мутахассис сифатида қатнашиб, вилоят бошқарув идоралари вакиллари ва жамоатчиликнинг билим даражасини оширишга мунособ ишсиз қўшиб келапти.

Айни пайдида А. Закурлаев кўплаб шогирдларнинг устозидир. Тошкент шаҳар ИИБ Тергов бошқармаси бўлим бошлиқлари, майор Оловиддин Фахриддинов, майор Қобилжон Орипов, Тошкент шаҳар М. Улугбек тумани прокурори, адлия кичик маслаҳатчиши Баҳром Эрматоловлар шулав жумласиданди. Унинг яна бир фазилати, иш билан ҳар қанча банд бўлмасин оиласидаги уч фарзанд тарбиясини умр йўлдошига ташлаб қўймайди, бунга доим вақт топа олади. Бўш пайтида китоб ўқиши, гулларни парваришларни хуш қўради, спортнинг самбо тури билан шуғулланади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан 14 январь – Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан катта иктидор соҳиби, полковник Абдумутал Закурлаев «Жасорат» медали билан тақдирланди.

Ф. АЗИЗОВ.

ҲОЖИЛИК МУБОРАК, АЗИЗ ЙОРТДОШЛАР!

Мамлакатимиздан муборак ҳаж сафарига борган юртдошларимиз, ислом арконларидан бирини адо этиб, қайтиб келдилар. Бу йилги қутлуғ сафар якунлари ҳақида Ўзбекистон Мусулмонлар идораси раиси, муфтий Абдурашид қори Баҳромов қўйидагиларни гапириб берди:

– Бисмиллоҳир раҳмонир раҳим.

Аллоҳга беадад шукрлар бўлсинки, элимида мустақиллик шамол эса бошлагандан бўён юртдошларимиз эътиқод эркинлигига эришиб, ислом динининг барча арконларини уларга виза беришда оворагарчиликка йўл қўймадилар. Республикамизнинг барча вилоятларидан ҳаж сафарига кетаётгандар пойтактга йигилиб, кейин жўнаб кетиши. Улар ўз уйларидан Тошкентга этиб келгунларича бўлган жараёнда транспортга чиқиш, тушиш, манзилга этиб олишларини ички ишлар ходимлари тўлиқ назорат қилиб, зарур бўлганда ёрдам кўрсатиши.

Айниқса, шимолий темир йўл вокзалида ички ишлар ходимларининг кўрсатган хизматларини алоҳида таъкидлаш лозим. Шунингдек, аэропортда ҳатто кексаларнинг юкларини кўтариб, жойлаштириб бердилар.

Ҳожиларимиз юртимизга қайтиб, яшаш жойларига борар эканлар, яна ички ишлар ходимларининг беминнат ёрдамидан баҳраманд бўлишиб, уларни дуо қилиши. Барча ҳожиларимиз номидан кўрсатган хизматларини учун уларга миннатдорчилар бўйларидан яратиб берилётганини маннуният билан қайд этиб ўтиш жоиз. Бунда бир қатор ваизларлик ва идоралар билан бирга ички ишлар хизматининг

Сұхбатни С. ШАМСИДДИНОВ,

ёзиг олди.

АЛЛОҲ УЙИДАГИ НИЯТ

Қодир эгам, пойингдаман,
Кечиргувчи жойингдаман,
Ўзинг курган лойингданман,
Кечиргил, покдомон қилгил,
Шу бошимни омон қилгил.

Ота-онам – ўтганларим,
Аждодларим – кетганларим,
Изларини ўпганларим,
Ўзинг жаннатмакон қилгил,
Беҳинги беармон қилгил.

Ҳар тилагим битта зордир,
Яхши тилак сенга ёрдир,
Етти пуштим умидвордир,
Авлодимни омон қилгил,
Сен соҳиби замон қилгил.

Юраккинам нимта-нимта,
Ҳар нимтада нолам минга,
Кодир эгам, ўзинг – битта!
Юртдошимни омон қилгил,
Юртбошимни омон қилгил!

Насридин ҳожи САТТОРОВ.

5410» русумли автомобилини бошқарип келаётган эди. «ДАМАС» автомобилининг сирпанини кетиши иккита транспорт воситасининг тўқнашиб кетиши билан якунланади. Бунинг натижасида «ДАМАС» йўловчиларидан уч нафари ҳалок бўлади.

Яна бир мисол. 2006 йил 17 январь куни соат 04.30 ларда Тошкент – Термиз автомобиль йўлида «Нексия» русумли автомобилини бошқарип келаётган, сирдарёлик А. Бекзод олдинда ҳаракатланиб кетаётган, Сиддиқ Адизов бошқарувидаги «Мерседес – Бенц» русумли автобусини қувиб ўтаётган вақтда бошқарувни ўйқотиши натижасида, транспорт автобуснинг ён томонига урилади ва йўлнинг чеккасига чиқиб кетади. Ушбу тўқнашиб соидир этилган вақтда орқадан «Икарус-256» русумли автобус ҳам ҳаракатланиб келаётган эди. Унинг ҳайдовчиси Курбоннор Умаров тақориб тўқнашибунинг олдини олиш мақсадида рулни кескин буриб юбориши оқибатида авто-

бус ағдарилади. Хайриятки, бу йўл-транспорт ҳодисасида инсонлар ҳалок бўлмади. Фақат уч киши тан жароҳати олди.

Юқорида айтганимиздек, шунча шароиту имкониятлар яратилаётган бир вақтда бундай йўл-транспорт ҳодисалари соидир этилиши жуда ачинарлидир. Бу рақамлар бунданда юқори бўлиши мумкин эди. Лекин йўл-патруль хизмати инспекторларининг қоидабузарликларни аниқлашни борасидаги саъи-ҳаракатлари туфайли қанчадан-қанчадан таъкидлашади. Ўзбекистон инспекторларининг қоидабузарликларни олини монимда. Бунинг самараси ўлароқ инсонларнинг ахёти асрар қолинмоқда.

Агар ҳар биримиз йўл-транспорт ҳодисалари ва турли кўнгилсизликларининг олдини олишга масъулият билан ёндошсак, ўйлайманки, кўнгилсизлик камайишига мунособ улуш кўшган бўламиз.

Зорир САЙДАЛИЕВ,

Ўзбекистон Республикаси ИИБ ІХХББ инспектори, капитан.

ЯҲМАЛАҚДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!

масликлари, унга қатъий амал қилмасликлари, пиёдалар томонидан ҳаракатланиш хавфсизлигига бироз раҳна солаётганинг кузатилмоқда. Бундай об-ҳаво шароитида, айниқса, етарли тажриба ва транспорт бошқарип мутакасисларига итоат этасликлари сабаби ўзмандаридан ҳаракатланиш хавфсизлигига талабларни ташкил этишини, 2006 йилнинг ўтган 18 кунида республика музаккадан 388 та йўл-транспорт ҳодисаси содир этилди. Бунда 78 нафар фуқаро ҳаётдан бевақт кўз юмди. 422 та инсон эса турли даражадаги тан жароҳати олди.

Республикамизда об-ҳавонинг кескин ўзгариши ва қор ёғиши натижасида автомобиль йўлларида яҳмалаклар пайдо бўлиб турибди. Ҳўш, бунга ким айбдор? Менимча, бу нарсага аввало ҳайдовчиларимиз «Йўл ҳаракати қоидалари»ни яхши бил-

ҳаракатланиш хавфсизлигига бироз раҳна солаётганинг кузатилмоқда. Бундай об-ҳаво шароитида, айниқса, етарли тажриба ва транспорт бошқарип мутакасисларига итоат этасликлари сабаби ўзмандаридан ҳаракатланиш хавфсизлигига талабларни ташкил этишини, 2006 йилнинг ўтган 18 кунида республика музаккадан 388 та йўл-транспорт ҳодисаси содир этилди. Бунда 78 нафар фуқаро ҳаётдан бевақт кўз юмди. 422 та инсон эса турли даражадаги тан жароҳати олди.

Республикамизда об-ҳавонинг кескин ўзгариши ва қор ёғиши натижасида автомобиль йўлларида яҳмалаклар пайдо бўлиб турибди. Ҳўш, бунга ким айбдор? Менимча, бу нарсага аввало ҳайдовчиларимиз «Йўл ҳаракати қоидалари»ни яхши бил-

ларидан фойдаланмаслик керак. Яроқсиз ҳолга келиб қолган, тишлари едирилиб кетган шиналардан фойдаланиш ҳам ҳавфли ҳолатлар юзага келишини оширади.

2006 йил 16 январь куни соат 10.30 ларда Балчики тумани Галаба ширкат хўжалиги ҳудудида, Улугнор тумани Янги Чек маҳалласида «ДАМАС» русумли автомобилини бошқарип бораётib, йўлнинг сирпанчиқ эканлигига эътибор бермайди ва оқибатда автомашина сурилиб, йўлнинг қарама-қарши ўйналишига чиқиб кетади. Ушбу тўқнашибунинг олдини олиш мақсадида рулни кескин буриб юбориши оқибатида авто-

Республика Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 6 июндаги қарорига асосан профилактика инспекторларининг сафи анча кенгайди. Ҳар бир маҳалла, энг олис, чекка қишлоқ ва овулларимизгача халқ билан ишлайдиган, унинг дардуғамига ҳамдард, қувонч-ташвишига шерик, ҳамнафас бўлишга манавий жиҳатдан қодир профилактика инспекторлари фаолият кўрсатишига имконият яратилди.

Маҳаллага бунчалик катта эътибор бериладигани бежиз эмас, албатта. Чунки ушбу масканлар хаётимиз мезони, ҳамма нарса маҳаллада содир бўлади, яхши-ёмон инсон ҳам шу ерда вояга етади. Шу боис профилактика инспекторлари маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари, маҳалла посбонлари, фаоллар билан бир тан, бир жон бўлиб иш юритишлари талаф этилади.

Президентимиз Ислом Каримов: «Бу ўринда ички ишлар идораларининг энг биринчи, қуи бўғини бўлган милиция таянч пунктлари ни ҳар томонлама етук, халқ билан ишлашга билими, тажрибаси, ақл-идроқи етадиган, жонкуяр профилактика инспекторлари билан жамлашга алоҳида аҳамият қаратилсин...», — деб алоҳида таъкидлаганлар.

ФАОЛЛАР КЎМАГИГА СУЯНГАН ЮТҚАЗМАЙДИ

Катта лейтенант Н. Қосимов фаоллар билан павбатдаги ишларни режалаштирипти.

Ёрилган қишлоғи Янгиқурғон тумани марказидан 12 километр узоқда жойлашган. Бу 6000 нафардан ортиқ аҳоли учун кўплаб ноқулайликлар келтириб чиқаралади. Хусусан, фуқаролар ички ишлар идоралари билан боғлик масалаларни ўз вақтида ҳал этолмай, ҳақли эътирозлар билдиришаётганди. Ислоҳотлар

самараси ўлароқ, бу ерда 6-милиция таянч пункти ташкил этилгани айни мудда бўлди.

Ҳозирда қишлоқ марказидаги муҳташам, замонавий жиҳозланган милиция таянч пунктида хизмат олиб бориш учун барча қуайликлар яратилган, сўнгти русумдаги компьютер, тезкор алоқа ва техника воситалари профи-

лактика инспектори хизмат вазифаларини тўлиқ бажаришида қўл келаяпти. Шароит яхшилангани учун ариза ва шикоятлар ўз вақтида ҳал этилалепти. Бундан фуқаролар мамнун бўлиб, уларнинг ички ишлар ходимларига бўлган ишончи тобора ортиб бормоқда.

Катта лейтенант Неъматжон Қосимовнинг қишлоқка профилактика инспектори этиб тайинланниб, хизмат ҳудудига кўчуб келгани ва аҳоли билан эллашиб кеттанига 4 йил бўлди. Шунданми, қишлоқни кафтдай яхши билади. Ҳамюрлари учун астойдил жон куйдириб ишлайди. Унинг қадами етмаган хонадон, у билмаган одамнинг ўзи йўқ. Ёшу-қари бирдай таниш. Унинг саъ-ҳаракатлари бежиз кетмади. Қисқа вақт ичиди хизмат ҳудудида жиноятчилик кескин камайди.

Маҳалла посбони Ёдгор Ҳабибуллаев ёш бўлса-да, маълум ҳаёт тажрибасига эга. У 2002 йилдан бошлаб

маҳалла осойишталигини таъминлашга муносаб ҳисса қўшиб келаяпти. Айни пайтда Ўзбекистон Миллий университети тарих факультетининг 3-босқич талабаси. Ички ишлар соҳасига бўлган ҳавас уни маҳалла посбони бўлишга унадди.

— Раҳмат, посбон болам, — деди кўнғироқ қўлган қариялардан бири миннатдорчилек билдириб. — Яхшиям сизлар борсизлар, туриштурмушимиз, хонадонларимиздан кўнглимиз тўй.

— Ҳукуқбузарликларнинг олдини олища маҳалла посбонлари Ё. Ҳабибуллаев, А. Имомов, Ф. Мамасалиев, С. Мухторов, И. Саломовлар фаоллик кўрсатишмоқда, — деди маҳалла оқсоқоли Ориф ака Розимбов. — Бундан ташқари, тури тадбирлар, тўй ва маросимлар чоғида уларнинг назорати боис тартиббузарликларга йўл қўйилмаяпти. Мана шундай фидойи қўмакчилар бор экан, профилактика инспекторининг иши ҳамиша ўнгидан келаверади.

Маҳалла оқсоқоли ҳақ гапларни айтди. Айнан улар ёрдамида маҳаллада рўй берган жиноятлар қисқа фурсатда фош этилиб, айбор шахслар ушланмоқда. Масалан, туманда яшовчи Александр Мициенинг ўйидан кимдир «Daewoo» русумли телевизор, «Самер» русумли аудиомагнитофон ва биллур буюмларни ўғирлаб кетганини ҳақида хабар тушди. Қўрилган чора-тадбирлар ўз натижасини кўрсатди. Профилактика катта инспектори ва маҳалла посбонлари Ёдгор Ҳабибуллаев, Фофур Мамасалиев, Асқар Имомовларнинг саъ-

ири йўқ экан. Шу боис уларни Тошкент шаҳар ИИББ ППХ ва ЖТСБ аниқ яшаш жойи ва машгулат турiga эга бўлмаган шахсларни реабилитация этиши марказига жўнатишиди.

— Раҳмат, посбон болам, — деди кўнғироқ қўлган қариялардан бири миннатдорчилек билдириб. — Яхшиям сизлар борсизлар, туриштурмушимиз, хонадонларимиздан кўнглимиз тўй.

— Ҳукуқбузарликларнинг олдини олища маҳалла посбонлари Ё. Ҳабибуллаев, А. Имомов, Ф. Мамасалиев, С. Мухторов, И. Саломовлар фаоллик кўрсатишмоқда, — деди маҳалла оқсоқоли Ориф ака Розимбов. — Бундан ташқари, тури тадбирлар, тўй ва маросимлар чоғида уларнинг назорати боис тартиббузарликларга йўл қўйилмаяпти. Мана шундай фидойи қўмакчилар бор экан, профилактика инспекторининг иши ҳамиша ўнгидан келаверади.

Маҳалла оқсоқоли ҳақ гапларни айтди. Айнан улар ёрдамида маҳаллада рўй берган жиноятлар қисқа фурсатда фош этилиб, айбор шахслар ушланмоқда. Масалан, туманда яшовчи Александр Мициенинг ўйидан кимдир «Daewoo» русумли телевизор, «Самер» русумли аудиомагнитофон ва биллур буюмларни ўғирлаб кетганини ҳақида хабар тушди. Қўрилган чора-тадбирлар ўз натижасини кўрсатди. Профилактика катта инспектори ва маҳалла посбонлари Ёдгор Ҳабибуллаев, Фофур Мамасалиев, Асқар Имомовларнинг саъ-

ири ўни куннинг исталган вақтида худуддан тошиш мумкин, — деди қишлоқ фуқаролар йиғини раиси А. Мирабдуллаев. — У бирон бир жанжалкаш ойланинг низосини бартараф этаётган ёки фуқаро муаммосини ҳал этаётган бўлади. Ёш, аммо тиришқўклиги туфайли масъулиятли вазифанинг удасидан чиқаяпти. Унинг фидойилиги сабабли қишлоғимиз тинч, охирги марта қаҷон ўғирлик ёки бирон бир жиноят содир бўлганини эсломаймиз.

Милиция таянч пункти қошида спорт клуби, 3-4 турдаги миллый хунармандчилик тўгараклари ташкил этилганига анча бўлди. Ёшлар бўш пайтларини асосан шу ерда ўтказишаютти. Ўтган йил мобайнида ҳудудда вояга етмаганлар томонидан бирорта ҳам жиноят қайд этилмагани бу ҳақда гапиришнинг мавриди келганини билдиради.

Вояга етмаганлар томонидан содир этилган жиноятлар таҳлили шуни кўрсатди, — деди катта лейтенант Неъматжон Қосимов, — тарбияси оғир, жиноят қилишга мойил ёки нобоп хонадонда тарбия топаётган болалар кўпроқ эътибордан четда қолар экан. Мактабда ҳам бу тоифадагилардан тезроқ қутилиш ҳаракатига тушиб қолинади. Ёлғизланиб қолган бола атрофига ўзига ўхшаганларни бирлаштиради. Вояга етмаганлар жиноят кўчасига кириб қолишининг олдини олишда уларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш мақсаддага мувофиқ эканлигини англаған ҳолда милиция таянч пункти вояга етмаганлар ўтасида ҳукуқбузарликларнинг олдини олишни бўйича инспектор, капитан Шоира Собирова, қишлоқ оқсоқоли Абдуллонон ака Мирабдуллаев, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий масалалар бўйича маслаҳатчи Жамила Эгамбердиева ҳамда посбонлар сардори Ортиқон Ҳасановлар билан маслаҳатлашиб, бир фикрга келдик. Ҳунармандлар кўмагида милиция таянч пункти қошида косибчилик, дурадгорлик, сартарошлик, тикувчилик, қизлар учун каштчилик, қандолатчилик каби миллый хунармандчилик тўгараклари ташкил этилди. Бугунги кунда бу ерда юзлаб қишлоқ ёшлини ўрганишаютти.

Хозирги кунда қишлоқ аҳли профилактика инспекторига ишонишади, унга суюнишади. Ўз касбанинг фидойиси, катта лейтенант Неъматжон Қосимов уларнинг ишончини оқлашга астойдил ҳаракат қилмоқда.

Дилбар ТУРҒУНОВА, катта лейтенант.

«РАҲМАТ, ПОСБОН БОЛАМ!»

Маҳалла ҳудудида тинчлик, осойишталикни сақлаш, ҳукуқбузарликларнинг олдини олиш ҳамда жамоат тартибини сақлашда маҳалла посбонларининг ўни бекёёсdir. Айни пайтда улар профилактика инспекторларининг яқин қўмакчи сига айланышган.

— Маҳалла посбонлари ҳозирда ҳақида равишда таянчимиз, десам янгишмайман, — деди пойтахтнинг Чилонзор туманинг «2-Катта Чилонзор» маҳалласида жойлашган 306-милиция таянч пункти профилактика катта инспектори, катта лейтенант Муҳаммаджон Мирзажонов. — Улар юқоридаги вазифалардан ташқари фуқароларнинг одоб-ахлоқ мезонларига риоя этишини таъминлаш, паспорт тартиботига амал қилинишини назорат қилиш, аҳоли ўртасида ёнғин ва ҳаракат хавфсизлиги қоидалари бўйича тушунтириш ишлари олиб бориш каби кўплаб масалаларда яқиндан ёрдам беришаютти.

Маҳалла, улар атрофидан бегона кишилар пайдо бўлса, маҳалла посбонлари дарҳол суриштириб, профилактика инспекторига хабар беришади. Яқинда иккى йигит одамлардан эски-туски буюмлар сотиб олмоқчи эканликларини маълум қилиб, зимдан хонадонларни кўздан кечиришаётганини қўшилалар билди. Маҳалла посбони Ё. Ҳабибуллаевга сим қоқиб, бу ҳақда хабар беришди. Профилактика катта инспектори билан йигитларни суриштириб қўришган эди, ёнларидан шахсларини тасдиқловчи ҳужжатла-

ЯҚИН ҚЎМАКЧИЛАРИМИЗ

ҳаракатлари туфайли туманинг Змавзесида яшовчи, муқаддам судланган В. Валерий далилий ашё билан кўлга олинди.

Маҳалла посбони Ёдгор Ҳабибуллаев ёш бўлса-да, маълум ҳаёт тажрибасига эга. У 2002 йилдан бошлаб маҳалла осойишталигини таъминлашга муносаб ҳисса қўшиб келаяпти. Шароит яхшилангани учун ариза ва шикоятлар ўз вақтида ҳал этилалепти. Бундан фуқаролар мамнун бўлиб, уларнинг ички ишлар ходимларига бўлган ишончи тобора ортиб бормоқда.

Азизжон ФАЙЗИЕВ.

Профилактика катта инспектори, катта лейтенант М. Мирзажонов маҳалла посбонлари F. Мамасалиев, Ё. Ҳабибуллаев ва ярантириш комиссияси раиси F. Юсупова билан маҳалла ҳудудини кўздан кечиришти.

Ўтган йил июнь ойида идорага ўрта ёшлардаги бир киши келиб, қизи шу маҳалланинг Мұхаммадамин ота күчасидаги хонадонлардан бирига келин бўлиб тушгани, ҳозирда бир ёшли қизи борлиги, аммо оиласи нотинч эканлиги ҳақида арз қилди. Күёви епиртли ичимлик ичиб, хотини билан жанжаллашиб турар экан. Ярашириш комиссияси аъзоси Ҳалима Ҳамидова иккимиз ушбу хонадонга

ўрганиб, тегишли чоралар кўрдик. Комиссия юғилишларида маҳалла оқсоқоли Михайл Киктев, профилактика катта инспектори, лейтенант Суннат Абдуллаев, профилактика инспектори, лейтенант Максим Ирушкинлар ҳам иштирок этиб, ўз мулоҳазалари билан ўртоқлашишяпти. Кўзланган мақсад битта. Оилаларда тинчлик, то тувлук, хотиржамликни таъминлаш, оила ва турмуш дои-

шишяпти. Улар теварак-атрофларида яшаётган ёш оилаларга ўрнак бўлиш ўрнига бундай феъл-атворлари билан салбий таъсир кўрсатишмайдими? Ана шундай ҳолатларнинг олдини олиш учун тарбияда намуна кўрсатаётган оилалар иштирокида тадбирлар ўтказаяпмиз. Масалан, Акбар Асқаров топ күчасида яшовчи, беш келиннинг бошини қовуштириб, барчага ибрат бўлаётган қайнона Шаҳзода Каримжонова билан бўлган учрашув барчада катта таассурот қолдирди.

Биргина булар эмас, маҳалла оқсоқоли, профилактика инспекторлари, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий масалалар бўйича маслаҳатчи, маҳалла посбонлари билан бир тан, бир жон бўлиб гўшадаги ижтимоий-маънавий муҳитни соғломластириш мақсадида ўзларининг жамиятга зид ҳатти-ҳаракатлари билан фарзандлари тарбиясига салбий таъсир кўрсатувчи отоналар, нотинч оилалар, вояга етмаганларни турли ҳуқуқбузарликлар содир этишга ундовчи, ёшлар онгини заҳарлаб, уларни норасмий диний оқимларга бошловчи шахсларни аниқлаб, улар билан кенг миқёсда тушунистириш ишлари олиб бораёттанимиз сабабли ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишда яхши натижаларни кўлга киритаяпмиз.

Рашита МАҚСУДХЎЖАЕВА,
Тошкент шаҳар
Яққасарой туманидаги
Ю. Ражабий маҳалласи
яратиштириши комиссияси раиси.

БИР ТАН, БИР ЖОН БЎЛИБ

бориб, келиннинг қайнотаси ва қайнонаси билан суҳбатлашдик. Кўёвни. ўртага олиб насиҳат қилганимизда бундан кейин умр йўлдоши билан тутув яшашга ваъда берди. Мана, орадан шунча вақт ўтса ҳам хонадонда бирор марта низо чиқмади. Демак, эр-хотин аҳил турмуш кечиришяпти.

Ўтган йил давомида маҳалла фуқаролар йигинига қўни-қўшилар, қайнона-келин ёки эр-хотинлар ўртасидаги келишмовчиликлар юзасидан ўнлаб аризалар тушди. Уларни ярашириш комиссияси аъзолари, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи Наргиза Жамиловлар билан атрофлича

расидаги ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, ушбу даргоҳларда камол топаётган ўғил-қизларни тўғри йўлга бошлашдир.

Мени бир нарса ташвишга солаяпти. Кейинги пайтда хонадон соҳиби ёки унинг умр йўлдоши хорижий юртларга ишлаш учун кетиб, 3-4 йиллаб қайтиб келмаётган ҳолатлар учрамоқда. Бунинг оқибатида ажрашиш ҳақида аризалар тушашяпти. Ўтган йили кўплаб ана шундай аризаларни ижобий ҳал этишга ҳаракат қилдик. Бу ҳам майли, узоқ вақт бирга яшаган, туппа-тузук обрўли одамлар ўғил-қизлари вояга етган бир пайтда арзимаган сабабларни рўкач қилиб, турмуш ўртоқлашири билан ажрашиш пайига ту-

риштириш

ИНСОНПАРVARLIK ТАМОЙИЛИ

БИРГАЛИКДА БОШ-ҚОШ БЎЛИШАЯПТИ

Мамлакатимизда инсонпарварлик тамоийлига асосланиб амалга оширилаётган ишлар давом этирилашти. Ўзбекистон Республика Конституциясининг 13 йиллиги муносабати билан республика Олий Маъжлиси Сенати томони-

Запиёта тумани Бўзсув қишлоқ фуқаролар йигини худудидаги 133-милиция таянч пункти профилактика инспектори, лейтенант Илҳом Ҳожиев хизмат пайтида.

дан Амнистия тўғрисида қарор қабул қилингани кўплаб оилаларга қувонч олиб кирди. Халқимиз, давлатимиз раҳбарлари фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, адашиб нотўғри йўлга кириб қолгандарни ҳаётта қайтириш

ва уларни ижтимоий муҳофаза қилиш учун барча чора-тадбирларни кўраётганига яна бир бор ишонч ҳосил қилди. Ҳозир жойларда мазкур қарор талабларидан келиб чиқкан ҳолда муайян ишлар қилинайти. Тошкент вилояти ИИБ ҲООБ озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазоларни ижро этилишини назорат қилиш бўлими ходимлари ҳам ушбу вазифага масъулият билан ёндашишяпти. Аввало маҳалла, корхона, ташкилот ва ўкув юртларида тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилди. 240 дан ортиқ маҳаллага қонуншунослар, жазони ижро этиш тизими мутахассислари таклиф этилиб, қарорнинг мақсад ва моҳияти атрофлича талқин этиб берилди.

Бугунги кунгача вилоят бўйича Амнистия қўлланган 212 нафар фуқаро жазодан озод этилиб, ўйларига қайтиди. Улар орасида аёллар, 60 ёшга тўлган эркаклар, эҳтиётсизлик оқибатида ижтимоий ҳаффи катта ҳолатларни назорат содир этган ва бошқа тоифадаги шахслар бор. Маҳаллий ҳокимликлар вакиллари, маҳалла оқсоқоллари, фаоллар, профилактика инспекторлари биргаликда уларни ишга жойлашитиш, моддий ёрдам кўрсатиш, оилаларида тинч-тотув яшашларини таъминлашга алоҳида эътибор беришяпти.

Бу борада Янгийўл тумани ва Бекобод шаҳар ИИБ ҲООБ профилактика инспекторлари олиб бораётган саъи-ҳаракатлар мақтовор лойиқдир. Улар жазони ижро этиш муассасасидан қайтган

ҳар бир кишини назорат остига олишган. Бу фуқароларнинг хонадонига бориб, оила аъзолари билан суҳбатлашиб, мавжуд шарт-шароитларни ўз кўзлари билан кўришашяпти. Мабодо бирор муаммо бўлса маҳалла оқсоқоли, тегишли идоралар ёки мутасаддил раҳбарлар орқали ҳал этишга эришмоқдалар.

Бу эса жиноят содир этгани учун пушаймон бўлиб, эндиликда бошқалар каби ҳал мөхнати билан оила тебратиши ният қўрганларнинг кўнглини кўтараётган. Янгийўл тумани ИИБ ҲООБ профилактика катта инспектори, майор Шуҳрат Раҳматуллаев жазони ижро этиш муассасасидан қайтганларга алоҳида эътибор берилиб, меҳр-муруват кўрсатилётгани, уларда оиласи, маҳалласи, Ватанига муҳаббат уйғотиб, тўғри йўлга киришлари, келгусида ҳуқуқбузарлик ва жиноятлар камайишида муҳим омил бўлмоқда.

Шерали АНВАРОВ,
катта лейтенант.

КЎРИК-ТАНЛОВ ФОЛИБЛАРИ

Жиззах вилоятида «Намунали милиция таянч пункти» кўрик-танлови ниҳоясига етди. Унда милиция таянч пунктларининг замонавий усулда таъмирлангани, зарур жиҳозлар, алоқа воситалари билан таъминлангани, маҳаллада ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишдаги роли, спорт майдончалари ташкил этилгани ва бошқа жиҳозларга эътибор қаратилди.

Танлов якунига кўра Мирзачўл тумани «Ержар» маҳалла фуқаролар йигинидаги 109-милиция таянч пункти биринчи, Жиззах шаҳар «Қассоблик» маҳалла фуқаролар йигинидаги 10-милиция таянч пункти иккинчи ва Дўстлик тумани «Истиқлол» қишлоқ фуқаролар йигини худудидаги 79-милиция таянч пункти учини ўринни эгаллади.

Баҳодир БЕГИМҚУЛОВ.

Қарши санъат коллежи биносида вилоят Ички ишлар ва Халқ таълими бошқармалари, вилоят Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» хайрия жамғармаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят бўлими томонидан ўтказилган «Намунали милиция таянч пункти» кўрик-танловининг «Энг намунали милиция таянч пункти» номинацияси бўйича ғолиблик Муборак туманидаги 274-милиция таянч пунктига берилди. Мазкур милиция таянч пункти компютер билан тақдирланди.

«Энг фаол профилактика катта инспектори» деб Китоб тумани ИИБ профилактика катта инспектори, майор Аҳрор Жонтемиров, «Энг фаол профилактика инспектори» деб Яккабоғ тумани ИИБ профилактика инспектори, майор Йўлдош Жавлиев, «Энг фаол маҳалла посбони» деб Яккабоғ тумани «Жангчи» маҳалласи фуқаролар йигини маҳалла посбони Анвар Раҳимов, «Энг фаол маҳалла оқсоқоли» деб Қарши тумани Хониён маҳалла фуқаролар йигини раиси Обид Ҳамидов, «Энг фаол диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи» деб Косон тумани Нартичукур маҳалла фуқаролар йигини маслаҳатчиси Маҳбуба Норкулова, «Ички ишлар идоралари ходими-нинг энг садоқатли аёли» деб Шаҳрисабз тумани ИИБ профилактика инспектори, мархум Асад Паттаевнинг турмуш ўртоғи Тамара Боймирзаева, «Энг фаол ҲООБ бошлиғи» деб Муборак тумани ИИБ ҲООБ бошлиғи, майор Э. Қандаҳаров, «Энг фаол ички ишлар идоралари фахрийси» деб истеъфодаги полковник Низом Фуломовлар топилди. Улар бир донадан рангли телевизор ва гилам билан тақдирланишиди.

Улугмурод ОЧИЛОВ,
майор.

АБДУЛЛА АВЛОНИЙ ИЖОДИДА

ТАЪЛИМ, ТАРБИЯ МАСАЛАЛАРИГА ЭЪТИБОР

«Тарбия бизлар учун ё ҳаёт – ё мамот, ё нажот – ё ҳалокат, ё соадат – ё фалокат масаласидур»

A. Авлоний.

Миллатнинг онгини, ватанпарварлигини, ўз ҳақ-хукуқларини уйғотиш, танитиш учун баркамол авлодни тарбиялаш инсониятнинг азалдан энг ёркін орзуси бўлиб келган.

Ўтган асрнинг бошларида Маҳмудхўжа Беҳбудий, Мунаввар Қори Абдурашидхонов, Абдулҳаким Саримсоқов, Абдулла Авлоний, Тошхўжа Азизхўжайев, Ҳусанхўжа Даҳаҳўжа ўели, Тўлаган Хўжамёров (Тавалло) ва бошқа маърифатпарварлар ўзбек халқининг дунёқарашини, онгини тафаккурини, характерини ўрганиш ва ўзгартиришнинг тамал тошини кўйиб, ўзбекларни замонанинг илфор милятига айлантириш учун маърифий-тарбиявий ишга бел боғлаган эдилар.

Миллатимиздаги хабарсизлик, ҳафсаласизлик, эл-юрт равнақига иштиёқсизлик, гайратсизлик, ёшлар тарбиясига бепарволик, дунё тараққиётiga лоқайдлик ва бошқа салбий сифатлар умуммиллий-даражада намоён бўлганлиги туфайли жадидлар мазкур иллат ва сифатларни маърифий йўл билан бартараф этишни кўзладилар.

Янги давр ўзбек маданияти, адабиётининг асосчиларидан бири, болалар адабиёти, ўзбек миллий театри, драматургияси, матбуоти, педагогикасининг тамал тошини кўйгандардан бири Абдулла Авлонийдир. Халқимизнинг асл фарзанди бутун ҳаётни ва фаолиятини таълим ва тарбия масалаларига бағишилаган. Бу айниқса унинг ижодида яққол кўринади.

Абдулла Авлоний асарларини ўқиган киши миллат қайғусида яшаган жадидлар қатори бу маърифатпарвар ҳам ўз миллатини севишида фақат мақтаб кўкка кўтариш эмас, балки иллатларни ўтқир ҳажвга олиб, танқид орқали кусурларни кўрсатиб йўқотиш йўлларини қидирганини тезда пайқаб олади. У маърифатсиз, илмсиз, тараққиётга эришиб бўлмаслиги ҳақидаги фикрларни содда, равон, аммо аччиқ ҳақиқат билан баён қиласди. Абдулла Авлонийнинг 1904 ва бошқа йилларда очилган жадид мактаблари учун яратган дарслеклари, газеталар, театрлар ташкил қилишдаги саъй-ҳаракатлари алоҳида эътиборга лойиқ.

Бошқа жадидлар қатори Абдулла Авлонийнинг халқимизни дунёга пешқадам миллатлар қаторида бўлишига қаратилган foялари ҳозирги кунда ҳам ўзига хос аҳамиятта моликдир.

Мазкур иллатларни бартараф қилишда биринчى навбатда миллий онгин мақсадга кучли ўналтиришга қаратилган миллий тарбия, илм, тарбибот, мактабни ислоҳ қилиш керак. Фойдали билимларни ўргатиш европача илм, техника ва қонунларни ўрганиб, қиёс қилган ҳолда катта тараққиёт йўлига чиқиш лозим. Бунинг учун дунёвий, фан ва илм зарурлигига ундан, миллийликни сақлаб қолган ҳолда замонавийлашувга даъват қилиш, ўтмишдаги ижобий, ўзгарувчан илдизларга таянган ҳолда кураш жоизлигига чақириди.

Абдулла Авлоний ёшларга таълим-

тарбия беришда, айниқса оталарнинг лоқайдлиги, бепарволиги, ёшларнинг истиқболини ўйламасликлари, қолоқ фикрлашлари, бойлар боласига «мени давримда ўйнаб яйрасин» дейишлари ва бошқа иллатларни ўз шеърларида ҳажвий баён қилишларида бошқа жадидлар билан маслаклари бир эканини пайкаш қиийн эмас.

У бир шеърида

**Агарда етти ерда тўй бўлса, ошни тушургайлар,
Туюб қорни, кекуруб, кўп
керушконига диққатман,
Маориф, илм ўйнина тийинни
кўзлари қиймас,**

**Базмда баччага сўмлар
беришконига диққатман,
– деб ёзди.**

Абдулла Авлоний бола тарбиясида бола яшаб турган муҳитнинг роли катта эканлигини кўрсатади ва бу соҳада оила шароитини ҳам назар эътибордан қолдирмайди. Тарбия боланинг ахлоқига, хулқ-атворига кучли таъсир этишини эътироф қиласди ва ота-оналарни ўз болаларини тарбия қилишга ҷаҳради. Таълим билан тарбия бир-бiri билан боғлиқ бир бутун жараён эканлигини алоҳида уқтиради.

Абдулла Авлоний «Тарбия» мақолосида унинг турлари ҳақида қуйидагича фикр юритади: 1. «Тарбиянинг замони», 2. «Бадан тарбияси». 3. «Фикр тарбияси», 4. «Ахлоқ тарбияси». Бу тўрт масала бола тарбиясида ғоят муҳим аҳамият касб қилишини таъкидлайди.

«Тарбиянинг замони» хусусида: «Эмди очиқ бўлдики, тарбияни туғилган кундан бошламак, вужудимизни кувватландурмак, фикримизни нурландурмак, ахлоқимизни гўзландурмак, зеҳнимизни равшанландурмак лозим экан. Тарбияни кимлар қулур? Қайда қилинур? Деган савол келадур. Бу саволга, «Биринчи уй тарбияси. Бу она вазифасидур. Иккинчи мактаб ва мадраса тарбияси» дейиш ўринли.

Унинг фикрича, соғлом фикр, яхши ахлоқ, илм-маърифатга эга бўлиш учун баданни тарбия қилиш зарур. «Баданнинг саломат ва кувватли бўлмоғи инсон учун энг керакли нарсадур. Чунки ўқимоқ, ўқитмоқ ва ўргатмоқ учун ин-

сонга кучли, касалсиз жасад лозимдур».

Муаллиф болани соғлом қилиб тарбиялашда дастлаб оиласа, ота-оналарга мурожаат қиласди ва боланинг соглиги заифлашса, касал бўлган тақдирда табиб ёки докторга (шифокорга) кўрсатишни таклиф этади. Ҳусусан, соғлом баданга эга бўлиш учун муаллиф кишининг жисмоний томонга зарап келтирадиган нарсалардан сақланишни тавсия қиласди: «Ичкилик, кўкнор, наша, афюн, тарёқ, чилим, нос, папирус каби баданинг саломатлигига зарарли огулик нарсалардан қочмак, сақланмак шариат, ақл, ҳикмат юзасидан лозимдур».

Абдулла Авлоний бадан тарбиясида болаларни соғлом қилиб ўстиришда ота-оналарга мурожаат қилса, болани фикрий томондан тарбиялашда ўқитувчиларнинг фаолиятларига алоҳида эътибор беради.

Абдулла Авлоний боланинг фикрий тараққиётини оиласа эмас, мактабга, муаллимлар зиммасига юклайди: «Фикр тарбияси энг керакли, кўп замонлардан бери тақдир қилинуб келган, муаллимларнинг диққатларига суялган, вижонларига юкланганди мұқаддас бир вазифадур: фикр инсоннинг шарофатлик, гайратлик бўлишига сабаб бўладур.

Бу тарбия муаллимларнинг ёрдамига
с ў н г

даражада мұхтождирки, фикрни куввати, зийнати, кенглиги муаллимнинг тарбиясига боғлиқдур». Айни замонда муаллиф таълим билан тарбиянинг бирбирига боғлиқ эканини ҳам таъкидлайди. «Дарс ила тарбия орасида бир оз фарқ бор бўлса ҳам, иккиси бир-бiriдан айрилмайдурганди, бирининг вужуди бирига бойланган жон ила тан кабидур» дейди.

Шундай қилиб, машҳур педагог Авлоний ўзининг «Туркӣ гулистон ёхуд ахлоқ» китобида яхши ва ёмон хулқлар масаласига ўтмасдан илгари тарбиянинг буюк ролига кенг тўхталади ва фарзандларни ўшлик чогидан бошлаб тарбиялаш зарур деб уқтиради.

Авлоний «Туркӣ гулистон ёхуд ахлоқ» асарининг «Назари ибрати» бўлимида ҳар бир воқеа ва ҳодисадан ибрат олиш ҳар бир кишининг вазифаси деб билади.

«Хулқларнинг энг афзали, инсонлар учун энг кераклиси назари ибратдир.

Инсон назари ила боқиб дунё китобидан ўз қадр ҳиссасини билиб олмак лозимдур.

Маърифат соҳиби бўлмак учун ахволи оламдан хабардор бўлмак керак...

Ҳозирги замондаги тараққий қўлган миллатларнинг ҳунар ва санъатларининг барчаси илми назари ибрат соясидана намоён бўлуб, оламни мунаввар ва мусаххар қилмишлар.

Маърифатпарварнинг сўзларидан ўз даврида миллатнинг янгиликларга интилишлари сустлиги, лоқайдлиги, бепарволиги ва бошқа салбий хислатларнинг кўплиги маълум бўлади.

«Хушёр ва зийрак кишилар куч ва кувватлари бор вақтида келадурган замонларини тушуниб, пул ва молларини ўринсиз ерларга, тўй ва маъракаларга ҳаддан ортиқча исроф қилмасалар... замонага мувофиқ киши қилмак учун болаларини ўқитмак ва тарбия қилмак тўғрисида ақчаларини асло қизғонмаслар», – дейди Авлоний.

Иқтисод масаласидаги Авлоний фикрлари ҳозирги кунда ҳам ўз қадрини ўқётмаган.

«Иқтисод деб пул ва мол каби неъматларнинг қадрини билмакка айтулур. Ҳозирги замонда мақсадга етмак, ўз миллатига хизмат қилмак, халқга мақбул бўлмак учун илм ва мол лозимдур...

Овруполиклар ўзимиздан олган беш тийинлик паҳтамизни келтуриб, ўзимизга йигирма беш тийинга сотурлар. Аммо биз осиёликлар, ҳусусан, туркистонликлар думба сотуб, чандур чайнаймиз, қаймоқ бериб сут ошиймиз, нон ўрнига кесак тишлаймиз», – дея жон куйдиради Авлоний.

Абдулла Авлоний ўз даврида кишиларда ёш авлодда чин инсоний ахлоқий хислатларни тарбиялашни истади. У таълим ва тарбия, илм ва маърифат олиш йўли билан ватандошларининг баҳти ва саодатли бўлишини орзу қилди.

Абдулла Авлоний фикрича, оламнинг яратилишидан мақсад инсондир. Инсон бутун борлиқнинг кўрки ва шарафидир. Инсон ўз гўзллиги ва мураккаблиги билан ер юзидаги барча маҳлуклардан афзалдир. Бутун мавжудот инсонга хизмат қилиши керак: инсон унинг соҳибидир. Чунки инсоннинг ақли бор. У шу ақл ёрдамида илм эгаллайди, илми туфайли дунёни бошқарди. «Ақл, – дейди Авлоний, – инсонларнинг пири комили, муршиди ягонасидур. Рӯҳ ишловчи, ақл бошловчидир. Инсон ақл ва идроки сояси ўзига келадурган зарар ва зулмлардан сақланнур, ер юзидаги ҳайвонларни асир қилуб, бўйнидан бойлаб, ипларининг учини кўлларига берган инсонларнинг ақлидур». Авлоний инсонга ва унинг ақлига ана шундай юксак баҳо беради.

Ўтган асрнинг бошларида маърифатпарварларнинг миллатни бошқа ривожланган мамлакат халқлари даражасига етказиш, маърифат орқали амалга ошиди деб тушунгандар бежиз эмасдир. Уларнинг нияти ва тилаклари Ўзбекистон мустақилликка эришгач рўёбга чиқмоқда.

Акрам АКМАЛОВ,

Илҳом ЎТАНОВ,

Республика «Маънавият ва маърифат» маркази масъул ходимлари.

Абдулла Авлоний
«Тарбия» мақолосида
унинг турлари
ҳақида қуйидагича
фикр юритади: 1. «Тарбиянинг замони», 2. «Бадан тарбияси». 3. «Фикр тарбияси», 4. «Ахлоқ тарбияси». Бу тўрт масала бола тарбиясида ғоят муҳим аҳамият касб қилишини таъкидлайди.

«Тарбиянинг замони» хусусида: «Эмди очиқ бўлдики, тарбияни туғилган кундан бошламак, вужудимизни кувватландурмак, фикримизни нурландурмак, ахлоқимизни гўзландурмак, зеҳнимизни равшанландурмак лозим экан. Тарбияни кимлар қулур? Қайда қилинур? Деган савол келадур. Бу саволга, «Биринчи уй тарбияси. Бу она вазифасидур. Иккинчи мактаб ва мадраса тарбияси» дейиш ўринли.

Унинг фикрича, соғлом фикр, яхши ахлоқ, илм-маърифатга эга бўлиш учун инсон бутун борлиқнинг кўрки ва шарафидир. Инсон ўз гўзллиги ва мураккаблиги билан ер юзидаги барча маҳлуклардан афзалдир. Бутун мавжудот инсонга хизмат қилиши керак: инсон унинг соҳибидир. Чунки инсоннинг ақли бор. У шу ақл ёрдамида илм эгаллайди, илми туфайли дунёни бошқарди. «Ақл, – дейди Авлоний, – инсонларнинг пири комили, муршиди ягонасидур. Рӯҳ ишловчи, ақл бошловчидир. Инсон ақл ва идроки сояси ўзига келадурган зарар ва зулмлардан сақланнур, ер юзидаги ҳайвонларни асир қилуб, бўйнидан бойлаб, ипларининг учини кўлларига берган инсонларнинг ақлидур». Авлоний инсонга ва унинг ақлига ана шундай юксак баҳо беради.

Ўтган асрнинг бошларида маърифатпарварларнинг миллатни бошқа ривожланган мамлакат халқлари даражасига етказиш, маърифат орқали амалга ошиди деб тушунгандар бежиз эмасдир. Уларнинг нияти ва тилаклари Ўзбекистон мустақилликка эришгач рўёбга чиқмоқда.

«Хулқларнинг энг афзали, инсонлар учун энг кераклиси назари ибратдир. Абдулла Авлоний ёшларга таълим-

ЎЗБЕКИСТОН – РОССИЯ: ЯНГИ МУНОСАБАТЛАР БОСКИЧИДА

Мамлакатимиз ташқи сиёсатида Россия Федерациясининг ўрни алоҳида аҳамиятга эга. Чунки Ўзбекистон ва Россиянинг кўпглаб халқаро муаммоларга муносабати бир-бирига яқин, иккى томонлама ҳамкорликни ривожлантириш борасидаги қараш ва интилишлари муштарак. Мамлакатларимиз кўпгина соҳаларда ўзаро алоқалар кўламини кенгайтиришдан манфаатдор. Муносабатларимизнинг тобора яхшиланишида 2004 йил 16 июнь куни Тошкентда имзоланган Ўзбекистон Республикаси билан Россия Федерацияси ўргасидаги стратегик шериклик тўғрисидаги шартнома катта аҳамиятта эгадир.

Президентлар И. Каримов ва В. Путин ўргасида қарор топган юксак даражадаги дўстлик алоқалари ҳамкорликни янги йўналишларини очиб берди. Мавжуд имкониятлардан кенгроқ фойдаланиш, муҳим халқаро ва миңтақавий муаммолар юзасидан мулоқот қилиш учун яхши замин яратмоқда.

Бу икки давлат муносабатлари кўпгина жабҳаларда ривожланиб бормоқда. 2004 йил икки давлат раҳбарларининг етти марта, 2005 йил эса олий даражадаги учрашувлари бўлиб ўтди. Кейинги йилларнинг ўзида Россиядан мамлакатимизга қарийб 40 га яқин делегациялар ташриф буорди.

2004 йил июнда имзоланган Стратегик шериклик тўғрисидаги шартнома 2005 йил 14 ноябрь куни имзоланган Итифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартнома учун яхшигина пойдевор вазифасини ўтди. Ушбу ҳужжат барча йўналишларда, хусусан, ҳарбий-техникавий жабҳаларда муносабатларни янги босқичга қўтаришга қаратилган эди. Ҳарбий техника етказиб бериш, ҳарбий маҳсулотлар ишлаб чиқариш, ҳарбий таълим, ҳарбий кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, ахборот алмашиш каби вазифаларни ўз ичига олади.

Ўзбекистон ва Россия раҳбарларининг келишувига мувофиқ, мамлакатларимиз минтақавий хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш, терроризм ва экстремизмга, наркобизнес ва трансмиллий уюшган жиноятчиликка, курол-аслаҳа-

ларнинг ноқонуний савдосига қарши кураш борасида яқиндан ҳамкорлик олиб бормоқда. Айнан ушбу ҳамкорлик доирасида 2005 йил 21-23 сентябрь кунлари «Фориш» (Жиззах вилояти) полигонидаги ҳамкорликни ривожлантириш борасидаги қараш ва интилишлари муштарак. Мамлакатларимиз кўпгина соҳаларда ўзаро алоқалар кўламини кенгайтиришдан манфаатдор. Муносабатларимизнинг тобора яхшиланишида 2004 йил 16 июнь куни Тошкентда имзоланган Ўзбекистон Республикаси билан Россия Федерацияси ўргасидаги стратегик шериклик тўғрисидаги шартнома катта аҳамиятта эгадир.

Ушбу ҳарбий машқулар муҳим халқаро аҳамиятта ҳам эгадир, чунки Афғонистонда наркотик моддаларни суръати ва бораёттани сирта. Наркотиган да-

тика мажмуи мамлакатимиз билан Россия ўргасидаги изчил тараққий этиб бораётган савдо-иқтисодий муносабатларнинг муҳим бўғинини ташкил қиласди. Ёдингизда бўлса, 2002 йилда «Ўзбекнефтгаз» миллий холдинг компанияси билан «Газпром» ўргасида газ соҳасида стратегик ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжат имзоланган эди. Ушбу аҳднома 2012 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон газини ҳарид қилиш, юртимиздаги газ конларини ўзлаштиришда иштирок этиш, газтранспорт инфратузилмасини ривожлантириш, Ўрга Осиё газини мамлакатимиз худуди орқали ташишини назарда тутиди.

Ана шу ҳужжатга мувофиқ 2004 йили Ўзбекистондан Россияга 7 миллиард куб метр газ экспорт қилинган эди. Ўтган 2005 йилда ушбу кўрсатгич 10 миллиард куб метрга етди.

«Газпром» билан Уст-Юрт миңтақасидаги газ конини ўзлаштириш, газтранспорт инфратузилмасини ривожлантириш бўйича ҳам битимлар тузилган. Ушбу ҳужжатлар доирасидаги лойиҳаларнинг умумий қиймати 1,4 миллиард АҚШ долларини ташкил этди. «Газпром» дунёдаги йирик компаниялардан бири бўлиб, жаҳонда қазиб олинаётган газнинг 20 фоизи, Россия Федерацияси газининг 94 фоизи унинг ҳиссасига тўғри келмоқда.

«Газпром» газ, нефть ва конденсатлар қазиб олиш ва қайта ишлаш, техника ва саноат маҳсулотлари, қурилиш материаллари, ҳалқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи ўнлаб корхона ва компанияларни бирлаштириб турибди. «Газпром»нинг экспорт қилаётган гази Фарбий Европа эҳтиёжининг 33 фоизини, Шарқий Европа эҳтиёжининг 80 фоизини қоплаб келмоқда.

Албатта, бундай йирик компания билан ҳамкорлик мамлакатимиз учун ҳар томонлама фойдалидир. Уни янада кенгайтиришдан «Газпром» ҳам манфаатдордир. Компания мамлакатимизда газ қазиб олиш ва газ савдоси ҳажмини ошириш, соҳага сармоя жалб этиш, газ саноатидаги хусусийлаштириш жараёнида янада фаол иштирок этиш ниятидадир.

Албатта, савдо-иқтисодий алоқаларимиз бошқа соҳаларда ҳам равнақ топиб бормоқда. 2004 йилда ўзаро савдо ҳажми 2003 йилгига қараганда 42,9 фоиз ошиб, қарийб 1

млрд. АҚШ долларини ташкил этди. 2005 йил якунига кўра, Ўзбекистон Россиянинг ўзаро савдо ҳажми 2 млрд. доллардан ошиди. Бу иқтисодий ҳамкорлик алоқаларини янада муҳим бир далил билан мустаҳкамлаш керак. «Ўзбекнефтгаз» миллий холдинг компанияси билан Россиянинг «Газпром» ОАЖ лари ўргасида имзоланган ҳужжатлар мамлакатимиз нефт-газ саноатига 2,5 миллиард АҚШ долларни миқдорида соғ даромад киритилишини кўзда тутиди.

Бундан ташқари мамлакатимиздан Россияга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, хусусан

пахта экспорт

қилинишини ҳам

алоҳида таъкидлаш

лозим. Россия тўқима-

чилик корхоналари

Ўзбекистондан сотиб

олинадиган пахта

толасини қайта ишлашини ҳам ҳисобга

олиш керак. Шунингдек, мёва, узум, сабзат

маҳсулотлари ҳам етказиб бериш

кўзда тутилган. Худоса ўрнида шуларни таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон раҳбарининг

2005 йил 14-15 ноябрь кунлари Россияга

қўлган расмий ташрифи мамлакатимиз та-

рихида янги даврни бошлаб берди. Таъкид-

ланганидек, расмий ташриф чоғида Ўзбе-

кистон билан Россия ўргасида итифоқ-

чилик муносабатлари тўғрисидаги шартн

ом имзоланди, шунингдек, икки мам-

лакат савдо-сано-

ат палаталари

ўргасида ҳамкор-

лик тўғрисидаги

битим, Ўзбекис-

тон Ички ишлар

вазирилиги билан

Россиянинг

Наркотиклар

айланишини назорат

қилиш бўйича фе-

дерал хизмати ўргасида наркотик восита-

ларининг, психотрон моддаларнинг нок-

нуний айланишига қарши курашда ҳам-

корлик тўғрисидаги битим имзоланди.

Мақсадлар аниқ, ният эзгу, амалий

ишлар, орзуларнинг ушалиши ҳам шу

аҳдномаларнинг нечоғлик ҳаётта тадбиқ

этилишига боғлиқ бўлиб қолсин.

Қобилбек КАРИМБЕКОВ,
«Сиёсат» ахборот-таҳлил маркази директори,
сиёсий шарҳловчи.

Мамлакатлар сиёсий жабҳалар-да ҳам, халқаро майдонда ҳам муносабатларни ривожлантириб, ижтимоий-маданий, илмий, ҳарбий-техникавий йўналишдаги ҳамкорликни кенгайтирумокдалар.

Содий алоқалари халқ хўжалигининг қарийб барча тармоқларини қамраб олган. Мамлакатларимиз ўргасида савдо-сотик, телекоммуникация, сугурта тизими, банк-молия соҳасидаги ҳамкорлик изчил тараққий этиб бормоқда.

Мисолларга назар ташлайлик. Ўзбекистонда Россия сармояси иштирокида түзилган 400 дан кўпроқ қўшма корхона ишлаб турибди. Булар озиқ-овқат, доридармон, ёғочни қайта ишлаш, электротехника, қурилиш материаллари, машинасозлик саноати каби кўпглаб бошқа муҳим соҳаларни қамраган.

Мамлакатимизда Россиянинг 85 га яқин фирма ва компанияси ўз ваколатхоналарини очган. Россия Федерациясида эса мамлакатимиз сармояси иштирокида түзилган 267 қўшма корхона фаолият юритмоқда.

Ўзбекистон газ ва нефть заҳираларига бой давлатdir. 2005 йилнинг 26 сентябрь

куни Президентимиз Россиянинг «Газпром» очик турдаги акционерлик жамияти (ОАЖ) бошқаруви раиси Алексей Миллерни қабул қилган эди. Маълумки, «Газпром» улкан салоҳиятга эга, истиқболли компаниюядир. Ёнилги-энерге-

тироқида ташкил 400 дан кўпроқ қўшма корхона ишлаб турибди. Россия Федерациясида эса мамлакатимиз сармояси иштирокида түзилган 267 қўшма корхона фаолият юритмоқда.

Албатта, бундай йирик компания билан ҳамкорлик мамлакатимиз учун ҳар томонлама фойдалидир. Уни янада кенгайтиришдан «Газпром» ҳам манфаатдордир. Компания мамлакатимизда газ қазиб олиш ва газ савдоси ҳажмини ошириш, соҳага сармоя жалб этиш, газ саноатидаги хусусийлаштириш жараёнида янада фаол иштирок этиш ниятидадир.

Албатта, савдо-иқтисодий алоқаларимиз бошқа соҳаларда ҳам равнақ топиб бормоқда. 2004 йилда ўзаро савдо ҳажми 2003 йилгига қараганда 42,9 фоиз ошиб, қарийб 1

ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАНМОҚДА

Мамлакат ички бозорини бойитиш ҳамда қурилиш материалларига бўлган эҳтиёжини қондириш, уларнинг рақобатбардошлигини таъминлаш, республика экспорт салоҳиятини ошириш, шунингдек, жазони ижро этиш муассасалари иқтисодиётини мустаҳкамлаш ва маҳсус контингентни тўлиқ иш билан таъминлаш мақсадида, Навоий вилоятидаги муассасаларнинг бирида ишлаб чиқаришнинг янги тури ташкил этилди. Яъни, муассасада ўтган йилнинг охирини

да гипс ишлаб чиқариш участкаси ишга тушди. Унинг йиллик қуввати 120 минг тонна ҳажмдаги гипс ишлаб чиқаришга имкон беридан ташкири, қўшимча фойда олишга ҳам шароитлар яратади. Бу эса ўз навбатида маҳсус контингентнинг иш

килишда фойдаланилайдиган декоратив гиштлар Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва Қарши шаҳарларидаги иншоотларга пешма-пеш жўналилди. Шунинг билан бирга, муассасада 25 турдан ортиқ халқ истеъмол моллари ҳам ишлаб чиқарилмоқда. Бундан ташкири, маҳсус буюртмалар бўйича йўлак ва майдонларга ётқизиладиган тўрт ва олти бурчакли бетон плиталар тайёрланмоқда. Бўз матоси тўқиши, дурдгорлик, тикув ва пойабзали цехлари ҳам мунтазам фаолият кўрсатмоқда.

Бундай кўп тармоқли ишлаб чиқаришни йўлга кўйиш маҳсус контингентни тўлиқ иш билан таъминлашга имкон беридан ташкири, қўшимча фойда олишга ҳам шароитлар яратади. Бу эса ўз навбатида маҳсус контингентнинг иш

ва яшаш шароитларини яхшилашга ёрдам беради.

Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида ишлаб чиқаришдан олинган фойда ҳисобидан муассасадаги яшаш ва ишлаб чиқариш ҳудудининг 4000 метрлик деворлари қайta қурилди, қенг кўламда ободонлаштирилди ва йўлаклар асфальт билан қопланди. Ишлаб чиқариш қувватини янада ошириш мақсадида замонавий технологиялар жорий этилмоқда, тўртта «МАЗ» русумли автоулов учун маблағ ажратилди. Маҳсус контингентларни касб-ҳунарга йўналтиришга ҳам катта эътибор қаратилмоқда.

Бобур ЭШМАТОВ,

капта лейтенант.

Суратларда: заводда иш

қизгин.

Муаллиф олган суратлар.

ҚАЙТА ЖИНОЯТ СОДИР ЭТИЛМАСЛИГИ УЧУН

Қашқадарё вилояти ИИБ Жазони ижро этиш муассасаларида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Конституциямизнинг 14 йиллиги муносабати билан эълон қилган «Амнистия ҳақида»-ги Қарори ижросини таъминлаш борасида қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Муборак тумани ИИБ ҲООБ озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган жазоларнинг ижро этилишини назорат қилиш гурӯҳи ходимлари томонидан ўтган йил бошидан бўён икки юз эллика яқин маҳкум ҳисобга олинганди.

— Ҳисобимиздаги маҳкумларнинг асосий қисмини ахлоқ тузатиш ишлари жазосига, муайян ҳукуқлардан маҳрум этилган, шартли ҳукм қилинганлар ташкил этади, — дейди гурӯҳ инспектори, капитан Ш. Курбонов. — Инспекторларимиз маҳкумларнинг яшаш ва ишлаш жойларини мунтазам равишда текшириб боришилмоқда. Суд ва ҳукуктарига идоралари томонидан ўтган йил бошидан

ажрим, қарор ва бошқа кўрсатмалар ўз вақтида ижро этилиб, жиноят ишлари бўйича Муборак туман суди билан тақослаш далолатномалари ҳар чоракда тузилиб, қонунийлиги таъминланмоқда.

Йилнинг охирги чорагида инспекция ҳисобидаги, суд ҳукми билан берилган жазо муддатини ўтаётган бир юз эллик нафарга яқин маҳкумнинг ҳамунали ҳулқ-атворга, ишчанлик қобилиятига эга бўлиб, ўзига нисбатан қўйилган талабларни сиддикидан адо этиб келаётган аксарият қисмига Амнистия акти кўлланилди. Муддатидан олдин озодликка чиқаётгандарнинг ҳужжатлари қисқа вақтда расмийлаштирилиш билан бирга уларнинг муқим яшаш жойларига этиб олишлари, иш билан таъминланшилари ҳам текшириб боришилмоқда. Бу эса собиқ маҳкумларнинг ҳаётда ўз ўринларини топиши ва қайta жиноят содир этмасликлари учун асосий омиллардан бўлмоқда.

Б. КАРИМОВА,

капта лейтенант.

Суратда: муассаса фаолиятидан лавҳалар.

Жавлон (исмлар ўзгаририлган) эндиғина йигирма учга қадам кўйди, уйланмаган. Хива шаҳридаги фирмалардан бирида ишлайди. Топши-тутишидан нолимаса ҳам бўлади. Отанаси бу йил уни уйлантирмоқчи. Тўйнинг ўзи бўлмайди, албатта. Жавлон ота-онамга оғирлигим тушмасин деган мақсадда тинимсиз меҳнат қўлмоқда.

Шундай кунларнинг бирида Жавлоннинг олдига бирга ўқиган синфдош дўстлари ташриф буюриши.

— Даврон «Дамас» автомашинаси сотиб олди. Шуни ювамиз.

— Ростданми, табриклиман. Буюрсин.

Жавлон Давроннинг қўлини маҳкам қисиб кўйди.

— Даврон чойхонага балиқ буюриб келди. Қани, юраша ерга борамиз, — деди Зафар.

Жавлон режалаشتариб кўйган иши кўплигини айтса ҳамки дўстлари Зафар, Даврон, Азамат, Ҳаким уни ҳолжонига кўймай ўзлари билан бирга олиб кетдилар.

Зиёфат қизигандан-қизиди: Бир-биридан бетақор қадаҳ сўзлари айтилди. Ароқ таъсиридан маст бўлган йигитлар кўнгиллари хоҳлаганча ўйнаб-кулдилар. Жавлон ҳам ўз «жиловини» жўралари кўлига топшириб, улар тутган ароқни қайтармади.

— Ўтиришимизга нимадир етишмаяпти, — гап бошлади Зафар. — Қани кетдик, ўша етишмайтган нарсани бошқа ердан топамиш.

Улфатлар ёқар-ёқмас ўрнидан туриб, ташкирига чиқдилар. Азамат билан Ҳаким зарур ишлари борлигини айтиб кетиб қолиши. Жавлон ҳам қайтмоқчи эди Зафар кўлидан тутди:

— Сен билан борасан. Улар кетса-кетаверсан. Зиёфатнинг қуюғи энди бўлади. Шаҳар марказидаги «Оби нон» корхонаси ёнида йўтам исмли танишим бор, ўшаникига борамиз. У қўшиқчи ҳалфаларни танийди. Ашуаларини эшитсанг менга раҳмат айтасан.

Жавлон оёғи тортмаёттан бўлса-да, дўстларини хафа қилгиси келмай уларнинг орқасидан эргашди...

Ноз-неъматга тўла дастурхон атрофидаги йигитларнинг оромини ногоҳон жиринглаган кўл телефонининг овози бузди. Авж пардада кўйлаётган Лобархон худди гуноҳкордай ўтирганлардан узр сўраб, ёнидаги телефонни қулогига тут-

ИНСОН УМРИ АЗИЗ

ди. Кўринишидан бошқа бир жода ҳам унинг овозини эшишишга муштоқлар бор экан. Лобар уларга бутун боролмаслигини айтиб, қўшиқ айтишда давом этди. Аксига олиб, телефони жиринглайвериб, йигитларнинг кайфиятини буза бошлади. Бу ҳол бир чеккада жимгина қўшиқ тинглаб ўтирган Жавлоннинг ҳам асабига тегди. Танишларига боролмаслигини тушинтираётган Лобарнинг кўлидан телефонни юлиб олдида «кимсан, нимага бизнинг ўтиришимизни бузаясан», — деб сўради.

— Сен билан гаплашадиган одам йўқ. Телефонни Лобарга бер.

Жавлон маст эди. Шу сабабдан нотаниш одамнинг сўзлари унга оғир ботди. Ўз навбатида кўнғироқ қўлган Анвар ҳам (нотаниш кишининг исми Анвар) Жавлон билан юзма-юз гаплашиб олмокчилигини айтиб, уни кўчага чиқишига ундиши ва ҳозир қайси манзилда турганлигини сўради. Жавлон рақиби билан қаерда учрашишни келишиб олгач, шерикларига билдирамасдан, дастурхонда турган қора дастали пичоқни кўлига олиб, кўчага чиқди. Зафар ҳам унинг ёнида борди.

Айтилган жойга дўстлари билан етиб келган Анварни Жавлон «мен билан телефонда гаплашган ким эди», деган савол билан кутиб олди.

— Мен...

Анвар бошқа сўз айтилмади. «Мен» дейиши билан Жавлон кўлидаги пичоқни унинг қорнига санчди...

Зудлик билан шифохонага олиб борилган Анварнинг ҳаётини сақлаб қолишининг имкони бўлмади.

Жавлон эса қўлмишидан пушаймон бўлиб, йўтамнинг яқинларидан, қонун ҳимоячиларидан кечириб сўради. Бир инсоннинг гулдек умрини ҳазон қўлганидан, ўз оёғига ўзи болта урганидан, келажагини барбод қўлганидан ўксиниб ўксиниб йиглади. Энди унинг айни навқирон йигитлик даври панжара ортида ўтадиган бўлди. Суд ҳукми билан узоқ муддатга қамалди...

Арзимаган сабаб билан бир инсон бевақт ҳаётдан кўз юмди. Бир йигитнинг пешонасига умрబод «қотил» деган аянчли тамға босилди. Агар уларнинг дўстлари оқилона фикр юриттаниларидан, Жавлон билан Анварнинг учрашишига йўл бермаганларидан бу воқеа содир бўлмас эди. Ағусуси, ўша куни ушбу қотилликка шоҳид бўлганлар «ароқнинг қули»га айланниб ўзлари билмаган ҳолда жиноятнинг келиб чиқишига замин яратдилар. Оқибатда юрагида орзулари кўп бўлган бир йигитнинг азиз умрига хотима ясалшига «томошабин» бўлдилар...

Бекмурод УСМОНОВ,
капта сержант.

Үн икки ёшли ўғлим тенгдоши билан ёқалашиб, уйидаги деразаларнинг ойнасини синдириди. Шундан сўнг унинг отаси профилактика инспекторига арз қилган. Энди болам маъмурий жавобгарликка тортиладими ва бу қандай тартибда амалга оширилади?

3. Мамадалиева,
үй бекаси.

Амалдаги Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 13-моддасига кўра маъмурий хуқуқбузарлик содир этган пайтда ўн олти ёшга тўлган шахсларгина маъмурий жавобгарликка тортиладилар. Сизнинг фарзандингиз ўн икки ёшда бўлгани учун маъмурий хуқуқбузарлик субъекти бўла

олмайди. Бундай ҳолатда худуд профилактика инспектори тушган ариза бўйича зарур ҳужжатларни тўплаб, шаҳар, туман ҳокимлиги қошидаги вояга етмаганлар билан ишлаш комиссиясига тақдим этади. Комиссия ўғлингизни профилактик ҳисобга олиш ва етказилган зарарни сиздан ундириш ҳақида қарор чиқариши мумкин.

Кўшниларимдан бири ишдан кўпинча маст ҳолда келиб, хотинини дўйпослайди. Мактаб ёшидаги икки фарзандининг тарбиясига умуман эътибор бермаяпти. Қайтанга ўз хулқи билан уларга салбий таъсир кўрсатмоқда. Бундай ота ёки онага нисбатан бирор чора кўриладими?

Р. Валиев,
Тошкент вилояти, Зангизота тумани.

Бунинг учун қўшнилар ўрнитилган тартибда ариза билан ҳудудий ички ишлар идорасига мурожаат этишлари зарур. Профилактика инспектори зарур материалларни йигиб, қўшнингизни «сурункали ичувчи шахс» сифатида профилактик ҳисобга олиши мумкин. Агар кўрилган ушбу чоралардан кейин сурункали равишда фарзанди тарбиясига салбий таъсир кўрсатиши давом этирса, унда туман фуқаролик судининг қарорига кўра өталик ҳуқуқидан маҳрум этилади.

нинг қарорига асосан профилактика инспектори энди уни «фарзанд тарбиясига салбий таъсир кўрсатувчи шахс» сифатида профилактик ҳисобга олиши мумкин. Агар кўрилган ушбу чоралардан кейин сурункали равишда фарзанди тарбиясига салбий таъсир кўрсатиши давом этирса, унда туман фуқаролик судининг қарорига кўра өталик ҳуқуқидан маҳрум этилади.

Жиноят содир этганликда гумон қилинган шахс қандай асосларда ушлаб турилиши мумкин?

3. Оқмирзазев,
ҳайдовчи.

қўрсатсалар;

3. Унинг ўзида ёки кийимида, ёнида ёки уйда содир этилган жиноятнинг яққол излари топилса;

4. Шахсни жиноят содир этишда гумон қилиш учун асос бўладиган маълумотлар мавжуд бўлиб, у қочмоқчи бўлса ёки доимий яшайдиган жойи йўқ ёхуд шахси аниқланмаган бўлса.

Ушбу моддада келтирилган ҳолатлар рўйхати қатъий бўлиб, уни кенгайтирилган ҳолда талқин этиш таъқида нади.

Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг 221-моддасига жиноят содир этганликда гумон қилинган шахсларнинг ушлаб туриш асослари келтириб ўтилган. Унга кўра, бундай шахслар қўйидаги асослар мавжуд бўлганда ушлаб турилиши мумкин:

1. Шахс жиноят устида ёки бевосита уни содир этганидан кейин кўлга тушса;

2. Жиноят шоҳидлари, шу жумладан, жабрланувчilar уни жиноят содир этган шахс тариқасига тўғридан-тўғри

мена гувоҳ сифатида судга чақиришади. Бир неча марта жабрланувчи келмагани учун жараён қолдирилиб, қанча вақтим зое кетди. Яна чақирив қозози келса бормасликка ҳаққим борми?

3. Олимов
Карши шахри.

сўроқ қилувчининг рухсатисиз ошкор этмаслиги; ишнинг тергови ва суд мажлиси вақтида тартибга риоя этиши шарт.

Агар сиз узрсиз сабаблар билан судга бормасантиз мазкур кодекснинг 261–264-моддаларида келтирилган тартибда мажбурий равища олиб келинишингиз мумкин.

Саволларга юридик фанлари номзоди

Ғайбулла АЛИМОВ
жавоб берди.

АВВАЛО, ИНСОН БҮЛ!

Наврӯз байрами куни. Қошқоряётган бўлса ҳам, кўчада одам кўп. Нажмитдин Навоий шаҳридаги Халқлар дўстлиги кўчаси бўйлаб ўзининг «Тико» русумли машинасида уйига қайтаётган эди. «Гул бозори»га яқинлашганида бирор қўл кўтарди. Қараса, кўринишдан танишга ўхшади. Йўловчи йигит ҳам ҳайдовчини Кармана туманида туришини эслади. Фақат исми ёлидан кўтарилган экан. Йўлимиз бир-ку, олиб кета қолай деб тўхтади.

Хол-аҳвол сўрашиб, бирбирларини байрам билан кутлашди. Ҳали ҳеч қанча юришмаган эди, шу пайт бир киши ўн метрлар олдинда шошиб йўлни кесиб ўтаётганини кўрди. Уни уриб юбормай деб сигнал бериб, машинани ўнгга буриб тормозни босди. Аммо машинасини тўхтатишига улгурмади, автомobiliнинг чап олд қисми билан пиёдана уриб юборди. Дарҳол автоуловини тўхтатиб, пастга тушди. Ҳамроҳининг ёрдамида жабрдийдан орқа ўриндиққа ётқизиб, касалхонага олиб борди.

Жабрдийданинг олган тан жароҳати оғир экан, шифокорларнинг барча саъй-ҳаракатлигига қарамай у оламдан кўз юмди. Шундан сўнг Нажмитдин яна воқеа жойига қайтиб борди. Тегиши ҳужжатлар тузаётган ички ишлар идоралари ходимларининг саволларига жавоб берди. Марҳум Султон Муродовнинг оила аъзоларини излаб топди, улардан астойдил кечирмади.

— Нажмитдин ака фалокат юз берган куни ёки бизнисига келиб, узр сўрадилар. То шу кунгача оиласиздан хабар олиб, кўнтил юнга берди. Мен ҳам тормоз бериб, машинанинг ўнгга бурдим. Ёмғир ёққанидан йўл нам бўлгани сабабли машинам тойиб йўлакка чиқиб кетди ва олди билан пиёдана уриб юборди, — деди.

Ваҳоланки, ҳайдовчи қоидаларга мувофиқ олдиндаги транспорт воситасига урилиб кетмаслик учун зарур оралик масофани сақлаши, зарур бўлганда уни хавфсиз айланиб ўтишга улгуриши лозим. Қолаверса «Ёмғир ёққанлиги сабабли йўл нам эди», — деган гапи ҳам ёлғон бўлиб чиқди.

Энг афсусланарлиси, Бахтиёр қилғилиқни қилиб, кейин жабрдийданинг аҳволи билан қизиқмаган.

— Турмуш ўргоми касалхонада беш кун ўлим билан олишиб ётдилар. 23 апрелда вафот этдилар. Ҳужайним оғир ётганларида ҳам, вафот этганларидан кейин ҳам на ҳайдовчи, на унинг қариндошлари ҳолимиздан хабар олишмади. Шу сабабли айбордога нисбатан қонуний чора кўрилишини сўрайман, — деди тергов чогида марҳум Эркин Ахтамовнинг беваси. Саодат Ахмедова.

Юқоридаги икки воқеа бир-бираига анчайин ўхшаш. Ҳар иккала ҳолатда ҳам ҳайдовчининг эҳтиётсизлиги, хатоси оқибатида пиёда ҳаётдан

кўз юмган. Фақат биринчи вазиятда жабрланган тараф айбордни кечиряпти, иккинчи ҳолатда эса йўқ. Нега? Ахир, ҳеч бир ҳайдовчи пиёдана атайлаб уриб кетмаган-ку! Сабаби оддий. Нажмитдин Бобокулов айбига иқор бўлиб мархумнинг оила аъзоларидан кечирим сўраган. Улардан то кўнгил яралари бир қадар битгунича ҳол сўраб, хабар олиб турган. «Эгилган бошни қилич кесмас» дейди доно халқимиз.

Иккинчи ҳолатда эса Бахтиёр Қодиров ақалли оғир аҳволда жонлантириш бўлимида ётган жабрдийданинг аҳволидан хабар олишга ҳам ярамаган. Балки у Эркин аканнинг ҳолидан хабар олганида, вафотларидан сўнг маъракаларида бел боғлаб турганида, Саодат опанинг ҳам кўнгли юшармиди. «Майли, тақдир экан-да. Фалокат оёқ остида экан», — деб айбордни кечирмадилар.

Бир пайтлар суд ҳукм чиқариши чоғида жабр кўрган томоннинг кечириш-кечирмаслигига қаралмасди. Собиқ шуроқонуларидан миилатимизга хос кечиримлилик ҳисобга олинмаган. Шу сабабли одамлар майда ўғриликлар юз берса, йўл-транспорт ҳодисаси туфайли бирор ҳайдовчи эканни таъминлаштиришади. Ҳозир ана шундай келишиб кетишига, айни интихабни кечирмади. Бахтиёр Қодиров тергов пайтида турли баҳоналар билан ўзини оқла-моқчи бўлди. Жумладан: «Олдинда кетаётган «Москвич» ҳайдовчиси кескин тормоз берди. Мен ҳам тормоз бериб, машинанинг ўнгга бурдим. Ёмғир ёққанидан йўл нам бўлгани сабабли машинам тойиб йўлакка чиқиб кетди ва олди билан пиёдана уриб юборди», — деди.

Ваҳоланки, ҳайдовчи қоидаларга мувофиқ олдиндаги транспорт воситасига урилиб кетмаслик учун зарур оралик масофани сақлаши, зарур бўлганда уни хавфсиз айланиб ўтишга улгуриши лозим. Қолаверса «Ёмғир ёққанлиги сабабли йўл нам эди», — деган гапи ҳам ёлғон бўлиб чиқди.

Ҳозир ана шундай келишиб кетишига, айни интихабни кечирмади. Бахтиёр қолларда, жумладан, йўл-транспорт ҳодисалари билан боғлиқ баъзи ҳолатларда ҳам яратув институти қонунларидан қонунланиши мумкин. Яна қатор ҳолларда эса айбордниг астойдил тавба қилиши, жабр кўрган томоннинг уни кечириши суд ҳукм чиқариши чоғида енгиллаштирувчи ҳолатлар сифатида баҳолана-ди. Афсуски, айрим фуқаролар буни англаб етишмайди. Янаям соддароқ қилиб айтсақ, оддийгина одамгарчиликни унтиб қўшишади. Аслида, жиноят жазоларнинг либераллаштирилиши, яратув институтининг жорий этилиши ҳам инсонпарварлик, одамгарчилик сари очилган йўл-ку.

Бобомурод ТОШЕВ.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Ёнгин хавфсизлиги олий техник мактаби бошлиғи, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси, юридик фанлари доктори, профессор генерал-майор М. С. Собиров билан сухбат.

Матрасул Собиров Хоразм вилоятининг Богот туманиндағи Найман қишлоғида таваллуд топган. Ўрта мактабни битириб, аввал ТПИда, . Миллий хавфсизлик хизмати институтида, сўнгра ИИВ Академиясида таҳсил олган. 1983 йилдан ички ишлар хизматида. Бухоро вилояти ИИБ бошлиғининг биринчи ўринбосари, кейинчалик бошлиқ лавозимларида ўн йилдан ортиқ хизмат қилди. 1994 йилдан Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактабига раҳбарлик қиляпти. Ҳаётдаги шиорингиз деб сўраганимизда «Эзгуликка интилиб яаш, имкони борича инсонларга кўпроқ наф келтириш, элу-юрга садоқат билан хизмат қилиш, ҳаётда озмикўпми из қолдиришдан иборат», – дея жавоб бердилар. Бу олим ва раҳбар меҳнатсевар, янгилукка интилувчан, инсонларни жуда ҳурмат қилиши билан танилган.

— Матрасул Собиро-
вич, сизни генерал-
майор унвони билан му-
боракбод этамиз.

— Раҳмат!

— Раҳмат!
— Инсон ўтган умрига назар ташлайди. Ортда қолган йилларнинг сарҳи-собини қилиб туради. Яхши ёмон кунлари ҳақида фикр юритади. Шундай эмасми?

— Дарҳақиқат, шундай. Мен ёшлик чоғларимданоқ буюк бобокалонимиз, ҳазрат Алишер Навоийнинг «Ёшлик даври, бу — қарилукда сарфлаш учун билим олиш палласидир», деган сўзларини ўзимга мақсад қилиб қўйган эдим ва Яратганга шукрлар бўлсин, шу мақсадимга озми-кўпми, эришдим, деб йўлайман.

Билим олишга иштиёқ бўлса бас. Қийин томони шундаки, илм-фан борган сари мураккаблашиб, тобора ривожланиб бормоқда. Уни тезлик билан илғаб олиб, ўзлаштиришга улгур масангиз, шогирдларингиздан орқада қолиб кетишингиз ҳеч гап эмас. Шунинг учун ўз устингизда кўпроқ ишлашга тўғри келади.

Эришдим, дөс уйланып. Отамиз Собир бобо хат-саводли инсон бўлиб, қишлоқда мираблик қиласардилар. Ўзларининг илм олишга имкониятла-ри бўлмаганлиги сабабли ака-укаларим, сингилла-лади.

Ҳаётда устозларим кўп. Энг биринчи устозларим раҳматли отам, қолаверса, акаларим ва қариндошларим, мактабда ўқитувчилар, институтда, Академияда профес-

ЯДЫАДЫРДЫМДАТ МАКСАДА ВА МАЗМУУТАМ

сорлар. Мен улардан, айниқса, Рўзибой Рўзметов, Душам ака Матёкубов, Саъдулла ака Сариров, азиз устозим генерал-майор Фофуржон ака Раҳимов, Учқун ака Раҳимов ва бошқа кўплаб ватандошлиаримдан чексиз қарздорман. Чунки менинг шу даражага етишишимда уларнинг ҳиссалири беқиёсdir.

Ўзбекистон учун ёш авлодни илмли, маданиятли қилиб тайёрлаш мухим. Чунки улар эртага мамлакатни идора этувчи раҳбар, мамлакат тақдирини ҳал қилувчи де-

лар. Демакки, фуқароларнинг бошига тушган кулфатини бартараф этиш учун ўз ҳаётларини хавф-хатарга қўйган ҳолда бешафқат олов билан яккама-якка курашга киришадилар. Бу иш эса ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Шуни қувонч билан таъкидлашимиз мумқинки, сўнгги йилларда республикада юз берает-ган ёнғинлар сони йилига тахминан мингтага, ёнғинларда кишиларнинг ҳалок бўлиш ҳолатлари эса 20-25 тага камайиб бораётir.

путат, олим, ёзувчи, жамоат арбоби, борингки, жамият ҳаётининг барча жабҳаларида фаол иш юритадиган кишилар бўлиб етишадилар. Келажакда жамиятга кўпроқ нафи тегадиган инсон бўлишларида уларга берадиган таълим ва тарби-

Мактабимизнинг профессор-ўқитувчилари олиб бораётган илмий изланишлар, ихтиrolар халқ хўжалигининг турили тармоқларида қўлланилмоқда. Бугунги кунда улар томонидан 10 дан ортиқ ихтиrolарга патент олинди.

янинг аҳамияти катта деб ўйлайман.

Мактабимизнинг 14 та кафедрасида профессор ва ўқитувчиларимиз тур- Жумладан, физика-математика фанлари номзоди, полковник М.Усмонов томони -

технологиялар, янгича услуглар ўт ўчириш со-
ҳасига ҳам жадал кириб келяпти.

— Тингловчиларга таълим-тарбия бериш борасидаги ишларга ҳам тўхталсангиз.

— Жаҳон цивилизацијаси ютуқларини, халқимизнинг бой маданий, маънавий қадриятларини ўзлаштириб олган, юксак ахлоқли, жисмонан соғ-лом, юқори маданиятли ва маънавиятли Ватан фидойиларини, ўз касбининг ҳақиқий усталарини тарбиялаш масъулиятли вазифалардан саналади. Бундай тарбияни эса бизнинг соҳамизда ҳаётга жорий этилаётган янгиликлар, ёнфинларда жасорат ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатган кишилар тажрибалари асосида, уларнинг тимсолида беришга ҳаракат

Қилаётірмиз. Шундай кишилардан бири, МДХ давлатларида саноқли бўлган уч карра «Ёнғин-даги жасорати учун» медали соҳиби Анатолий Васильевич Володин кўп йиллар мактабимизда ёшларга таълим берди. У ҳозирги кунда нафақада бўлишига қарамай, тез-тез илм даргоҳимизга ташриф буюриб, ёш педагоглар билан ўз тажрибаларини ўртоқлашиб туради.

Таълим-тарбия самардорлигини оширишда мактабда ўtkазилаётган турли тадбирлар, айниқса, илмий ва амалий анжуманларнинг аҳамияти катта бўлаётир. Шу кунгача мактабда ёнғин хавфсизлигининг долзарб масалаларига, ҳарбийлаштирилган тизимлар ўқув юртларида ватанпарварлик тарбияси ни йўлга қўйиш ва ёнғин хавфсизлиги мутахассисларини тайёрлаш масалаларига бағишлиланган 5 та халқаро ва республика миқёсидаги илмий-амалий анжуманлар юқори савияда ўtkазилди.

кита халқа-ро ва учта республика миқёсидаги мусобақаларда қатнашиб, совринли ўринларни эгальашга муваффақ бўлишиди. Жисмоний-тарбия ва жанговар тайёргарлик кафедраси ўқитувчиси, катта лейтенант Абдулла Тангриев Тошкентда ўtkазилган кураш бўйича V жаҳон чемпионатининг фолиби бўлди. Бундан ташқари, у Кураш Халқаро Ассоциацияси томонидан «2005 йилнинг энг яхши курашчиси» деб танолинди. Мактабимизда А.Тангриевдек спортга меҳр қўйган ёшлар кўпчиликни ташкил этади.

Биздаги таълим-тарбия ҳарбийлаштирилган тартибда бўлганлиги учун ҳам ватанпарварлик тарбиясига кўпроқ эътиборни қаратамиз. Ҳар йили Мудофаа, ҳуқуқни муҳофаза этиш маҳсус хизматлари, шу билан бир қаторда, республика Фанлар Академияси, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги тасарру-фидаги илмий ҳамда ўқув даргоҳлари вакиллари, олимлар иштирокида, мамлакатимизнинг

буюк келажагини таъминлашдаги мұхим омиллардан бўлган ёшларни юксак маънавий қадриятлар ҳамда ватанпарварлик руҳида тарбиялаш масалалари бўйича илмий-назарий анжуман ўтказиш одат тусига кирган.

Ўзгаларнинг мол-мул-кларини, ҳаётларини хавф-хатардан қутқариб қолиш учун ўз ҳаётини хавф остида қолдириб, олов билан яккама-якка курашга фақатгина матонатли ва жасур инсонлар – ўт ўчирувчиларгина қодирдирлар. Улар бундай курашга кираётиб, мукофот ёки моддий манфаатни кўзламайдилар. Бундай курашга касби билан боғлиқ бўлган бурчлари даъват этади. Шу боис ҳам мактабимизга кучли, жасур, қийинчиликлардан чўчимайдиган, матонат кўрсатишга қодир ёшларгина ўқишга келадилар.

Мактабда шахсий тар-
кибнинг жисмоний ва
жанговар тайёргарлигини
оширишга катта эътибор
берилмоқда. Сирғали ту-
манидаги ҳудудимизда
спорт майдончаси, зал ва
тир мавжуд. Ходимлари-
мизнинг жисмоний ва
жанговар тайёргарликла-
рини ошириш учун барча
шарт-шароитлар яратиб
берилган. Улар спортнинг
10 тури бўйича шуғулла-
ниб, юқори натижаларга
эришиб келмоқдалар.
Ўтган йил мобайнида ик-
кита халқа-ро ва учта рес-
публика миқёсидаги му-
собақаларда қатнашиб,
совринли ўринларни эгал-
лашга муваффақ бўлишди.
Жисмоний-тарбия ва
жанговар тайёргарлик ка-
федраси ўқитувчisi, кат-
та лейтенант Абдулла
Тангриев Тошкентда
ўтказилган кураш бўйича
V жаҳон чемпионатининг
ғолиби бўлди. Бундан
ташқари, у Кураш Халқ-
аро Ассоциа-цияси томо-
нидан «2005 йилнинг энг
яхши курашчиси» деб тан-
олинди. Мактабимизда
А. Тангриевдек спортга
мехр қўйган ёшлар кўпчи-
ликни ташкил этади.

Халқымызда «Олим бўлиш осон, одам бўлиш қийин», — деган доно нақл бор. Шунинг учун ҳам биз, аввало, етиштириб чиқараётган мутахассисларимызда инсонийлик хислатлари кўпроқ намоён бўлиши тарафдоримиз. Шунга эриша олсакгина, меҳнатларимиз самара беряпти, деб айта оламиз.

— Мазмунли сұхбатин-
гиз учун раҳмат!

Сұхбатни Феруза
САЪДУЛЛАЕВА ёзиб олди.

АУШАНБА,

23

«Ўзбекистон»

Телеканали

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Таҳлиномат».

8.50 «Олтин мерос».

9.00 Илмий-оммабоб фильм-лар туркумидан. «Африка филлари». Сериял.

9.30 «Камалак». Болалар учун

кинодастур.

10.20 «Одами эрсанг...»

10.40 «Остонаси тиллодан».

11.00 «Ахборот».

11.15 «Омон бўлинг!»

11.20 Э. Хушвактov. «Қаллик ўйин». ўзбек миллий академик драма театрининг спектакли. 1-кисм.

12.50 «Қаллик ўйин». Спектакл. 2-кисм.

13.45 «Қўшиғимсан, мухаббат» (SMS. Овоз бериш)

14.00 «Ахборот».

14.20 «Бу турфа олам».

14.55 «Олтин мерос».

15.05 «Бургунд қасрингинги сирлари». Бадий фильм.

«Болалар сайёраси».

16.40 «Эртаклар - яхшилика етаклар».

17.00 «Ахборот».

17.15 «Равнак» студияси на-мойни стади.

17.30 «Олтин мерос».

17.40 ТВ-анонс.

17.45 «Банк ва мизоз».

17.55 «Минг бир ривоът».

18.00 «Икки дарё оралиғида».

Видеофильм.

1-кисм.

18.20 «Ошин». Телесериал.

18.55 «Аъло ўйинчи». Теле-лотерея.

19.15 «Оқшом наволари» (SMS. Овоз бериш)

19.30 «Ахборот» (рус тилида)

20.05 «Омон бўлинг!»

20.10 «Хонадон». Телесериал

премьераси.

21.00 «Ахборот».

21.40 «Эркин мавзу».

22.00 «Қакнус». Телесериал

премьераси (Корея)

23.10 «Қўшиғимсан, мухаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.20 Илмий-оммабоб фильм-лар туркумидан. «Япониянг ёввойи табиати». Сериял.
0.10-0.15 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар»

Телеканали

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Таҳлиномат».
8.50 «Олтин мерос».
9.00 Илмий-оммабоб фильм-лар туркумидан. «Африка филлари». Сериял.
9.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.20 «Одами эрсанг...»
10.40 «Остонаси тиллодан».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 Э. Хушвактov. «Қаллик ўйин». ўзбек миллий академик драма театрининг спектакли. 1-кисм.
12.50 «Қаллик ўйин». Спектакл. 2-кисм.
13.45 «Қўшиғимсан, мухаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.00 «Ахборот».
14.20 «Бу турфа олам».
14.55 «Олтин мерос».
15.05 «Бургунд қасрингинги сирлари». Бадий фильм.
«Болалар сайёраси».
16.40 «Эртаклар - яхшилика етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.15 «Равнак» студияси на-мойни стади.
17.30 «Олтин мерос».
17.40 ТВ-анонс.
17.45 «Банк ва мизоз».
17.55 «Минг бир ривоът».
18.00 «Икки дарё оралиғида».
Видеофильм.

18.20 «Ошин». Телесериал.
18.55 «Аъло ўйинчи». Теле-лотерея.
19.15 «Оқшом наволари» (SMS. Овоз бериш)
19.30 «Ахборот» (рус тилида)

20.05 «Омон бўлинг!»

20.10 «Хонадон». Телесериал

премьераси.

21.00 «Ахборот».

21.40 «Эркин мавзу».

22.00 «Қакнус». Телесериал

премьераси (Корея)

23.15 - 23.20 Хайрли тун!

ЖУМА,

27

«Ўзбекистан»

Телеканали

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 «Олтин мерос».
8.50 Илмий-оммабоб фильм-лар туркумидан. «Япониянинг ёввойи табити». Сериал.
«Болалар сайдераси».
9.45 «Ақса-уза Гrimm эртаклари». Мультсериал.
10.15 «Еринг муносиб эгасини топиш - долзарб масала».
10.35 «Икки дарё оралигида». Видеофильм. 4-кисм.
10.55 «Жавоҳир».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Хонадон». Телесериал.
12.00 «Олтин мерос».
12.10 «Дўстлик» студияси:
1. «Бизнен мирас». 2. «Истории».
12.45 «Қакнус». Телесериал.
13.45 «Қўшиғимсан, муҳаббат» (SMS). Овоз бериш.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Орзулар изтироби». Бадий фильм.
«Болалар сайдераси».
16.00 1. «Ўйла, Изла, Топ!» 2. «Эртаклар - яхшиликка етаклар».
17.00 «Ахборот».
17.15 «Бизнес янгиликлари».
17.25 «Олтин мерос».
17.35 «Эркин иктисолдёт».
18.00 «Икки дарё оралигида». Видеофильм. 5-кисм.
18.20 «Оқшом наволари» (SMS). Овоз бериш.
18.30 «Хидоят сари».
18.50 «Ошин». Телесериал.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Хонадон». Телесериал премьераси.
21.00 «Ахборот».
21.40 «Эркин мавзуз».
22.00 «Қаңқус». Телесериал премьераси.
23.10 «Қўшиғимсан, муҳаббат» (SMS). Овоз бериш.
23.20 «Чин муҳаббат». Бадий фильм премьераси.
2-кисм.
0.35 ТВ-анонс.
0.40 «Совфа». Телевизон бадий фильм.
01.15-01.20 Ватан тимсолла-ри.

«Ёшлар»

Телеканали

6.25 Дастронинг очилиши.
6.30 «ЯНГИ ТОНГ». Ахборот дам олиш дастури.
8.00 Давринг боласи.
8.10 Болалар экрани: Китоб жавони.
8.20 Расмлар сўзлагандаги.
8.25 ТВ - анонс.
8.30 «Эсмеральда». Телесериал.
9.00 Кизил худуд.
9.15 Кино SMS танлови.

НТВ

3:15 Сериал «Закон и порядок».
4:05 Сериал «Миротворцы».

НТВ

6:00 «СЕГОДНЯ УТРОМ».
8:55 Сериал «ВОКЗАЛ».
10:00, 13:00, 16:00, 19:00, 22:00 «СЕГОДНЯ».
10:15 «КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ».

9:45 «В ледовом плену. «Красин» возвращается».

10:50, 13:45, 16:25, 01:45, 4:40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

11:00, 14:00, 17:00, 20:00 ВЕСТИ.

11:30, 14:20, 16:40, 20:30 МЕСТОНЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

11:50 «Частная жизнь».

12:45 «Комната смеха».

14:40 «Суд идет».

15:45 «Кулагин и партнеры».

17:15 Сериял «Любовь моя».

17:50 «Обреченная стать звездой». Сериал.

18:45 «Черная богиня». Сериал.

19:45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ.

20:50 «Спокойной ночи, мальчики!».

21:00 «Украденное счастье». Сериал.

21:00 «Бомба для певца. Владимир Мигуля».

0:30 Триллер «Изгоняющий дьявола».

3:00 «Дорожный патруль».

ТВ 3

8:30 Победоносный голос ведущего.

9:00- 10:45 Мультфильмы.

11:00 Фильм «СТАКАН ВОДЫ».

12:20 Фильм «ШУТКИ В СТОРОНУ».

15:00 «Осторожно, модерн!».

15:30 Мультфильмы.

16:00 Фильм «ВЗГЛЯД С КА-

«Sport»

Телеканали

7.30 «Хабарлар».
7.50 «Бодров утро».
8.50 «Хабарлар» (Рус тилида)

9.10 «Хозяйка судьбы». Сериял.

10.30 «Равна». студияси на майши этади.

10.45 Мини футбол.

11.20 «Спорт салтанати».

11.50 «Кучли бешлик».

12.40 «Академия тенниса».

Сериял.

13.30-14.00 «По следам Микки Мауса».

17.55 Кўрсатувлар тартиби.

18.00 «Болалар спорти».

18.15 Мультфильм.

18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)

18.50 «Поле чудес».

20.00 «Вести».

20.30 «Захидаги спортчи».

20.50 «Ринг».

21.20 «Спорт - клуб».

21.30 «Хабарлар».

21.50 «Последний роман».

Худ. фильм. 2-кисм.

23.00 Жаҳон спорти: «Хоккей NXL».

24.00 Концертная программа.

1.10 «Тунингиз осуда бўлсин!»

15.00 «Самовий саргузаштари». Болалар учун сериал. 25.

26 - 2-кисмлар.

(якуновичи)

13.55 ТВ - анонс.

14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.

15.00 Кино SMS танлови.

15.05 «Сирли конит». Илмий-оммабоб фильм. 5, 6 - 2-кисмлар.

15.55 ТВ-анонс.

16.00 Давр.

16.15 «Даллас». Телесериал.

16.55 Давринг боласи.

17.05 Орзулар қанотида.

17.35 «Кўхна тоғлар киссаси». Бадий фильм.

18.00 «Икки дарё оралигида».

Видеофильм. 5-кисм.

18.20 «Оқшом наволари» (SMS). Овоз бериш.

18.30 «Хидоят сари».

18.50 «Ошин». Телесериал.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).

20.05 «Омон бўлинг!»

20.10 «Хонадон». Телесериал премьераси.

21.00 «Ахборот».

21.40 «Эркин мавзуз».

22.00 «Қаңқус». Телесериал премьераси.

23.10 «Қўшиғимсан, муҳаббат» (SMS). Овоз бериш.

23.20 «Чин муҳаббат». Бадий фильм премьераси.

2-кисм.

0.35 ТВ-анонс.

0.40 «Совфа». Телевизон бадий фильм.

01.15-01.20 Ватан тимсолла-ри.

3:00 «Дорожный патруль».

3:15 Сериал «Закон и порядок».

4:05 Сериал «Миротворцы».

16:00 Фильм «Дилбарим».

17.00 «Кўрсатувлар тартиби».

18.00 «Болалар спорти».

18.15 Мультфильм.

18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)

18.50 «Поле чудес».

20.00 ТТВда сериал: «Камилла».

20.50 «Иктисолид тараққиёт юйидан». (рус).

21.20 «Экспресс» телегазетаси.

21.30 «Табриклиймиз, кутлаймиз».

20.00 «Пойтахт» ахборот дастури.

21.00 «Кўйинчи маркет».

21.30 «Табриклиймиз, кутлаймиз».

21.40 Сериал «ЗАРХАД».

21.50 «Кровое зеркало».

22.00 Сериал «ХОЛМ ОДНОГО ДЕРЕВА».

22.30 Сериал «Эсмеральда».

23.00 Сериал «ХОЛМ ОДНОГО ДЕРЕВА».

23.45-23.50 «Хайрлутун, шархим».

23.50-23.55 «Хайрлутун, шархим».

23.55-23.58 «Хайрлутун, шархим».

23.58-23.59 «Хайрлутун, шархим».

23.59-23.60 «Хайрлутун, шархим».

23.60-23.61 «Хайрлутун, шархим».

23.61-23.62 «Хайрлутун, шархим».

23.62-23.63 «Хайрлутун, шархим».

23.63-23.64 «Хайрлутун, шархим».

23.64-23.65 «Хайрлутун, шархим».

23.65-23.66 «Хайрлутун, шархим».

23.66-23.67 «Хайрлутун, шархим».

23.67-23.68 «Хайрлутун, шархим».

ШАНБА,

28

Узбекистан

Телеканали

- 6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 «Олтин мерос».
8.50 Киносаёдат: «Япония турмуш тарзи». Сериал.
«Болалар сайёраси».
9.15 «Олтин тоҳ». Телевизион ўйин.
«Ақа-Уа Гримм эртаклари». Мультсериал.
10.15 «Икки дарё оралиғида». Видеофильм. 5-қисм.
10.40 «Хидоят сарси».
11.00 «Онапал мактаби».
11.20 «Хонадон». Телесериал.
12.00 «Дустлик» студияси: 1. «Рангнамон», 2. «Дидар».
12.30 «КиноТеатр».
12.50 «Қахнус». Телесериал.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Оҳанрабо».
15.00 «Тўғри сўзининг тўқмоғи».
16.10 «Мехр кузда».
«Болалар сайёраси».
16.55 «Эртаклар - яхшилика етаклар».
17.10 «Интеллектуал ринг».
17.50 2006 йил «Хомийлар ва шифокорлар иили». «Саломатлик сирлари».
18.10 «Ошин». Телесериал.
18.45 «SIBUR: Милион мун ўйин». 18.50 «Икки дарё оралиғида». Видеофильм. 6-қисм.
19.15 «Суперлото».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.05 «Йиллар аромони».
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот».
21.40 «Парламент вакти».
22.00 «Қўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
22.30 «Муъжизалар мамлакати». Бадий фильм.
0.05 «Монте Карлодаги цирк фестивали».
0.55 Тунги оҳанглар.
1.05-1.10 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар»

Телеканали

- 6.25 Дастурнинг очилиши.
6.30 «ЯНГИ ТОНГ». Ахборот дам олиш дастури.
8.00 Даврнинг боласи.
8.10 Расмлар сўзлаганда.
8.15 «Эсмеральда». Телесериал.

8.50 Солик хизмати хабарлари.

- 9.00 Давр мавзуси.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.05 Шифокор кабулида.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 Давр.
11.05 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

Sport

Телеканали

- 7.30 «Ҳабарлар».
7.50 «Бодрое утро».
8.00 «Ҳабарлар» (Рус тилида).
9.10 Мультфильм.
10.00 «Мама». Худ. фильм.
11.20 Л. Полищук в проекте «Охотники за рецептами».
12.00 «Новости».
12.10 «Здоровье».
13.00 «Львы атают».
14.00-15.00 Жаҳон спорти: «Снукер».
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Болалар спорти».
18.20 Мультфильм.
18.30 «Ҳабарлар» (Рус тилида).
21.55 Иклим.
22.00 Давр.
22.35 ТВ-анонс.
22.40 «Шляпа кийган мушук». Бадий фильм.
0.05-0.10 Хайрли тун!

«Тошкент»

Телеканали

- «Тошкент» телеканали ижодкорлари «8.00-13.00 гача» деб номланган кўнгилочар информацион мусикий кўрсатувлар дастурини

- 9.40 ТВ-анонс.
9.45 «Изкувар». Кинокомедия.
11.05 ДаврА.
11.35 Ринг қироллари.
12.25 «Шляпа кийган мушук». Бадий фильм.
13.50 ТВ-анонс.
13.55 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

- 14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 «Зўр ўтирибмиз». Бадий фильм.
16.20 Дунё бўйлаб...
16.35 Давр спорти.
16.50 Болалар экрани: Уй вазифаси.
17.10 «Орзулар камалаги». Бадий фильм.
18.15 ТВ-анонс.
18.20 Чемпион сирлари.
18.40 «Афсонга ва ҳакиқат». Искандарнинг ўлими.
18.50 Мафтунингман, дийрим!

Sport

Телеканали

- 7.30 «Ҳабарлар».
7.50 «Бодрое утро».
8.00 «Ҳабарлар» (Рус тилида).
9.10 Мультфильм.
9.20 «Умници и умники».
10.10 «Непутевые заметки».
10.30 «Пока все дома».
11.20 «Кувнон стартлар».
12.00 «Спорт - клуб».
12.10 Живой мир. «Королевская битва».

- 13.10 «Проф-РИНГ».
14.00 «Рақибингиз грос-смейстер».
14.20-14.50 «Жаҳон спорти».
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Болалар спорти».
18.20 Мультфильм.
18.30 «Версия». Информационно-аналитическая про-

- грамма.
19.00 «Спорт уик-энд». Дам олиш дастури.
20.00 «Вести».
21.00 «Тайм-аут».
21.30 «Талкин». Информацион-тахлилий кўрсатув.
22.00 «Айтишув».
23.00 Жаҳон спорти: «Европфутбол».

- 0.35-0.40 Ватан тимсоллари.
«Ёшлар»

Телеканали

- 6.25 Дастурнинг очилиши.
6.30 «ЯНГИ ТОНГ». Ахборот дам олиш дастури.
8.00 «Пакана бурунбоя». Мультифильм.
9.20 «Очил дастурхон» хангомалари.

30-й канал

- 9.00 Открытие программы.
9.05 «Телекамкор».
9.20 «Детский час», мультсериал.
18.50 «Экспресс» телегазетаси.
19.05 «Телекамкор».

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

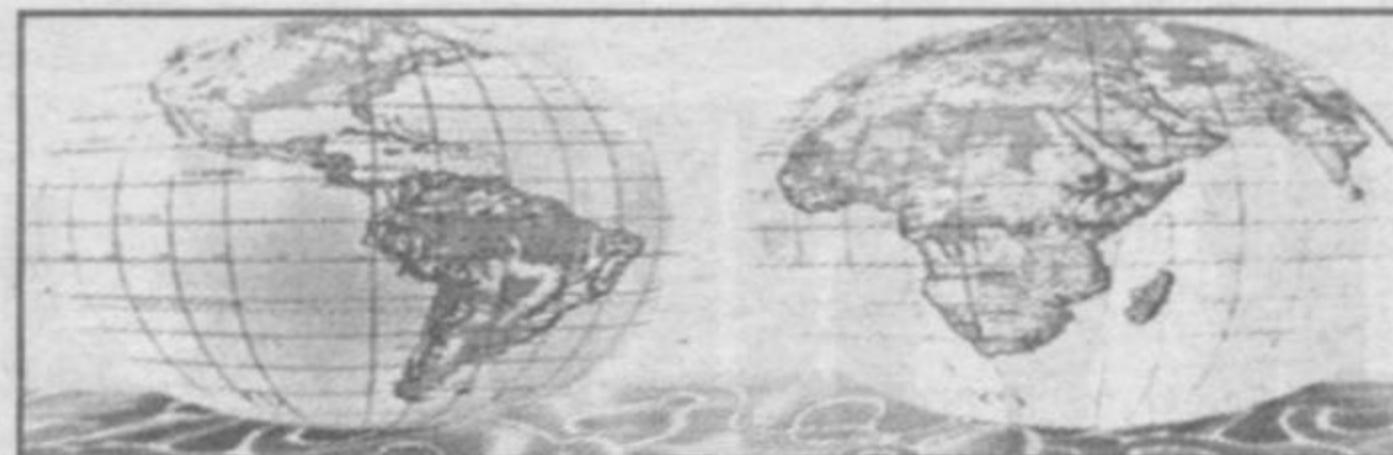
30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.
13.25 Орзулар қанотида.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.05 Менинг лицейим.
15.10 Интерфутбол.
16.00 Давр.
16.15 Конституциям - кафолатланган келажагимdir!

30-й канал

- 9.00 Солик хизмати хабарлари.
9.20 «Шубҳа». Телесериал.
10.25 «Учинчи сайёра» мавриф дастури.
11.00 «Илонлар водийсининг касофати». Бадий фильм.
12.45 Ёнимдаги баҳт.
13.00 Давр.
13.05 Ишдан кейин.<br

Амурск вилоитида парвоз маңқы пайтида Россия Харбий ҳаво Күчларига (ХХК) қарашли «Су-24» русумли бомбардимончи самолёт ҳалокатга учради. Дастребки маълумотларга қарандан бунга самолёт агрегатларидан бирининг ишламай қолиши сабаб бўлган.

БОМБАРДИМОНЧИ САМОЛЁТ ҲАЛОКАТИ

Техник носозлик аниқлангач, экипаж аъзоларига катапульт қилишга рухсат берилган. Улар ҳаво кемасини хавфсиз ҳудудга олиб чиқишгач, парашютда пастга сакрашган. Ҳозирда Узоқ Шарқ ҳарбий округи Ҳарбий прокуратуруси текшириш ишларини олиб бормоқда. Самолёт кулаб тушган жойга тезкор-тергов турухи этиб келган.

ХХК Матбуот хизмати бошлиғи, полковник

ЯНГИ РАЗВЕДКА МАРКАЗИ

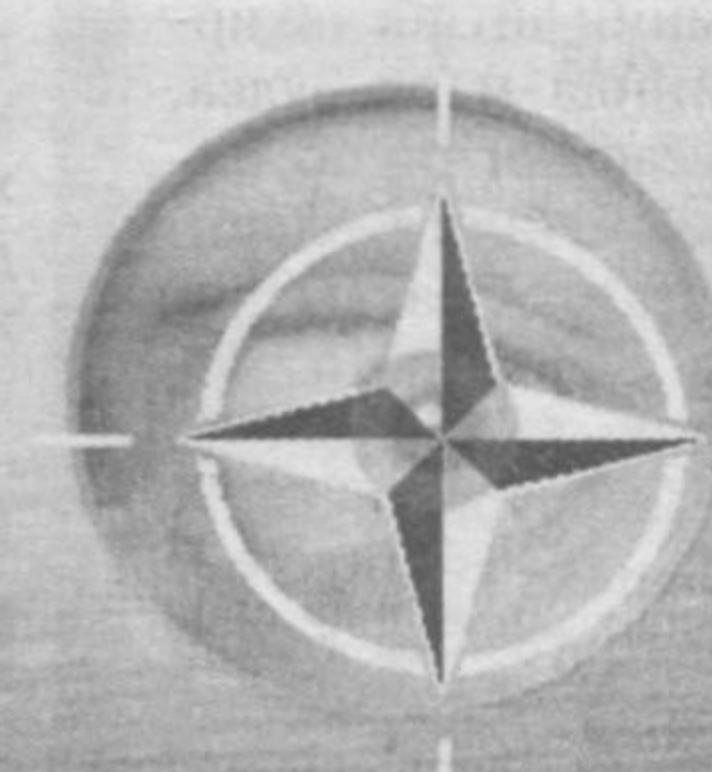
Совуқ уруш даврида НАТО ҳарбий блок саналарди. Энди эса ҳалқаро майдонда юзага келаётган янги хавфларни бартараф этиши мақсадида саъй-ҳаракатлар олиб бора-япти. Жумладан, жорий йилда очиладиган янги разведка маркази ҳам ана шу мақсадларга хизмат қиласди. Бу марказ НАТОга аъзо давлатлар разведка идоралари ўртасида ўзаро маълумот алмашишни таъминлай-

CNN КЕЧИРИМ СЎРАДИ

Душанба куни CNN телекомпанияси журналистларининг Эрон ҳудудида фаолият юритиши таъкиданганлиги ҳақида ҳоқимият вақиллари расман эълон қилишган эди. Сабаби, мамлакат Президенти 14 январда матбуот анжумани чогида «Биз аминмизи, барча мамлакатлар ўз ядро технологияларини ривожлантиришга ҳақли», —

деган эди. Аммо CNN таржимони «технология» сўзини «курол» деб ўғирган. Сешанба куни телекомпания раҳбарияти бунинг учун расман кечирим сўрагач, таъки бекор қилинди.

БОШ ВАЗИР ТАЙИНЛАНДИ

Қозогистон парламенти Д. Ахметовнинг мамлакат Бош вазири этиб тайинланишига розилик бер-

ди. Қарор парламентнинг ҳар икки палатаси қўшма мажлисида қабул қилинди. Қозогистон Президенти қўшма мажлисда иштирок этиб, ўзи таклиф қилган номзодни қўллаб-қувватланликлари учун депутатларга миннатдорчилик билдириди. Шундан сўнг Президент Д. Ахметовни Бош вазир этиб тайинлаш тўғрисидаги Фармонга имзо чекди. Энди ҳукуматнинг янги таркиб тузилади.

КОНТРАБАНДАЧИЛАР

Россиялик чегарачилар Мўғилистон яқинидаги тўрт нафар контрабандачини қўлга олишибди. Улар туюларга гўшт ортиб келишаётган эди. Ўзга давлат ҳудудига ноқонуний равишда гўшт олиб киришга уринганлар суриштириш ишлари олиб бориш учун чегара заставасига олиб келинди.

Приморье ўлкасида хизмат ўтаетган чегарачилар эса ҳудудда ноқонуний тарзда ов қилаётган хитойлик тўрт фуқарони аниқлашди. Қонунбузар овчилар огоҳлантиришларга эътибор беришмади, ҳатто қуролли қаршилик кўрсатишибди. Улардан бирини қўлга олишга муваффақ бўлинди.

«Буюк Британия солик тўловчилар уюшмаси антиқа китоб нашр этаси», — деда ёзди «Daily Telegraph» газетаси. Китоб музалифларининг фикрича, ҳаётда солик тўловчилардан тўплланган маблағлардан нооқилона фойдаланиш ҳоллари ҳам учраб туради.

ИСРОФГАРЧИЛИК

Масалан, қариялар учун шиппак кийиш борасида хавфсизлик қоидаларини ишлаб чиқишга

ИСРОИЛДА ИЛК БОР

Мамлакатнинг «Адаса» госпиталига парранда гриппи аломатлари намоён бўлган бемор ётқизилди. Унинг қони текширилапти. Истроилда бундай ҳолат илк бор қайд этилди. Госпиталдан хабар қилишларича, у паррандачилик билан шуғулланган. «Yediot Ahronot» газетасининг хабар қилишча, бемор боқкан товуқларнинг аксари нобуд бўлган. Истроил Соғлиқни сақлаш вазирлигининг ветеринария хизмати нобуд бўлган товуқларни текшириб кўрайти.

2003 йилдан бўён жами 79 киши парран-

ПОЛИЦИЯ КЕМАСИДА – КОКАИН

Голландия қирғоқ патруль хизмати ўз кемасида кокаин яширилган маҳсус жойни топди, деда хабар қиласди «Guardian» газетаси. «Тжер Хиддес» фрегати тўрт ой мобайнидаги Караб ҳавзасида гиёҳвандлик воситаларининг

ЖИДДИЙ АЙБЛОВ

Чунки у маҳсус хизматларга телефон сўзлашувларини эшишига рухсат берган.

Оқ уй матбуот котиби бундай шикоятлар асоссиз, улар фуқароларнинг эркинликларини мустаҳкамлашга, Америка ҳалқини ҳимоя қилишга ёрдам бермайди, деган. Гап шундаки, 2001 йил 11 сентябрда юз берган террорчилик ҳаракатларидан сўнг маҳсус хизматларнинг терро-

ризмга қарши курашдаги ҳуқуқлари кенгайтирган эди.

Нью-Йоркдаги Манхэттен округ судига Мурожаат қилган даъвогарлар инсонларни электрон воси-

талар ёрдамида кузатиш дастурини ноқонуний ва Конституцияга зид деб ҳисоблаб, унга чек қўйишга чиқиришмоқда.

Хиллари Клинтон ҳам АҚШнинг ҳозирги маъмуриятини жиддий танқид остига олиб, мамлакатда демократия сустлашганини таъкидлаган. Оқ уй Матбуот котиби Скотт Маклеллан эса бу чиқишини Хиллари Клинтоннинг 2008 йилда бўладиган президентлик сайловлари олдидан омма эътиборини ўзига қаратишга уриниш деда баҳолади. Жорж Бушни собиқ рақиби Альберт Гор ҳам кескин танқид қилиб, қонунларни бузида айблади.

Ички ишлар ходимлари орасида ўз хизматидан ташқари яна бирор касбни эгаллаб, уни аъло даражада улдалаб, ҳалқа танилганлар бор. Биз уларни ҳеч иккиланмай иккинчи истеъдод соҳиблари, деб атамиз. Узоқ йиллар ички ишлар идораларида самарали хизмат қилиб, оддий аскарликдан полковник унвонигача эришган, шу билан бирга, дилрабо қўшиқлари билан танилган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Икромжон Бўронов ана шундайлардан бири. Биз у кишининг қутлуғ 65 ёши арафасида учрашиб, муштарилиномизни қизиқтираётган бир неча саволлар билан мурожаат қилдик.

— Икромжон ака, қўшиқчиллик ва ички ишлар идоралари ходимлари сафига кириб келишингиз тарихини айтиб берсангиз.

— Тўғрисини айтсам, эсимни таниганимдан бери қулоғимга чалинган қўшиқларни хиргойи қилардим. Мактабда ўқиб юрган пайтимда бирорта тадбир йўқ эдики, мен қўшиқ айтмасам. 1958 йилда мактабни битириб, Жалолобод қишлоқ хўжалик техникумiga ўқишга кирдим. Шу йилдан шаҳар маданият уйи бадиий ҳаваскорлар тўғарагига қатнашиб, биринчи марта саҳна юзини кўрдим.

1963 йилда ҳарбий хизматта чақирилиб, Тошкент шаҳрида жойлашган Ички қўшинлар дивизиясига қарашли ҳарбий қисмiga тушдим. Хизматда ҳам қўшиқ айтишни ташлаганим йўқ.

Бир куни қўшиқ айтиётсам, овозимни дивизия қўмондони, генерал-майор Бурхон ака Сирожиддинов (худо раҳмат қилсин) эшитиб қолибдилар. У киши мени ҳузурларига чақириб:

— Санъатдан хабарингиз бор экан. Ички қўшинларда бадиий ҳаваскорлар ансамблини тузинг. Биласиз, айrim отоналар фарзандларини ҳарбий хизматта эмас, худи фронтга юбораётгандай кузатдилар. Сиз тузган ансамбл тарбибот-ташвиқот гуруҳи сифатида концертлар ўютириши керак. Токи, отоналар ҳарбий хизматда ўйин-кулгулар ҳам бўлишини билишсин, фарзандларидан кўнгиллари тўқ бўлсин, — дедилар.

Шу тариқа тузилган тарбибот-ташвиқот гуруҳимизга санъатга кўнгил

қўйган аскар йигитлардан Қўлдош Маъмиров, Пўлат Носиров, Абдумутал Маҳмудов, Рустам Ҳамроев, Анвар Рустамов (марҳум), Тилов Ботиров кабилар қабул қилинди. Улар билан биргаликда Ўзбекистон, Тожикистан, Туркманистан республикаларида жойлашган ички қўшинларга, тегишли ҳарбий қисм-ларга бориб, ҳарбий-ватанпарварлик руҳидаги қўшиқларимиз билан аскарлар ва ота-оналарга концерт бериб юрдик. 1966 йилда бу ансамбль ИИВ Ички қўшинлар дивизиясининг ашула ва рақс ансамбли деб ўлон қилинди.

Мамлакатимизда истиқтол кўёши бал-қиб, миллий армиямиз ташкил қилингач, ансамблимиз негизида миллий армиямизга мос, янгича руҳ ва мазмунда бўлган профессионал «Турон юлдузлари» ансамблини туздим. Кейин ансамбл-га подполковник Исмоилжон Фуломонни раҳбар этиб тайинлашларини сўрадим. Ўзим эса Бошқармада бўлим бошлиғи бўлиб қолдим.

Ансамблимиз таркибида ҳарбий хизматни ўтаган гижжаки Абдуҳошим Исмоилов (подполковник), хонанда Равшон Комилов (майор), шунингдек, найчи Абдулаҳат Абдурашидов, чангчи Абдураҳмон Холтожиев, ҳалқ ҳофизлари, ака-ука Исмоилжон ва Истроилжон Ваҳобовлар, ҳалқ артисти Маъмуржон Тўхтасинов, хизмат кўрсатган артист А. Каримов, капитан Тожиб Азизова, сўз усталири Обиджон Асомов, Мирза Ҳолмедин каби кўпгина таниқли санъаткорлар фаолият кўрсатишган. Ансамблимиз асосан санъатга алоқадор аскарлардан ташкил топган бўлсада ҳаммамиз ҳам ҳарбий машғулотларга бехато қатнашардик. Концертларга тайёргарлик кўриш жараёни машғ

улотлар орасида бўлар ёки баъзан алоҳида вақт ажратиларди. Ҳарбий аскарларга қўйиладиган барча талаблар, ички тартиб-интизом бизга ҳам тегишли бўлиб, раҳбариятнинг ёзма руҳсатисиз қисм ҳудудидан ташқарига чиқиш мумкин эмасди. Шунга қарамасдан ансамблдаги йигитлар санъаткор эмасми, тўй ёки бошқа шунга ўхшаш мавриятларда хизмат қилиш тўғри келиб қолса баъзан қоидабузарлик ҳам қилиб қўйишарди.

Бир куни тўйга хизматга бориб, ярим кечаси қайтаётсам, кимсасиз кўчада бир одам кетаяпти. Яқинлашгач, форма кийимдадигини кўриб, «солдат экан, олий кетақолай» деган мақсадда машинани тўхтатиб, эшигини очдим ва унга «чиқ» дедим. Солдат эшикдан бош суқди-ю жойида туриб қолди. Қарасам, ансамблимизнинг гитарачи Довтян деган солдат.

— Чиқ машинага.

Қисмни ўзбошимчалик билан тарк этганинг

учун эртага жавоб берасан, — дедим уни олий кетдим.

Эртаси куни эрталабки разводда: — Ансамблимизда қоидабузар,

ўзбошимчалик аскарлар

лар кўпайиб кетаяпти.

ҚЎШИК ҲАМИША ҲАМРОҲ БЎЛСИН

лиманд. Мақтаниш бўлса ҳам шуни айтиб ўтишим лозимки, аҳоли билан биргаликда маҳаллани тўлиқ газлаштиридик, электр чирофи, ичимлик суви олиб келдик. Асосийси эса маҳалламиз аҳолиси тинч-тотув ҳаёт кечиргани, инок, аҳиллиги боис худога шукр, бирорта жиноят юз бергани йўқ.

Истеъфога чиққумимча турли лавозимларда ишладим, унвонлар олдим, ҳурмат-эътиборга эришдим. Ҳозирги кунда эмин-эркин хизмат қилиб юрган йигитлар, уларга яратилган шароитларни кўриб, завқим келади. Қанийди, ёшлигим яна қайтиб келсан ю, ана шу йигитлар қаторида жўшиб, хизмат қилсан. Ёшларимиз ўзларига яратилган шароит, берилган имкониятдан унумли фойдаланишлари, ҳарбий хизматнинг аъло даражада якунлаб, олий ўқув юртларида жойлаштириши шарт. Ана шундай қўшиқларни тинглаб ул-ғайлан, хизмат қилган ҳар қандай йигит ҳамиша она — Ватани, ҳалқини улуфлаб, керак бўлса, жонини фидо қилишга ҳам шай туради. Шуннинг учун ёшларимиз кўйлайдиган, тинглайдиган қўшиқлар мазмунига эътиборсиз бўлмаслигимиз, жанговар саф қўшиқлари сифатини яхшилашимиз зарур.

— Қўшиқ ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда ҳам муносаб ўрин тутади. Шундай эмасми?

— Ҳа, албатта. Қўшиқнинг ёшлар тарбиясида, умуман, инсон

Уларнинг кимлигини яхши биламан. Мен номини айтиб, чақирмайинда мард бўлса, ўзи сафдан чиқиб, айбини бўйнига олсин, — десам... Соат Шарипов сафдан чиқиб, «бошқа қайтарилмайди» деб турибди.

Бунақа кулгили воқеалар тез-тез бўлиб турарди. Ўша пайтдаги ҳаваскорларнинг кўпчилиги таниқли санъаткорга айланиб, айни кунларда ҳам ИИВ қўшилари қошидаги ансамблда хизмат

Ёшларимиз ўзларига яратилган шароит, берилган имкониятдан унумли фойдаланишлари, ҳарбий хизматни аъло даражада якунлаб, ҳоҳлаган касбни ўқув юртларида ҳоҳлаган касбни ўқув юртларида ҳоҳлаган касбни танлаб, эл-юрт учун ҳалол хизмат қилишлари, ҳукуматимиз томонидан кўрсатилаётган ғамхўрликка муносаб жавоб бермоқлари лозим.

ҳаётидаги тутган ўрнини ҳалқимизнинг Катта Фарғона каналини қуриш давридан кўрсак бўлади. Бир неча ўнлаб километр масофадаги каналнинг қисқа муддатда қурилишида қурувчиларга санъаткорларнинг кўйлайдиган ҳамиша ҳам ҳарбий хизматларида собитқадамлик ҳамиша ёр бўлсин. Намунали хизматлари билан ҳалқ олқишига сазовор бўлишсин. Яхши ниятли кишилар учун ҳамиша қўшиқ ҳамроҳ бўлсин.

Шу нуқтаи назардан олий қаралганди, ёшлар қалбиди Ватанига, ҳалқига нисбатан меҳр уйғотиб, уни мустаҳкамлашда қўшиқларнинг ўрни бекиёслидир. Масалан, ас-

карларнинг саф қўшиқларига эътибор берсангиз, уларнинг қўшиқ оҳангига мос тарзда шаҳдам қадам ташлашларини кўриб, ҳавасдан юрагингиз орзиқади. Лекин афсус билан айтишимиз керак: дастлабки оҳанглари билан санарадидир. Номи саф қўшиғи ю, лекин мазмунда лирика устунилк қиласи. Саф қўшиғи айтилганда аскарларимизнинг қўшиқ оҳангига мос қадамлари ерни тигратиши, унинг мазмуни эса аскар қалбиди Ватанга муҳаббат туйусини алана олдириши керак. Куйнинг ўзиёқ барабан чалгандек, аскар қадамини ўз-ўзидан тортиши, шаҳдамлаштириши шарт. Ана шундай қўшиқларни тинглаб ул-ғайлан, хизмат қилган ҳар қандай йигит ҳамиша она — Ватани, ҳалқини улуфлаб, керак бўлса, жонини фидо қилишга ҳам шай туради. Шуннинг учун ёшларимиз кўйлайдиган, тинглайдиган қўшиқлар мазмунига эътиборсиз бўлмаслигимиз, жанговар саф қўшиқлари сифатини яхшилашимиз зарур.

— Муштарилимига тилакларингиз?

— Аввало «Постда» газетасини севиб ўқишимни айтиб ўтмоқчиман. Ички ишлар ходимларининг машиқатли, масъулиятли, шарафли хизматларини ёритиб, улар билан тенгма-тeng «Постда» турган таҳририят ходимларига мустаҳкам соғлиқ, ижодий камолот, қаламлари ҳамиша ўтқир бўлишини тилаб қоламан. Газета ихлосманларининг асосий қисмини ички ишлар ходимлари ташкил этади. Уларнинг Ватанини мустаҳкамлигини мустаҳкамлаш, осойишталикини сақлаш ўйлидаги хизматларида собитқадамлик ҳамиша ёр бўлсин. Намунали хизматлари билан ҳалқ олқишига сазовор бўлишсин. Яхши ниятли кишилар учун ҳамиша қўшиқ ҳамроҳ бўлсин.

Суҳбатдош Шаҳзода ШЕРМАТОВА.

JAJJI GO'ZAL

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati Beshariq tumani kengashi tashabbusi bilan tumandagi 1-iqtidorli bolalar bog'cha-maktabining iqtidorli qizaloqlari o'rtasida «Jajji go'zal» tanlovi bo'lib o'tdi. Ushbu tadbirda tarbiyalanuvchilardan Dilyora Ahmadjonova, Zulfiya Turdiyeva, Sevara Asqaraliyeva, Dilnoza Kabirovalar o'zaro bellashdilar. Bolajonlarning zukkoligi, topqirligi, ravon nutqi, badiiy chiqishlari yig'ilganlarda katta taassurot qoldirdi. Barcha shartlarni a'lolarajada bajargan Dilyora Ahmadjonova hakamlar hay'ati tomonidan g'olib deb topildi. Tanlov so'ngida tuman «Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati raisi Ravshan Ahmedov tanlov qatnashchilari va g'olibasiga esdalik sovg'alarini topshirdi.

Jumagul XOLMIRZAYEVA,
Farg'onan viloyati.

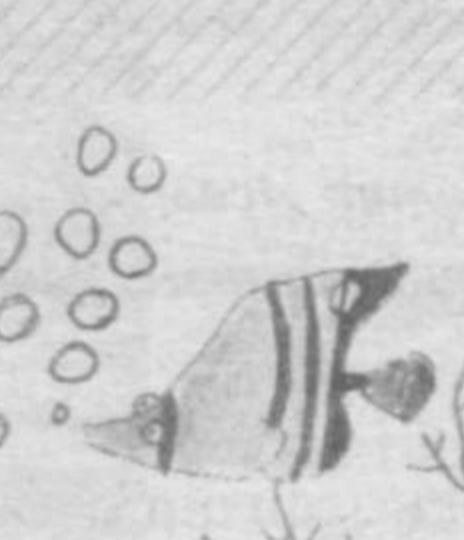

DUNYO AJOYIBOTLARI

Norvich qasrida choynaklar kolleksiyasi bor. Buning hech ajablanadigan joyi yo'q. Axir inglizlar azaldan choyxo'r xalq hisoblanadi. Lekin qasrdagi choynaklarni ko'rgan kishi hayron qolmay iloji yo'q. Chunki bu yerda turli hajmdagi 2600 ta choynaklar mavjud.

SARDINIYA BALIG'I

Sardina kichkina sarg'ish-yashil rangli baliq bo'lib, selldar oilasiga mansubdir. Ularning eng kattasi 25 santimetr bo'ladi. Sardinalar Yevropaning O'rta Yer dengizi va Fransiyaning g'arbiy sohillarida yashaydi. Aytgancha, «Sardina» so'zi Sardeniya oroli nomidan olingan.

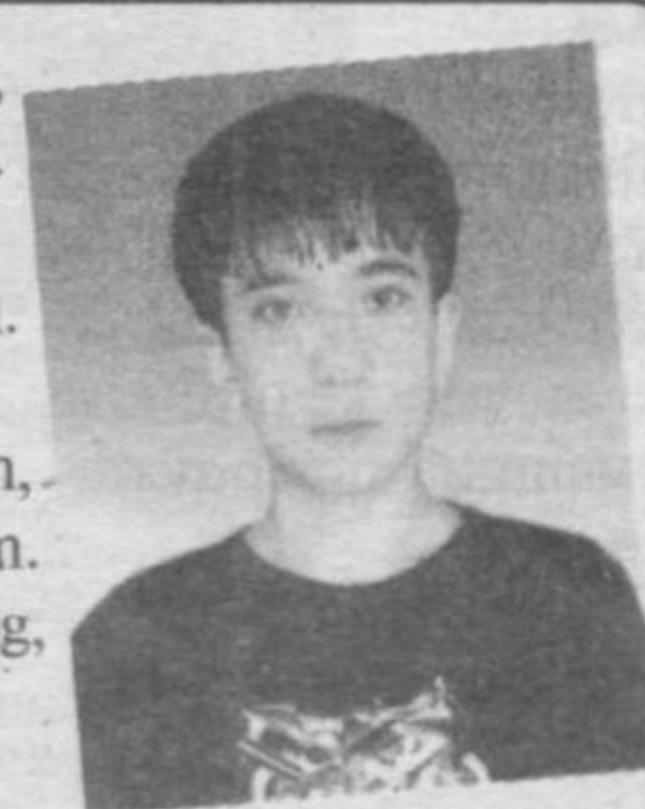
GAPDON BALIQLAR TA'RIFI

Bilasizmi, Qora dengiz stavridasi it kabi vovullar ekan, kefalning ovozi ot tuyoqlari taqillashiga o'xshaydi. Dengiz yelim balig'i quldiraydi va xur-xur qiladi. Tavonbalig, zog'orabaliq va sazanlar ovqat yeyayotganga o'xshab chalp-chulp ovoz chiqaradi. Dengiz toychasi taqillatadi. Ilonbalig va ug'or chayillaydi. Azov bichig'i o'kiradi. Afrika tangachador balig'i mushuk misoli miyovlaydi. Eng gapdon baliq trigla bo'lsa ajab emas. U to'xtovsiz g'ingshiyi va vaq-vaq qiladi.

Olam ana shunday mo'jizalarga to'la.

Internet ma'lumotlari asosida SHAHNOZA tayyorladi.

Bu mening vatanim ona tuprog'im, Shu elda tug'ildim, unib-o'saman. Tuprog'in ko'zimga to'tiyo aylab, Yovuzlik yo'lini mudom to'saman.

Yanada chiroy och, yashnayver yurtim, Kelajaging porloq go'zal makonim. Tinchlik qo'ynidadir oltin tuprog'ing, Quyosh nurlariga abadiy konim.

Jamoliddin NURIDDINOV,
Chilonzor akademik litseyining 9-«A» sinf
o'quvchisi.

VATAN

Bog'chadan qaytgan Sardor kiyimlarini almashtirdi-yu olxo'ri yeyish uchun boqqa o'tdi. Bog'da ochilgan kichikroq eshik yoniga adasi bulturdan qolgan ko'mir kukunlarini to'plab qo'yan edi. O'rdaklari Oqtomoqning paloponlari shu yerda ekan. Ular jajji tumshuqlari bilan ko'mirni titib, allanimalar qilishardi. O'rdakchalarining patlari ham, tumshuqlari ham qop-qora edi. Hamisha sap-sariq patlari yaltirab yuradigan o'rdakchalarining bu ko'rinishi Sardorga yoqmadidi.

XAYR, IRKIT O'RDAKCHA

-Eh, yaramas, isqirtlar, nima «Ankel Bens» bo'lgilaring keldimi? Turqlaringga qarab bo'lmaydi-ya! Oyingiz ko'rsa, ta'ziringizni beradi hozir. Qani tezroq ariqqa tushib yuvinib olinglar-chi, -Sardor o'rdakchalarga kesak otdi. Uchta o'rdakcha lapanglab, umbaloq oshib, o'rdakchalarining sal ko'mir titishda davom etardi. gapimga kirmaydigan bo'lib sho'rtumshuq, shoshmay borib o'rdakchani shartta O'rdakcha uning qo'lidan ikki tipirchilab ko'rdi, qo'voradi, deb o'yladi qoldi. Sardor hammomga kirdi. suv buradi, tog'ora o'rdakchani tashladi. hayron bo'lib turdi-shaloblatib suzib ham, suv ham bir

-Voy quloqsiz-ey, hali

q o l d i n g m i , tur,-Sardor pisib oyog'idan ushladi. qutulish uchun bir-keyin, barangir shekilli, indamay o'rdakchani ko'tarib Vannaga dushdan sovuq yarim bo'lgach, unga O'rdakcha avvaliga biroz yu, so'ng muzday suvda ketdi. Vannaning chetlari pasda qop-qora bo'lib ketdi.

-Ko'rdingmi, Qoravoy, chaplapsan, - Sardor

ishqalagichga sovun surtib, ko'pirtirdi-da, o'rdakchani yuz-ko'ziga chapladi. O'rdakcha tapir-tupur qilib suvga sho'ng'ir, u suv sachratgan sari Sardor qiyqirib, sovun surardi.

-Sovun ko'zingni bir achishtirsin, ikkinchi ustingni kir qilmaydigan bo'lasan,-Sardor o'rdakchani bo'ynidan mahkam qisganicha suvga botirib oldi-da, boshidan shampun qo'ydi, -ana endi patlaring chiroyli bo'lib paxmayadi,-dedi u o'rdakchaning boshini silab. Sardor qo'lini o'rdakchaning bo'ynidan olgan edi hamki, o'rdakcha shilqillab vannaga yiqildi. Ko'zini ochmasdan qimirlamay yotaverdi. Hayron bo'lgan Sardor u yoq-bu yog'idan tortgandi salgina tipirchilab qo'ydi xolos. Sardor qoziqdan patli sochiqni olib, o'rdakchani o'radi, yaxshilab artib, patlarini quritdi, keyin asta yerga qo'ydi.

Biroq o'rdakcha turolmadi, u o'lib qolgandi...

Sardor kechqurun o'rniga kirarkan, sekingina oyisidan so'radi:

-Oyi, o'rdakcha sovunni yomon ko'rarkan-a?!

Muhabbat HAMIDOV.

VAQTINGNI SARFLA, AQLINGNI CHARXLA.

Q				
U				
Y				
O				
N				
CH				
A				

- 1) Sut mahsuloti.
- 2) Duradgor, hunarmand.
- 3) Yaxshining aksi.
- 4) Sekin-asta.
- 5) Xat, maktub.
- 6) Cholg'u asbobi.
- 7) Yigit so'zidan qaytmash, ... izidan.

Javlon FARMONOV,
Toshkent shahri, Hamza
tumanidagi 206-maktabning
7-«V» sinf o'quvchisi.

Sahifani Jamila HAYDAROVA tayyorladi.

Ҳашар – Шарқ ҳалқлари орасида кенг марқалган удумларимиздан бири бўлиб, қадимдан ўзбек ҳалқи ҳаётида муҳим ўрин тутиб келган. Ҳашар бу кўпчилик-нинг бир ёқадан бош чиқарил, бир мақсадда биргалашиб ҳаракат қилишидир.

Қадим замонларда отабоболар қишлоқларда, ёзлоқларда хўжалик ишларини кўп ҳолларда ҳашар йўли билан битириб олишган. Ёзлоқларда кўмилган токларни очиш, кесиш, тарашиб, боф беллаш, ҳашак-сомон тўплаш, боф ҳосилини йигиб-териб олиш, кузги яхоб суви бериш, катта ариқ, каналлар бошлаб келиш, шоҳ ариқни қиш арафасида ковлаб тозалаш каби оғир ишларнинг ҳаммаси худди шу ҳашар йўли билан бажарилган.

Ҳашар одатининг эски замонларда, айниқса, бева-бечоралар, камбағал оиласларга катта ёрдами теккан. Қишлоқнинг ўзига етар оиласлари, тўқ хона-донлари бирлашиб ёки ёлғиз, камбағал бева-бечора, етим-есирга ҳовлижой қуриб бериш, гўдак фарзандларининг қўлини (Боши ўтган сонларда).

ҳалоллаш, тўй бериб, бошини иккита қилиб қўйиш каби савоб ишлар жамоа-қишлоқ аҳли орасида албатта ҳашар йўли билан бамаслаҳат бажарилган.

Ҳашар баҳорда кўчаларни тозалаш, кўчатлар экиш, ариқлар очиш, ўйлар қуриш, мозорларни ободонлаштириш, кўприклар куриш, жамоат жойлашини (мачит, мактаб, мадраса) тартибга келтириш, шифохоналар куриш борасида ҳам кўпчиликка фойда келтирган. Қишлоқларни ободонлаштириш, маданий-маиший муассасалар барпо қилиш, турли шафоат ишларини амалга оширишда қўлланилган.

Ўтган асрда мамлакати-мизнинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларида жамоат бинолари, кўприклар, ўйлар, айрим кичик шаҳарлар ҳашар йўли билан барпо қилинган.

ҲАШАР

Ҳашар ҳалқнинг меҳнат жасорати, ташаббускорлиги ва бунёдкорлик қобилиятини янада ривожлантириб, фуқаро сифатида камол топтирди. II жаҳон уруши йилларида ҳам ҳашар одатининг ҳалқимизга кўп беминнат ёрдами тегди. Фронтга ҳашардан тўплган самолёт, тўп, танк, озиқ-овқат, кийим-кечак каби кўплаб зарур нарсалар тухфа қилинди.

1966 йилги Тошкент зилзиласида бутунитти-фоқ умумхалқ ҳашари пойтахтимизнинг кейинги ҳаётида жуда катта из қолдирди. Буларнинг барчasi замоннинг талаби, шароитнинг оғирлигидан келиб чиқсан мажбурий зарурат эди. Ҳашар биринчи бўлиб деворни битқазса, унинг елкасига тўн ёпилади ва келгуси ҳашарга-ча энг девкор, яъни иш-

корлик билан ишлайдиган кишилар ҳамиша олқишига сазовор бўлишган. Масалан, иморат қуришда уйнинг бурчак деворини кўтариш энг мураккаб иш ҳисобланади. Тўрт киши тўртта бурчакдан тушиб девор ура бошлайдилар. Кимки биринчи бўлиб деворни битқазса, унинг елкасига тўн ёпилади ва келгуси ҳашарга-ча энг девкор, яъни иш-

чан одам деб ҳисобланади. Хўш, шунча одамга тушлик овқат топиш осонми?

Ҳашар қилаётган кишига бунинг ҳам ҳеч оғирлик томони йўқ. Нега дегандা, ҳашарчиларнинг аҳли аёли, онларни тушлик пайтида ҳар хил таомлар пишириб, ҳашар бўлаётган ерга олиб боришади. Эркаклар шу ерда чордона қуриб ўтирганча, аёлларнинг ошпазлигига, кайвонилигига ҳам баҳо беришади.

Кўрдингизми, бир одат туфайли қанчадан-қанча бошқа урпу одатлар ҳам келиб чиқади. Ҳашар бўлаётган жойдан қолмасликка ҳаракат қилиган ўлон ҳамиша енгил кайфиятда юришга ҳаққидир, чунки, бошига бирор мушкул иш тушгудек бўлса, унга кўмаклашмоқча бутун бир ҳалқ ҳамиша шай туради.

Мустақиллик йилларида мамлакатни қайта қуриш, улкан бунёдкорлик ишларида ҳашар одатининг ўрни ва роли катта бўлмоқда. Беминнат, беғараз миллий қадрият республикамиз замонавий ривожида муҳим ўрин тутмоқда.

(Давоми бор).

ТУШЛАР ТАЪБИРИ

Одамзод бу дунёда яшаб, турли соҳаларда фаолият юритади, турмуш кечиради, ўз фикрлаш доирасида мушоҳада қилади ва келгуси ҳаётига таъсири этувчи қарорлар чиқади. Биз кўпинча қарорларимизнинг оқибати қандай бўлишини тўлиқ ҳис қила олмаймиз. Чунки, бу нарсага бошқалар томонидан, яъни атрофимиздаги олам томонидан бизга ишбатан қилинган ҳатти-ҳаракатларнинг ҳам таъсири бор. Бундай пайтида бизга туш ёрдамга келади. Туш орқали биз, қилаётган ишларимизни қузатиб турган руҳий дунёдан ахборот оламиз. Туш – огоҳлантиришдир. Бундай ноёб информациядан фойдаланишини билиш керак, яъни тушларнинг мағзини чақиш лозим ва ҳаётилиздаги кейинги қадамларни пухта ўйлаб, тўғри хуласа чиқарип босишимиз даркор.

Шу мақсадда Ботир Исамуҳаммаднинг «Туш кўриши хосиятлари» китобидан туш таъбирларини ёътиборингизга ҳавола этиб борамиз.

АТИР, ДУХИ

Бу нарсаларни кимдантир олса, ўша зотдан ҳурмат кўриш. Атири кўрса, унинг ҳиди таралса – гўзалликка мафтун бўлиш, алданиш, муҳаббат изҳор этиш. Қизлар кўрса – баҳти турмушга эришиш.

АВРАТ

Ўзиникини кўрса – сиридан бирорларнинг воқиф бўлиши. Ўзганини кўрса – афсусланиш, алданиш.

АРМИЯ, ҲАРБИЙЛАР

Метинде ҳимояга эга бўлиш.

АРОҚ

Ифво, ёлғон сабабли алданиш ёки алдаш. Ичса – алданиш. Бошқа кимса ичаётгани – унинг ёлғон гапларини била туриб хатога йўл қўйиш. Ароқ таклиф қилинганда, ичмаслик – алдовларни енгид ўтиш.

АВТОМАШИНА

Ўзи ҳайдоётган бўлса – бекор ўтаётган вақт. Бирорга ҳайдовчилик қилса ёки кимдир машинада олиб юрса – ўша одамдан манфаат кўриш. Кўп машиналарни кўриш – узун умр кечиришга ишора. Олдингизга машина келиб тўхтаса – таклиф тушади.

АВТОБУС

Ишларингизни тез, шошилиб бажаришингиз зарур.

АВАРИЯ

Аварияга учраш – ўз айбига кўра, келаётган ноҳушликни ва омадсизликни билдиради. Албатта, садақа бериш лозим.

АДАШИШ ҚОЛИШ

Омадсизлик даври келганини билдиради. Ибодат қилиб, Аллоҳга илтижо этиш керак.

АЖРАШИШ (ЭР-ХОТИНЛАР)

Уларнинг бири касал бўлиши. Эр тушида хотинини уришса – тинчлик, хотиржамлик. Агар аёл тушида эрини уришса – ҳузур, роҳат,

АЁЛЛАР

Ҳар хил ифво ва тұхматларга учраш. Тушда аёл киши билан баҳслашиш, ўнгда мүлжалланган ишларнинг, режаларнинг йўққа чиқишини, лақиллаб қолишини билдиради.

БОФ

Гуллаган боф-қилаётган ишингиздан келадиган манфаат мүлжалингиздан ҳам юқори бўлишини кўрсатади. Агар, севишганлар кўрса – улар тез кунларда ниятларига етадилар. Мевали боф ўзиники эканлигини кўриш – кутилмаган жойдан келадиган ризқ-насиба.

БОДОМ

Кимдантир бодом олса – миқдорига қараб, ишдаги муваффақият, янги амалга кўтарилиш. Кимгadir бодом берса – қўлдан кетаётган иш, амал ифодаси.

БОДИРИНГ

Кўм-кўк полизга кириб, карсиллатиб бодиринг еб турганини кўриш – тез кунларда ажойиб нарсага эга бўлишдан хабар. Бодирингни кўриш – соғлик-саломатлик. Тузланган бодирингни кўриш – кечиктирилган ишлардан келадиган манфаат.

Табобот сөздөн	Хитой тозами	Физик ўчнов аспоби	Тропик ғиморлик	Езма иш	Түш түхфаси	Орнадиги давлат	Алар бўйим	Тарбия, менинг бўйим
Саноматлик тадбирни		Юношлик ашаб				Нашуна		Водий инволюти
Европа роҳи			Мусик санъати				Авто русум	
Мард инсон	Оптик аспоб	Турдиван (асетер)		Хий				
Декоратив үзунчилик		Маком Ердомчи ҳужумликини	Футбол жомо	Сепр				
Сирач		Иссиқлик	Вумлик	Ерим лойиҳадони				
Имконнинг	Расмий тўйин			Италия футбол клубини	Кашинет	Дай исмий		
Интикт		Устою			Адабий жизир		Нур тартибуни	
Интикт				Ташоми хуруши				
Томон		Хуар	Итальян болалар адаби					
Дарб		Дайо	Либос кимси					
Спорт			Арлекин-курапаш					
Сандо тўри	Мато тўкини техникаси		Жуғуртни оқиғи	Газлама				
			Фосл					
			Сайдид	Хайрат Рози				
				Пъеса инсценори				
				Томир вўйа поситузи				

ҮТГАН СОНДА БЕРИЛГАН СКАНВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ

Энига: Шаҳзода. Кумғон. Рах. Кросс. Штатив. Ангара. Шикор. Ре. Лакқа. Иброҳимов. Прага. Кара. Алоғема. Рама. Есенин. Дош. Диплом. Дог. Шотут. Ара. Девзира. Номдорлик. Рус. Драп. Ерқалампир. Пир. Абдураҳмонова.

Бўйига: Кумғон. Оҳак. Нав. Олимпиада. Фарқ. Уст. Ва. Пирамида. Ахмедова. Шарҳ. Расм. Очко. Ас. Зарифа. Ан. Барака. Он. Оқшоқ. Де. Ёнғин. Терма. Ор. Пари. Лифт. Шлакобетон. Ер. Аҳамият. Фил. Ҳамадон. Мос. Газета. Пуд. Қад. Лар.

1-тур. 12 март
(якшанба)

«Тўпаланг» – «Шўртн»
«Локомотив» – «Трактор»
«Сўғдиёна» – «Нефтчи»
«Андижон» – Металлург»
«Пахтакор» – «Самарқанд-Д»
«Насаф» – «Навбаҳор»
«Қизилқум» – «Машъял»
«Хоразм» – «Бухоро»

2-тур. 17 март (жума)

«Тўпаланг» – «Локомотив»
«Шўртн» – «Бухоро»
«Трактор» – «Сўғдиёна»
«Нефтчи» – «Андижон»
«Металлург» – «Пахтакор»
«Самарқанд-Д» – «Насаф»
«Навбаҳор» – «Қизилқум»
«Машъял» – «Хоразм»

3-тур. 26-27 март
(якшанба-душанба)

«Сўғдиёна» – «Тўпаланг»
«Локомотив» – «Шўртн»
«Андижон» – «Трактор»
«Пахтакор» – «Нефтчи»
«Насаф» – «Металлург»
«Қизилқум» – «Самарқанд-Д»
«Хоразм» – «Навбаҳор»
«Бухоро» – «Машъял»

4-тур. 31 март (жума)

«Тўпаланг» – «Андижон»
«Локомотив» – «Сўғдиёна»
«Шўртн» – «Машъял»
«Трактор» – «Пахтакор»
«Нефтчи» – «Насаф»
«Металлург» – «Қизилқум»
«Самарқанд-Д» – «Хоразм»
«Навбаҳор» – «Бухоро»

5-тур. 4 апрель
(сешанба)

«Андижон» – «Локомотив»
«Сўғдиёна» – «Шўртн»

АНЬИНАВИЙ СПАРТАКИАДА

Тошкент шаҳар ИИББ жанговар ва жисмоний тай-ергарлик марказида, пойтахт туманлари ИИБ, шаҳар ИИББ аппарати, ППХ ҳамда ЙПХ бригадалари, Тошкент метрополитени ИИБ, қўриқлаш бошқармаси терма жамоалари иштирокида ўтказиладиган волейбол бўйича анъинаявий XV спартакиадага старт берилди. Спорт мусобакалари олдидан ўтган йигилиши «Динамо» ЖТСЖ Тошкент шаҳар кенгани раиси ўринбосари, полковник А. Ростов очиб, иштирокчиларга ютуқлар тилади.

Мусобакада 18 та жамоа иштирок этмоқда. Ўтган йилги мусобакалар бўйича Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси вакиллари 1-ўринни, Тошкент шаҳар ИИББ ЙПХ бригадаси спортчилари 2-ўринни Тошкент шаҳар ИИББ хузуридаги қўриқлаш бошқармаси волейболчилари эса 3-ўринни эгаллаб, қолган жамоалардан кучли эканликларини намойиш этишган эди.

Турнир жадвали бўйича 17 январдан 25 январгача бўлиб ўтадиган мусобакада жамоалар кўрсатилган тартиб бўйича майдонга тушадилар.

А. КЕНЖАЕВ.

Суратларда: спартакиададан лавҳа

Муаллиф олган сурат.

Қисқа сатрларда

Ўзбекистон Футбол федерациясидан олинган хабарга кўра, таниқли футболчи ва мураббий Биродар Абдураимов федерациянинг «Ҳаваскор футболчилар билан ишлаш» бўлимига раҳбар этиб тайинланди.

Ярославлнинг «Шинник» жамоаси қўригига бўлган Алексей Николаев, Қозоннинг «Рубин» жамоаси синовидаги Марат Бикмөевлар ушбу жамоаларнинг навбатдаги назорат учрашувларида ҳам майдонга туширилди. Мураббийлар уларнинг ўйинларидан қониқиши ҳосил қилишмоқда.

Москвадаги «Олимпийский» спорт мажмуасида Россия ва МДХ кубогида иштирок этаётган жамоаларнинг фахрийлари ўртасида ўртоқлик учрашуви ўтказилди. Эътиборлиси, ҳар иккя жамоа таркибида «Пахтакор» ва «Самарқанд-Д» жамоала-

ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ. ОЛИЙ ЛИГА. 2006 ЙИЛ МАВСУМИ. 1-ДАВРА ТАҶВИМИ

«Насаф» – «Трактор»
«Қизилқум» – «Нефтчи»
«Хоразм» – «Металлург»
«Бухоро» – «Самарқанд-Д»

«Пахтакор» – «Тўпаланг»
«Машъял» – «Навбаҳор»
учрашувлари 29 июнда бўлиб ўтади

6-тур. 8-9 апрель (шанба-якшанба)

«Тўпаланг» – «Насаф»
«Локомотив» – «Пахтакор»
«Сўғдиёна» – «Андижон»
«Шўртн» – «Навбаҳор»
«Трактор» – «Қизилқум»
«Нефтчи» – «Хоразм»
«Металлург» – «Бухоро»
«Самарқанд-Д» – «Машъял»

7-тур. 15-16 апрель (шанба-якшанба)

«Қизилқум» – «Тўпаланг»
«Насаф» – «Локомотив»
«Пахтакор» – «Сўғдиёна»
«Андижон» – «Шўртн»
«Хоразм» – «Трактор»
«Бухоро» – «Нефтчи»
«Машъял» – «Металлург»
«Навбаҳор» – «Самарқанд-Д»

8-тур. 21 апрель (жума)

«Тўпаланг» – «Хоразм»
«Локомотив» – «Қизилқум»
«Сўғдиёна» – «Насаф»
«Андижон» – «Пахтакор»
«Шўртн» – «Самарқанд-Д»
«Трактор» – «Бухоро»
«Нефтчи» – «Машъял»
«Металлург» – «Навбаҳор»

9-тур. 7 май (якшанба)

«Бухоро» – «Тўпаланг»
«Хоразм» – «Локомотив»
«Қизилқум» – «Сўғдиёна»
«Насаф» – «Андижон»
«Пахтакор» – «Шўртн»
«Машъял» – «Трактор»
«Навбаҳор» – «Нефтчи»
«Самарқанд-Д» – «Металлург»

10-тур. 12-13 май (жума-шанба)

«Тўпаланг» – «Машъял»
«Локомотив» – «Бухоро»
«Сўғдиёна» – «Хоразм»
«Андижон» – «Қизилқум»
«Пахтакор» – «Насаф»
«Шўртн» – «Металлург»
«Трактор» – «Навбаҳор»
«Нефтчи» – «Самарқанд-Д»

11-тур. 20-21 май (шанба-якшанба)

«Навбаҳор» – «Тўпаланг»
«Машъял» – «Локомотив»
«Бухоро» – «Сўғдиёна»
«Хоразм» – «Андижон»
«Қизилқум» – «Пахтакор»
«Насаф» – «Шўртн»
«Самарқанд-Д» – «Трактор»
«Металлург» – «Нефтчи»

12-тур. 26 май (жума)

«Тўпаланг» – «Самарқанд-Д»
«Локомотив» – «Навбаҳор»
«Сўғдиёна» – «Машъял»

«Андижон» – «Бухоро»
«Пахтакор» – «Хоразм»
«Насаф» – «Қизилқум»
«Шўртн» – «Нефтчи»
«Трактор» – «Металлург»

13-тур. 31 май (чоршанба)

«Металлург» – «Тўпаланг»
«Самарқанд-Д» – «Локомотив»
«Навбаҳор» – «Сўғдиёна»
«Машъял» – «Андижон»
«Бухоро» – «Пахтакор»
«Хоразм» – «Насаф»
«Қизилқум» – «Шўртн»
«Нефтчи» – «Трактор»

14-тур. 4 июнь (якшанба)

«Тўпаланг» – «Нефтчи»
«Локомотив» – «Металлург»
«Сўғдиёна» – «Самарқанд-Д»
«Андижон» – «Навбаҳор»
«Пахтакор» – «Машъял»
«Насаф» – «Бухоро»
«Қизилқум» – «Хоразм»
«Шўртн» – «Трактор»

15-тур. 11-12 июнь (якшанба-душанба)

«Трактор» – «Тўпаланг»
«Нефтчи» – «Локомотив»
«Металлург» – «Сўғдиёна»
«Самарқанд-Д» – «Андижон»
«Навбаҳор» – «Пахтакор»
«Машъял» – «Насаф»
«Бухоро» – «Қизилқум»
«Хоразм» – «Шўртн»

Изоҳ: Турлар саналарига ўзгартиринишлар киритилиши мумкин.

ТЕРМА ЖАМОАЛАРНИНГ ЯНВАРЬ ОЙИДАГИ РЕЙТИНГИ

Ў	Мамлакат	Январь
1	Бразилия	839
2	Чехия	790
3	Голландия	772
4	Аргентина	768
5	Испания	768
6	Франция	767
7	Мексика	767
8	АҚШ	767
9	Англия	757
10	Португалия	753
11	Туркия	748
12	Италия	741
13	Дания	733
14	Швеция	731
15	Япония	714
16	Греция	708
17	Германия	707
18	Уругвай	705
19	Эрон	703
20	Хорватия	701
21	Коста Рика	700
22	Польша	695
23	Камерун	694
24	Колумбия	692
25	Нигерия	692
26	Ирландия	691
27	Руминия	686
28	Тунис	685
29	Ж. Корея	680
30	Паргвай	672
31	Сенегал	672
32	Миср	666
33	С. Арабистони	663
34	Россия	661
35	Марокаш	660
36	Швейцария	655
37	Норвегия	649
38	Эквадор	647
39	Болгария	638
40	Украина	629
41	Гондурас	628
42	Кот д'Ивуар	626
43	Ямайка	626
44	Истроил	621
45	Словакия	621
46	Финляндия	614
47	Серб ва Ч-г	612
48	Австралия	610
49	ЖАР	609
50	Гана	608
51	Тринидад	608
52	Бахрайн	603
53	Ироқ	597
54	Ўзбекистон	573
55	Белорус	570
56	Латвия	560
57	Хитой	547
58	Кувайт	547
59	Эстония	543
60	КХДР	520
61	БАА	509
62	Иордания	503
63	Қатар	493
64	Уммон	483
65	Сингапур	483
66	Литва	463
67	Грузия	458
68	Молдова	441
69	Арманистон	431
70	Озарбайжон	394
71	Туркманистон	385
72	Қозогистон	314
73	Тожикистон	299
74	Қирғизистон	235

рида тўп сурган олти нафар футболчи иштирок этди. Яна ҳам эътиборли томони шундаки, 4:4 ҳисобида якунланган учрашувнинг барча голларини собиқ футбольчиларимиз дарвозаларга йўллашиди.

Россиянинг «Спорт-

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Сурхондарё вилояти ИИБ ЖК ва ТҶКБ бошлиғининг ўринбосари, майор Панжи ҲАЙДАРОВни таваллуд топган куни билан чин қалдан самимий табриклийиз. У кишига узоқ умр, сиҳат-саломатлик оиласи хотиржамлик, сермашақат, масъулиятли хизматларида улкан ютуқлар тилаймиз. Кўнглидаги барча эзгу тилакларининг ошицида Яраттанинг ўзи мададкор бўлсин.

Ҳамкаслари ва оила аъзолари.

Сирдарё вилояти ИИБ молия-иктисод бўлими катта инспектори, капитан Урзугул БУРОНОВАни туғилган куни билан самимий муборакбод этамиз. Унга узоқ ва мазмунли умр, сиҳат саломатлик, оиласи хотиржамлик, ишларида улкан ютуқлар тилаймиз.

Вилоят ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби.

Сирдарё вилояти ИИБ ҳузуридаги кўриклиш бўлими ШТБИХ катта инспектори, майор Замира ЗОКИРОВА ва инспектор, катта лейтенант Амирiddин АШИРБОЕВларни туғилган кунлари билан самимий кутлаймиз. Ҳамкасларимизга узоқ умр, сиҳат саломатлик, оиласи хотиржамлик, хизматларида омадлар биламиз.

Бўлим раҳбарияти ва шахсий таркиби.

ТЎЙХАТ ЎРНИДА

ФИДОЙИ ҲАМКАСБИМ

Ички ишлар идораларида хизмат қилган давримда кўплаб ходимлар билан бирга ишладим. Уларнинг кўпчилиги вазифасига, бурчига садоқатли, фидойи эканликлари билан ҳурмат-этиборга сазовор бўлишиди. Кимdir мендан касб сирларини ўргангани бўлса, яна кимdir ўзининг бой тажрибасини мента ўргатиб, устозлик қилди. Ана ҷундай ишлар билан хизмат қилганидан фахрланаман. Сафдошларим орасида юракдан жой олиб, номини ҳурмат ила тилга оладиганлардан бири Бегижон Алиевдир.

Ички ишлар идораларида қарийб ўттиз ўйл ҳалол хизмат қилган бу фидойи инсон шу кунларда ўзининг табарку 60 йиллик юбилейини кутиб олмоқда.

Бегижон хизматчи оиласида таваллуд топди. Унинг болалик йиллари Тошкентнинг аввали Шайхонтохур даҳасидаги Қашқар маҳалласида ўтди. У ёшлигиде ўкук-тартибот посбони бўлишни орзу қиларди. Ўзининг ички ишлар идораларида хизматини 1967 йилда милиционерлардан бошлади. Шундан кейин у ўн йилдан кўпроқ вақт ичда турли бўлимларда хизмат қилди. У билимини ошириш мақсадида Тошкент давлат университетининг юридик факультетида таҳсил олди. Кейинчалик собиқ Иттифоқ ИИВ Академиясида ўқиди. Қайтиб келганидан сўнг Тошкент шаҳар ИИБ котибияти бошлигининг режим бўйича ўринбосари, Мирзо Улугбек тумани ИИБ бошлигининг биринчи ўринбосари лавозимларида фаолият кўрсатди.

1986 йилда Бегижон Алиевга катта ишонч билдирилиб, республика ИИВ Тергов бошқармасига ўтказилди. Бу ерда ҳар бир жиноятнинг фош этилиши, айборларнинг ўз вақтида жавобгарликка тортилиши, жазонинг муқаррарлиги принципининг таъминланиши, фуқароларни қонунларга қатъий рио қилиш руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўши, ҳамиша қонунчилик, ҳақиқат, адолат юзасидан холисона иш тутди. Кейин вазирлик Шахсий таркиб бўйича инспекциясида ҳам хизмат қилди.

У иш фаолиятининг охирги йилларида ИИВ Ҳукуқий таъминлаш ва оммавий ахборот воситалари билан алоқа қилиш бошқармасида бўлим бошлигининг ўринбосари лавозимида самарали меҳнат қилиб, шу лавозимдан подполковник унвони билан пенсияга чиқди.

Бегижон Алиев ички ишлар идораларида шарафли хизмат, шу билан бирга мешакатли; лекин сермазмун, сермално, намунали ҳаёт ва хизмат ўйлини босиб ўтди. Унинг кўй йиллик фидокорона хизмати муносиб равишда баҳоланди. Бу ўта камтар, олижаноб, фидойи ҳамкасбим ибрат олса арзидиган аҳил оиласи бошлиғи ҳамдир. У хизмат мешакатларини енгиз ўтишида елкадош бўлган садоқатли рафиқаси Манзура опа билан бирга иккита қобил фарзандни тарбиялаш вояга етказди. Ўгиллари Ҳасанжон билан Шуҳратжон ўзлари меҳр кўйиган соҳаларда меҳнат қилишти. Олтита невараси буважони ва бувижониси атрофифа парвона бўлиб, уларга қувонч бағишламоқда.

Ҳамидулла АБДУЛЛАЕВ,
истеъфодаги подполковник.

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Ҳукуқий таъминлаш ва оммавий ахборот воситалари билан алоқа қилиш бошқармаси раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлари истеъфодаги подполковник Бегижон Тошкентович АЛИЕВни муборак 60 ёшга тўлганлиги билан самимий кутлайдилар. Бу фидойи инсонга узоқ умр, мустаҳкам соғлиқ, ёш ходимларни тарбиялашда куч-куват тилайдилар.

МУНДАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

Келгуси ҳафта учун

Кўй. Муомалангизни яхшиламасангиз раҳбарлар билан келишмовчилик келиб чикиши мумкин. Бу эса кайфиятингизга таъсир кўрсатади. Яқинларингиз билан муносабатлар ёмонлашиши ёхтимолдан ҳоли эмас. Ота-онангизни бориб кўришга вақт ажратишни маслаҳат берамиз.

СИГИР. Мазкур ҳафтада анчадан бери ташвишга солаётган муаммоларни ҳал этиш имконияти бор. Вазиятга тўғри баҳо беринг, шунда кўзланган мақсадга осонгина эришасиз. Атрофинингиздаги одамлар сўз билан иш бирлигига амал қилаётганингизни кутишиади. Бўшаушчанликка асло йўл кўйманг.

ЭГИЗАКЛАР. Ушбу ҳафта анча мураккаб кечади. Белгиланган режаларни бажаришда айрим муаммолар келиб чикиши мумкин. Сесанба куни күшхабарлар эшиласиз. Ҳафтанинг иккинчи ярмида фаолиятингиз билан боялиқ қийинчиликлар кутгилмоқда. Фарзандларингиз тарбиясига зътибор беринг.

ҚИСКИЧБАҚА. Деярли барча масалаларда эски қадрдонларингиз ёрдам беришади. Ўзингизни жуда уринтирмаганингиз маъкул. Чоршанба кундан бошлаб фаолиятингиз жонланади. Шошилинч ҳулоса чиқармаганингиз маъкул. Шанба куни ҳўжалик ишлари билан банд бўласиз.

АРСЛОН. Тўпланиб қолган юмушларни ниҳоясига етказиш учун кулаги даврдир. Сизда меҳнат таътилига чикиш истаги туғилади. Ишларингиз кўпайиб кетади. Шериклар билан алоқалар ўзингиз ўйлаган даражада кечмаслиги мумкин.

БОШОҚ. Кутилмаган ҳадялардан кўнглингиз тогдек кўтарилади. Билдирилаётган таклифларни рад этмаганингиз маъкул. Куч-куватингиздан тўғри фойдаланишига ҳаракат қилинг. Ички туйгунингизга таяниб иш кўрсангиз ўтказмайсиз.

ТАРОЗИ. Белгиланган ишларга киришишдан аввал жиддий мулоҳаза юритинг. Эҳтимол бирор нарсани ўзгаришингизга тўғри келар. Шунда мавжуд муаммолар ўз ўзидан барҳам топади. Мазкур ҳафтада талайгина жойларга боришингизга тўғри келади. Янги танишлар ортиришингиз дўстлар даврасини кенгайтиради.

ЧАЕН. Мазкур етти кунликда ўз иқтидорингизни намоён этиш имконияти бор. Белгиланган вазифаларни бажариш учун анча куч-куват сарфлашингизга тўғри келади. Сизга катта ишонч билдиришиади. Дўстларингиз ҳаётида рўй берган кувончли воқеалардан кўнглингиз дўстлар даврасини кенгайтиради.

ЁЙ. Ушбу ҳафтада куч-куватингиз ошганини хис этасиз. Ишхонангизда айрим ўзгаришлар рўй беради. Касб маҳоратингизни ошириш учун кулаги юзага келади. Ўзингизга ортиқча бино кўймасликни маслаҳат берамиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ. Ҳаётга бўлган муносабатингизни ўзгаришириб, эскича ёндошувлардан воз кечишининг вақти келди. Узоқ муддатли лойихаларга киришишдан асло чўчишманг. Хориждаги шериклар билан алоқаларни кенгайтишингиз мақсадга мувофиқдир. Ўйингизни таъмиглаш ҳақида ўйлаб кўринг.

КОВФА. Мазкур етти кунлик кескин ўзгаришлар давридир. Барча йўналишлар бўйича ўз ҳуқуқингизни талаб қилинг. Фаолиятингиз давомида юзага келган муаммоларни дарҳол ҳал этишингиз зарур. Якшанба куни дўстларингиз ўрдам сўрашади. Имкон қадар рад этманг.

БАЛИҚ. Маълум миқдорда маблаг сарфланадиган ишга таклиф этишиади. Унга рози бўлишдан аввал пухта ўйлаб кўринг. Бир нечта муаммони бирданига ҳал этмасликни маслаҳат берамиз. Белгиланган вазифалар ниҳоятда ҳаракатчан бўлишини талаб этади.

«МАЬНОЛАР МАҲЗАНИ»

КЎНГИЛ ЭЗИЛМАСА, КЎЗГА ЁШ КЕЛМАС

Вариант: «Ёш кўздан эмас, юракдан чиқади». Кўзга ёш келиши (ҳоҳ у қайғудан бўлсин, ҳоҳ қувончдан) – киши кўнглининг кечинмаларига, азоб чекиши ёхуд беҳад қувонишига бевосита боғлиқ. Мазкур мақоллар билан ана шуни ифода этадилар.

КЎНГИЛ ЎРНИДА БЎЛСА, ЖОН- ЖОЙИДА БЎЛАДИ

Кишининг кўнгли ҳамма нарсадан хотиржам бўлса, жони ҳам жойида бўлади, яни қийналмайди, азоб-укубат чекмайди, роҳат-фароғатда яшайди. Шунинг учун ҳам қариялар олқиши-дуоларида: «Тансиҳатлик, хотиржамлик бўлсин!» деб эзгу тилак билдирадилар.

КЎНГИЛСИЗ ГАПНИНГ КЕЧИККАНИ ЯХШИ

Кўнгилсиз гап – ёмон, шум хабар (масалан, ўлим, уруш, ёнғин, ҳалокат, фалокат тўғрисидаги хабар) бўлиб, у ҳар қандай кишининг тинчлигини бузади, ҳаловатини йўқотади, асабини қўзғайди, дард-ҳасрат келтиради, азоб-укубатта солади. Мазкур мақол билан: «Кўнгилсиз гапни киши авваламбор эшишмагани маъкул. Эшишгани тақдирда ҳам, кечроқ, кейинроқ эшишгани маъкул», дейилмоқчи.

КЎНГЛИМНИ ТОП, ПУЛИМНИ ОЛ

Киши бироннинг кўнглига йўл топа билсагина (ҳоҳ сўз билан, ҳоҳ хатти-ҳаракат билан, ҳоҳ бошқа чора-тадбир билан), бироннинг кўнглини овлай билсагина, ундан (ҳоҳ моддий жиҳатдан бўлсин, ҳоҳ маънавий жиҳатдан бўлсин, ҳоҳ бошқа жиҳатлардан бўлсин) манфаат кўра олади. Мазкур мақол билан ана шу фикрни билдиromoқчи бўладилар. Вар.: «Лўлининг эшагини сугор, пулини ол», «Эшакнинг ёғини юв-у, пул топ».

КЎП КУЛГАН – КЎП ЙИГЛАР

Вариант: «Кўп юрган – бир қоқилар, Кўп кулган – бир йиглар»; «Бир кулгининг бир йигиси бор»; Кулги – саломатлик учун фойдали. Аммо, кулгининг ҳам вақти-соати, ўз ўрни, меъёри бор. Бўлар-бўлмасга кулаверадиган, биронни масҳаралайдиган одам бунинг азобини ҳам тортмай қолмайди. Юқоридаги мақоллар шу фикрни ифода этади.

КЎПРИКДАН ОТ ҲАМ ЎТАДИ, ЭШАК ҲАМ

Вариант: «Тоғ устидан от ҳам ўтади, эшак ҳам». Одатда кўприкни, тоғни эл-юрт оғаларига, юкори мансаб эгаларига ташбиҳ этадилар. Мазкур мақоллар билан: «Киши катта (яъни, эл-юрт оғаси, мансабдор) бўлганидан кейин унинг назидан яхши ҳам ўтади, ёмон ҳам. Бундан хафа бўлмаслик, қизишмаслик, оғир бўлиш лозим», дейилмоқчи.

КЎР БЎЛСАНГ БЎЛ, КЎРНАМАК БЎЛМА!

Кўрнамак – яхшиликни қадрламайдиган, яхшиликка ёмонлик қиладиган, тузингни ичиб, тузлугингта тупурадиган, нонкўр одам. Жамиятда бундай ўтакетган ёмон хислатли одамлардан ҳазар қиладилар, нафратланадилар, уларни лаънатлайдилар.

КЎР КЎРНИ КЎРОЛМАЙДИ

Вариант: «Кўр кўрга «чиқ» дер» (чиқ – кет, даф бўл, деган маънода); «Кўр кўрга «буғ» дер»; «Кўр кўрни излар, Сув – чукурни»; «Гадо душмани – гадо». Ўтмишда кўрлар кўпроқ тиланчилик, гадолик қ

Ўзбек халқи шу қадар
мехмоннавозки, ҳатто
муслим дон ташласа;
чойнинг шамаси пиёлада
тик турса ёки тушда йўл-йўл
нарсалар кўрилса –
буларнинг ҳаммаси
мехмон келишига
йўйилади.

ИЗЗАТИНГДАН АЙРИЛМА

Иш юзасидан узоқ туман-ларнинг биринча бўлгандик. Кечкурун бир хонадонга бориб бир кечка тунаф, эрталаб жўнаб кетишимизни айтдик.

– Хечкиси йўқ, бир кечка минг кечка эмаску, пойтахтдай шахри азимдан келиб-сизлар, бош устига, – деди хонадон соҳиби.

Ичкарига кирганимизда тўрда икки киши ёнбошлаб олиб маишат қилишарди. Дастурхон қайта тузалди. Ҳол-аҳвол сўрашиб ўтиргандик, тўрда ёнбошлаганлардан бирни сўз қотди.

– Қанаға мезбонсан, дарроғ кўй сўймайсанми.

Биз бироз ўнгайсизлашиб, овора бўлмасликларни сўрадик.

– Овораси бор эканми, бир кўра кўйи бор, камайиб қолармиди, – деди иккичи.

Мезбон ташқарига чиқиб кетганда уларнинг жаги очилди.

– Мана, биз уч кундан бери шу ердамиз. Мезбон бўлгандан кейин хурматимизни жойига кўйсинг-да, – деди бири.

Дастурхонга таом тортилди. Мезбоннинг чехрасидан анча чарчагани сезиларди. Энди таомга кўл узатгандик тўрдан овоз янгради.

– Овқатнинг хурмати

йўқми, ёки ўзим дўконга чиқиб келайми?

Гап нима ҳақида кетаётганини англаб:

– Биз учун бўлса, керак эмас, ичмаймиз, – дедим.

– Мулла ака, сиз ичмасангиз ичадиганлар бор, – деди тўрдагилардан иккичи норози оҳангда.

Мезбоннинг кўринишидан уйда спиртли ичимлик қолмагани сезилиб турарди. Шундай бўлса-да, у яна ташқарига чиқиб кетди.

– Мехмон иззатини билгани яхши, йигитлар, – деди ҳамроҳим. – Кеч бўлгандан у қаердан қидириб топади.

Мезбонга оғирлигимиз тушмаслиги керак.

Хамроҳимнинг гапи ёқмади шекилли, йигитлар гудраниб кўйди.

Бироз вакт ўтиб мезбон кириб келди. Йигитлар овқат сәмай ўтирганди, кўзлари кувнаб кетди. Кайфи ошгандан кейин ҳали у нарса, ҳали бу нарсани сўраб чарчашмади. Мезбон эса малол келаётганини билдирамасликка ҳаракат қилиларди.

Тонгда нонуштага ҳам қарамай қўзғалдик. Мезбон қадрлонлардай хайрлашди. Лекин ичкарида донг қотиб ухлаб ётган «ески» меҳмонларни кутиш ташвиши бор эди...

МЕХМОН ВА МЕЗБОН МУНОСАБАТЛАРИ ҲАҚИДА

«Мехмон – азиз, мезбон – лазиз»

«Ўзи келган меҳмон – мезбоннинг иззати»

«Мехмон ўз ризқи билан келади»

«Йўхча гуруч ош бўлур, меҳмон кўнгли хуш бўлур»;

«Мехмонга ош кўй, икки кўлини бўш кўй»

«Таом лаззати – меҳмон иззати»

«Мезбон борин кўйса, меҳмон озга санамас»

«Кунда келган меҳмоннинг қадри йўқ»

«Мехмон биринчи куни – олтин, иккинчи куни – кумуш, учинчи куни – чақа, тўртинчи куни – бақа».

«Келиш – меҳмондан, кетиш – мезбондан».

«Жон таңга меҳмон, инсон – инсонга».

«Мехмонга кўнглинг қўрини бер, уйинг тўрини бер»

АЙТИЛГАН ЖОЙГА СОР

Кимки меҳмонга таклиф этилибди, демак у мезбоннинг ҳурмати учун албатта бориши керак. Бироқ кимдандир эшитиб ёки атайлаб айтилмаган жойга бориши жуда номаъқулчиллик бўлади. Чунки мезбон кўнглига яқин олган кишиларни чорлади.

Мехмон бўлишнинг ҳам ўзига яраша одоби бор. Аввало, айтилган вақтда этиб бориши лозим. Мезбон ҳар қанча иззат-икром кўрсатмасин, меҳмон эканлигини унутмаслик керак. Турган гап, хонадон соҳиби, соҳибаси борини дастурхонга тўқади. Такаббурлик қиласдан неъматлардан сабаби, ширин сұхбат куриб ўтирилса, мезбон сизни чақирганидан кўнгли осмонга стади.

Дастурхонга тортилган таомларни муҳокама қилиш, яни айтилайлик, шўрва бўлса қовурмаси тез тайёр бўлади, қайнатмаси юмшоқ пишади, кўй гўшти бўлса мазали чиқади деган гаплар ортиқчадир. Бу биринчидан таомни ёмонлаш, иккичидан мезбон хижолат че-

киши мумкин. Қора чой олиб келса кўк чой ичардим ёки аксинча бўлса, кўк чойни ичмайман дейиш ҳам дуруст эмас. Касаллик туфайли парҳезда бўлмасангиз мезбон кўйган овқатни очиқ чехра ва иштаҳа билан тановул қилиш лозим. Айримлар меҳмон учун узрли деб даврада сигарета чекаверадилар. Бу ёмон одат. Чунки унинг тутуни бирга ўтирганларни заҳарласа, иккичидан, хонадаги жиҳозларга ўрнашиб қолиб, анчагача кетмай туради.

Даврада ўзини сипо тутиб ўтирган меҳмон мезбонга хуш келади. Суҳбат қурганда бирорни гийбат қиласдан, ҳар икки томонга маъқул бўладиган мавзуни танлаш дуруст.

Мехмон ўз оёғи билан келади, мезбон рухсати билан кетади, дейдилар. Шундай экан деб, бемалол юравериши ҳам одобсизлик саналади. Меҳмоннинг иззати уч кун бўлади. Оила шароитига қараб ширингина меҳмондорчиликдан сўнг хайрлашиш энг маъқуллар. Бунда ҳар икки томоннинг бир-бирига бўлган ҳурмат-эътибори кучаяди.

Дастурхондан туратиганда неварамга, ўғлимга, қизимга деб мева-чевалардан олиш жуда хунук одат. Мезбоннинг ўзи берсагина олиш мумкин. Кетиш олдидан мезбонга раҳмат айтиб, дуо қилиш меҳмон учун вожибидир.

Одатда хонадонга меҳмон тўсатдан келади ёки таклиф этилганда. Халқимизда меҳмон атойи худо деган ибора бор. Яъни меҳмон Аллоҳнинг инояти билан келади. Шунинг учун ҳам уни отадек улуф билиб, ҳурматини жойига кўйиш лозим. Аллоҳ таоло Куръони каримда ҳам «Мехмонни ҳурмат қилинглар», деб буюрган.

Қадимги қўшиқларнинг бирида меҳмон келса жонимга, кўрпача сол ёнимга, деган мисралар бор. Узоқ-яқиндан келган қариндош-уруг, таниш-билиш, бегона бўлса ҳам ичкарига таклиф этиб дастурхон ёзиш жоиз. Аввалига дуои фотиҳа қилиниб, ҳол-аҳвол сўралади. Одатимизга кўра дастурхонга аввал нон кўйилади. Кейин эса ҳўл мева-

МЕХМОННИНГ УЛУГЛИГИ

лар келтирган маъқул.

Йўл юриб келган меҳмон албатта очиқкан бўлиши мумкин. Шунинг учун мевалар меъдага тушганда тез ҳазм бўлади, овқат пишгунча дастурхонни бе заб туради.

Үй эгаси, яъни мезбон борини тўкишга ҳаракат қилиади. Биринчи галда меҳмон билан ширин сұхбат қилиб, чой ичиши одобдан ҳисобланади. Овқатни имкони борича тезроқ пишадиганини тайёрлаш маъқул. Мезбон шундай ҳаракат қилиши керакки, меҳмон унинг

оворагарчиликка қўйдим деб хижолат бўлмаслиги лозим.

Одатда кексалар бор уйда меҳмон билан улар сұхбатлашиб ўтиришади, ёшлар хизмат қиласади. Қариялар бўлмаса, хонадон соҳиби ёки соҳибаси меҳмонга тақаллуф қўрсатиши, зарур ҳолатда хизмат қилиши керак. Ривоятларда ҳатто пайғамбарлар ҳам уйларига келган меҳмонга ўзлари хизмат қилганлари ҳақида айтилади.

Айрим хонадон эгалари меҳмондан ҳақида билиш керакки, меҳмон кутиши керак. Бу уни хи-

МЕЗБОНЛИК – ХАЙРЛИ ИШ

Халқимизнинг афсонавий қаҳрамони Ҳотамтой вақти-вақти билан мискин, бечора етим-есирларни ўйига чорлаб, меҳмон қилиб тургани ҳақида кўп ҳикоятлар бор. Бу бежиз эмас, албатта. Ўзига тўқ, бадавлат кишилар меҳр-мурувват қўрсатиши мақсадида дастурхон ёзб, тақвадор кишилар, камбагаллар, толиби илмларни меҳмонга қаҳирганлар. Бу анъана ҳозиргача сақланиб қолганини айтиб ўтиш жоиз. Рамазон ойидаги кўпчиликдан савоб олиш ниятида ифторликка қаҳирланади. Байрам, улуг кунлар сабаб кўй сўйиб, қариндош-уруг, кўни-кўшнилар тақлиф этилади.

Халқимизда меҳмон қайтаётгандан кўлига тугун бериш одати бор. Мехмонлар орасида кўп болали, кам таъминланган кишиларга дастурхондаги неъматлардан берилса, бу ҳам мурувватнинг бир қўриниши бўлади. Албатта меҳмон мезбоннинг дастурхонига, рўзгорига барака тиради, дуо қиласади.

Кишиларни меҳмонга қаҳирлиб, уларга дастурхон ёзган кишининг бойлиги камайиб қолмайди. Аксинча, рўзгоридаги баракага яна барака қўшилади. Пайғамбаримиз Аллоҳ таоло меҳмонга ҳурмат қўрсатиб, борини баҳам кўрган кишининг гуноҳларини мағфират қиласади, сарфлаган бирига ўн беради, деганлар.

жолатга қўяди, албатта. Шунинг учун рўзгорда борига қараб таом пиширган дуруст. Меҳмон узокдан келган бўлса, уни дам олишга тақлиф этиб, ётиш учун жой ҳозирлаб қўйган маъқул. Шунингдек, тақвадорларга таҳорат олиш, намоз ўқиш учун шароит яратилиши лозим. Меҳмонлар икки ва ундан ортиқ бўлса, уларнинг ҳаммасига бир хил муомалада бўлиш керак.

Хонадонга ташриф буюрган меҳмон у амалдор, яъни қариндош, бой, камбагал, бегона бўлсин, мезбоннинг иззат-икромидан баҳраманд бўлсин. Инсоннинг одоб даражаси меҳмон кутишида ҳам билинади. Буни унумаслик даркор.

Сахифани С. Шамсиддинов тайёрлади

РИВОЯТ

ОЧИҚ ЧЕХРА ВА ШИРИН СЎЗ

Ривоят қилишларича, Иброҳим алайҳиссаломнига меҳмон келгандаги ҳурмат қилинг, деган ваҳий келган. Иброҳим алайҳиссалом сигир сўйганилар. Аллоҳ таолодан яна: «Мехмонни ҳурмат қил», деган ваҳий келган. Иброҳим алайҳиссалом тия сўйганилар. Шундан кейин ҳам Аллоҳ таолодан: «Мехмонни ҳурмат қил», деган ваҳий келган. Шунда Иброҳим алайҳиссалом мезбоннинг ҳурматини ҳурмат қилинг, деган ваҳий келган. Шундай Иброҳим алайҳиссалом тия сўйганилар. Аллоҳ таолодан яна: «Ман энди меҳмонни ҳурмат қилдинг», деган ваҳий келди.

Дунё бўйича кеиг тарқалаётган касалликлардан бири қандли диабетdir. Маълумотларга қараганда юз миллион нафардан кўпроқ одам бу дардга чалинган. Уларнинг сони ҳар йили 5-7 фоиз, ҳар 10-12 йилда эса икки баробарга кўпаймоқда. Тадқиқотлардан маълум бўлишича, Марказий Осиё минтақасида яшовчи катта ёшли аҳолининг икки фоизга яқини бу дардга дучор бўлган.

Бу касалликнинг пайдо бўлиши, унинг даволаш усуллари ҳақида Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги Эндоクリнология илмий текшириш институти клиникаси бўлим мудири, тиббиёт фанлари номзоди, олий тоифали шифокор Райно ҲОШИМОВА билан суҳбатлашдик.

— Қандли диабет моддалар

Касаллик икки турга бўлиниди. Биринчи тур инсулинга қарам бўлган қандли диабет ҳисобланниб, бутур асосан болаларнинг ўсмирлик ва ўспиринлик даврида пайдо бўлиши кузатилади. Бола юқумли касаллик, масалан, гепатит, тепки, трипп кабиларни бошдан кечиргандан сўнг бирдан диабет бошланиши мум-

Касалликнинг 1-турида инсулин моддасини ишлаб чиқарувчи ошқозон ости безларининг оролча ҳужайралари вируслар ёки атоиммун жараён шикастлаши оқибатида кескин ўзгаришларга дучор бўлади. Шу сабабли бемор қони таркибида инсулин бўлмайди ёки кескин камайган бўлади. Шунинг учун бемор танасига инсулин юборилмаса туромайди.

Хасталикнинг 2-турида ошқозон ости безларининг оролча ҳужайралари инсулин моддаси ишлаб чиқариш қобилиятини сақлаб қолади. Шу сабабли қон таркибидаги инсулин моддаси меъёрда ёки меъердагидан салгина юқориоқ бўлади. Бинобарин тана тўқималарнинг инсулинга нисбатан сезигрлиги кескин пасайиши оқибати

да инсулин тўлиқ самара бермайди. Шу боис тўқималарнинг глюкозани ўзлаштириши ва ундан фойдаланиши камаяди. Натижада у қон таркибида тўпланиб қолади.

Тўқималарнинг инсулинга нисбатан сезигрлиги йўқолиб боришининг сабаби семизликдир. Шу сабабли ҳам қандли диабетнинг 2-тури билан оғриган беморларнинг аксарияти жуда семиз одамлар бўлади.

Диабетнинг бу тури билан 40 ва ундан ортиқ ёшдаги одамлар кўпроқ хасталанади. Касаллик аста-секин, яширин равишда ривожланади. Уларда 1-турдагига ўхшащ белгилар кам учрайди. Бироқ милкларнинг қонаб, бўшашиши, тишларнинг қимирлаб қолиши, айрим аъзоларда қишиши, ҳолсизланиш кабилар яққол кўринади. Касаллик бошлангидан 2-3 йил ўтиб, беморда озиш, уйқусизлик ҳолатлари

юз беради. Касаллик анализ топшириш орқали аниқланади. Баъзан одамнинг қаттиқ руҳий ҳаяжонга тушиши ҳам ундаги яширин қандли диабетни юзага чиқариши мумкин.

2-тур билан оғриган беморлар инсулин дорисини қабул қилмасдан ҳам яшашлари мумкин. Улар парҳезга риоя этишлари, жисмоний машқлар билан шуғулланишлари, қондаги қанд миқдорини камайтирувчи дориларни вақтида қабул қилишлари лозим.

Қандли диабетнинг кечки асоратлари кўпроқ яхши даволанмайдиган, қони таркибида қанд миқдори узоқ вақтгача юқориоқ даражада сақланадиган беморларда пайдо бўлади. Касалликнинг кечки асоратларидан томирларнинг шикастланиши — диабетга оид ангиопатия дейилади. Макро ва микро ангиопатиялар мавжуд. Майда томирларнинг шикастланиши диабетга оид микрангиопатия дейилади. Бунда майда томирлар деворлари (капиллярлар) қалинлашиб, томирлар ичи тораяди, юзасининг силлиқлиги йўқолиб, микротромблар ҳосил бўлишига шароит туғилади. Тананинг тегишили қисмida қон айланishi ёмонлашади. Капиллярлар девори мўрт бўлиб, устида кичик бўртмачалар ҳосил бўлади. Шу жойларда томирлар ёрилиб, қон чиқиши мумкин. Кўз шифокори кўз тубидаги тўр пардаларни кузатганда томирлардаги бу ўзгариш яққол кўринади. Бунинг оқибатида кўриш ёмонлашви, баъзан кўзнинг кўр бўлиб қолиши кузатилади. Кўз тўр пардаларининг шикастланиши ретинопатия дейилади. Диабет туфайли кўришнинг ўзгаришини кўзойнаклар бартараф этолмайди.

Кўз томирлари шикастлангандан кейинги ўринни буйрак диабети яъни диабетга оид нефропатия эгаллайди. Нефропатияда буйрак ўз функциясини бажара олмай қолиши

оқибатида модда алмашувининг заҳарли маҳсулотлари қонда тўпланиб қолади. Тананинг ўз-ўзини заҳарлаши юз бериб, бемор оғир аҳволга тушиб қолади.

Микроангиопатия — барча органлар капиллярларини тинимиз шикастловчи жараён бўлиб, буйрак, кўз, оёқ каби органларда кўпроқ ва эртароқ намоён бўлади.

Макроангиопатия — йирик калибрли томирлар (артериялар)нинг атеросклероз билан шикастланишидир. Қандли диабет билан хасталанган беморларда нисбатан ёшлик пайдиаёсқат атеросклероз пайдо бўлиб, тез ривожланади. У кўпроқ аортани, юрак, бош мия, буйрак артерия қон томирларини, шунингдек, оёқ ва қўлнинг асосий қон томирларини шикастлайди. Натижада юракнинг ишемик касаллиги (стенокардия, инфаркт миокарди), мияда қон айланшининг бузилиши (бош айланши, мия инсульт), жунжикиш, оёқ-қўллар оғриши, уларда қийин битадиган яралар пайдо бўлиши, ҳатто гангрена келиб чиқиши мумкин.

Қандли диабетнинг кеч намоён бўладиган асоратларининг олдини олишнинг ягона йўли қонда глюкоза миқдорини бир меъердаги ўзгаришлар даражасида мунтазам сақлаб туришдир.

Агар ўз вақтида, тўғри даволаниса қандли диабет касаллиги асоратларининг олдини олиш мумкин. Бунинг учун бемор ўз касалини яхши билдиши ва уни даволашда кўпроқ иштирок этиши лозим. Яъни шу касаллик билан яшашни ўрганиши зарур.

Қандли диабет билан оғриган беморлар дори-дармонларни вақтида ичиб, шифокор назорати остида гиёҳлардан тайёрланган дамламалардан ҳам фойдаланишлари мумкин. Бу касаллик билан оғриган беморларнинг қай тарзда овқатланишлари эса алоҳида мавзу.

алмашинуви касаллиги бўлиб, унинг қандай пайдо бўлиши маълум эмас. Бироқ келиб чиқиши сабаблари, ривожланиш йўллари ва клиник аломатларига кўра турлича бўлган бир турор касалликлар бу хасталик таркибига бирлашган бўлади. Ва бу касалликларнинг ҳаммаси учун хослик — қон таркибидаги глюкоза моддасининг сурункали ортиб боришидир.

Касаллик юз берганда бўлада чанқаш, кўп сув ичиш ва сийиш, қувватсизлик, иштаҳасизлик, уйқусизлик, инжиқлик, кўнгил айнаш, баъзан бош, қорин оғриши кабилар юз беради. Бемор озиб кетиши мумкин. Бу касалликка йўлиқдан беморларнинг қони таркибидаги қанд миқдори энг юқори даражадан энг қўйи даражагача теззет ўзгариш туради.

ТАБИЛЛАР ДЕЙДИКИ...

Қандли диабетни даволаш учун:

СУЛИ: З стакан сувга 100 г сули дони солиниб, 1 соат қайнатилади. Сўнгра уни 7 соат дамлаб қўйилади. Сузиб олиниб, кунига 4 маҳал ичилади.

БОДОМ: меваси қандли диабетга даво бўлади.

Ушбу касалга чалингларга вақти-вақти билан НОК ейишлари тавсия этилади.

ХЎЖАФАТ: ўсимлиги мевасидан дамлама қилиб ичиш ҳам фойдали.

ДАФНА: баргларидан 10 донасини 3 стакан қайноқ сувга солиб, 1 соат дамлаб қўйилади. Дамламадан ярим стакандан кунига 3 марта истеъмол килинади.

ЛОВИЯнинг: қўзоқлари (август ойида) ажратиб олиниди. 100 г қўзоқ устига 1 л. сув кўйилиб, то сувнинг ярми қолгунча қайнатилади. Шарбатидан кунига ярим стакандан 3-4 марта, овқатланишдан ярим соат аввал ичилади.

БУНДАН ТАШҚАРИ: шифокор тавсияси билан женшень настойкаси, Левзей экстракти, элеутерококк экстрактларини

томчи ҳолида ичиш мумкин.

Карам, салатнинг барча турлари, редиска, турп, ровоч, сабзи, шолғом, кабачка, бақлажон, қовоқ, помидор, бодринг, булғор қалампири, шовул, петрушка, кашнич, шивит, исмалоқ, ошқўк кабиларни хоҳлаганча истеъмол қилишлари мумкин.

Ш. ХУДОЙБЕРДИЕВА,
тайёрлади.

ОВОЗНИ ҲАМ ОЧАДИ

Халқ табобатида карам иштаҳа очувчи, меъда ости беzi фаолиятини кучайтирувчи, ичак фаолиятини яхшиловчи восита сифатида ишлатилади. Илмий тиббиётда карам барги шираси билан меъда ва ўн икки бармоқли ичак яраси касалликларини даволаш яхши натижада бермоқда. Карам барги ширасини кунига 3 маҳал ярим стакандан 3-4 ҳафтагача ичилса, самараси яхши бўлади. Уни ҳар куни янгидан тайёрлаб ичиш керак, акс ҳолда +2 даражадан юқори ҳароратда орадан бир кун ўтиши билан ачиб қолади ва шифобахшилик хусусияти йўқолади.

Абу Али ибн Сино таъкидлашича, карамнинг барглари обдон янчилиб, ўзини ё талқон билан қўшиб қуюқ суртма қилиб боғланса, ҳар қандай шиш, шиллик ўсмалар, сарамас ва эшакеми касалликлари, қалтироқни даволашга ёрдам беради. Сарик йўнгичка билан қўшиб, подаграга қўйилади. Қайнатмаси ва-уруги бошнинг қасмогани кетказади. Шираси бурунга томизилса, мияни тозалайди. Шираси қайнатмасини кунжут ёғи билан қўшиб, гарфара қилинса, томоқ оғриғига даво бўлади. Карам истеъмол қилсангиз овозингизни тиниқлашади. Уни чайнаб, сувини сўрсангиз бўғилган овозингизни очади.

Саломат ФОЙИБНАЗРОВА тайёрлади.

ВАТАН ЎҒОНЛАРИ ШАРАФЛАНДИ

14 январ куни пойтахтимиздаги муҳташам «Халқлар дўстлиги» саройи ҳар қачонгидан ҳам гавжум бўлди. Зални тўлдириб ўтирган томошабинлар орасида ҳарбий аскарлар, ички ишлар идоралари ходимлари ва уларнинг яқинлари, хизмат вазифасини бажариш чоғида ҳалок бўлган ходимларнинг оила аъзолари, меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари бор эди.

Ҳоммийлар ва шифокорлар йили муносабати билан ва Ватан ҳимоячилари кунига багишлаб ўтказилган ушбу хайрия концертида ИИВ Қоровул қўшинлари қошидаги «Турон юлдузлари» ансамбли санъаткорлари хизматда бўлдилар. Шунингдек, меҳмон сифатида ташриф буюрган «Тарона-рекордс» гастроль-концерт бирлашмаси хонандалари ҳам ўз санъатлари билан ўйигилганларга хушнудлик баҳш этдилар. Концерти таникли сўз усталари – Мирзабек Холмедов ва Валижон Шамшиевлар олиб боришли.

Шу куни ИИВ Қоровул қўшинлари Бош бошқармаси томонидан оталиқса олинган меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари учун қўшалоқ байрам бўлди. Бош бошқарма аскарлари болажонларга тантанали равишда байрам совғаларини топширдилар. Байрам концерти барчага бирдек мансур бўлди.

Ўз мухбири миз.

Суратларда: байрам концертидан лавҳалар.

Абу КЕНЖАЕВ олган суратлар.

МУШТАРИЙЛАР ДИККАТИГА!

Шу йил 22 январ якшанба куни соат 11.30да «Ўзбекистон» телеканали орқали «Бевосита мулокот» кўрсатуви намойиш этилади.

Кўрсатув тўғридан-тўғри эфирга узатилиди. Унда Узбекистон Республикаси ИИВ Ҳукуқбўзарликларнинг олдини олиш бош бошқармаси етук мутахассислари иштирок этадилар.

Кўрсатув профилактика хизмати, милиция таянч пунктлари ва профилактика инспекторларининг фаолиятига багишланади. «Бевосита мулокот» орқали соҳага оид ўзингизни қизиқтирган барча саволларга жавоб олишингиз мумкин.

Энига: 3. Давлат ҳокимиётининг марказий органлари мажмуи. 9. Сайроқи парранда. 10. Рус шоири. 11. Автомобиль кузови тури. 14. Словакия пул бирлиги. 15. Юқ ташиб анжоми. 16. Ўзбек ҳалқ мақоми. 20. Йиртқич күш. 21. Киракаш автомобиль ҳисоблагичи. 23. Темир йўл транспорти воситаси. 24. Бўйинбог. 26. Манзарали ўсимликни етиштирувчи. 28. Муқимий шеъри. 29. Тўшама жиҳоз. 34. Атоқли ўзбек геолог олими. 36. Нарвон қисми. 37. Хорижий валията. 38. Офат келтирувчи табиати ходисаси.

Бўйига: 1. Самарқанддаги меъморлик обидаси. 3. Ҳудва Савр оралигидаги бурж. 4. Зийнат буюмлари учун ишлатиладиган ялтироқ тош қотган елим ашё. 5. Жисмларнинг қарама-қарши йўналган тент кучлар таъсиридаги турғун ҳолати.

6. Олтой худудидаги кўл. 8. Россия футбол командаси. 12. Гап бўлғаги. 13. Ҳароратни бир маромда сақлаб турувчи асбоб. 14. Бир турдаги нарсаларнинг маълум тартибдаги рўйхати. 17. Турғун ҳолатга нисбатан қарама-қарши ҳолат. 18. Кичик дарё. 19. Орзу. 22. Сув энергияси билан ишловчи иншоотлар мажмуи. 25. Ҳамдўстликдаги республика пойтахти. 27. Ўзбекистон ҳалқ ҳофизи, устоз санъаткор. 30. Арманистон футбол командаси. 31. Бадий асарда гавдалантирилган характер. 32. Организмнинг таом ҳазм қилиш аъзоси.

Ёйлар бўйича: 2. Топишмоқ тури. 7. Ер сатхи ўлчови. 33. Ваколатли лавозимга сайдланувчи. 35. Рабиндрнат Тагор романси асосида экранлаштирилган «Ганг дарё-сининг қизи» фильмни қаҳрамони.

Фозилжон ОРИПОВ.

Газетамизнинг азиз мухлислари!

Газетамизнинг янада мазмунли ва ранг-баранг чиқишида сизнинг фикрларингизни билиш ниятида миз. Таклифларингиз бўлса, марҳамат, бизга қўнгироқ қилинг!

Телефон: (3712) 139-73-88

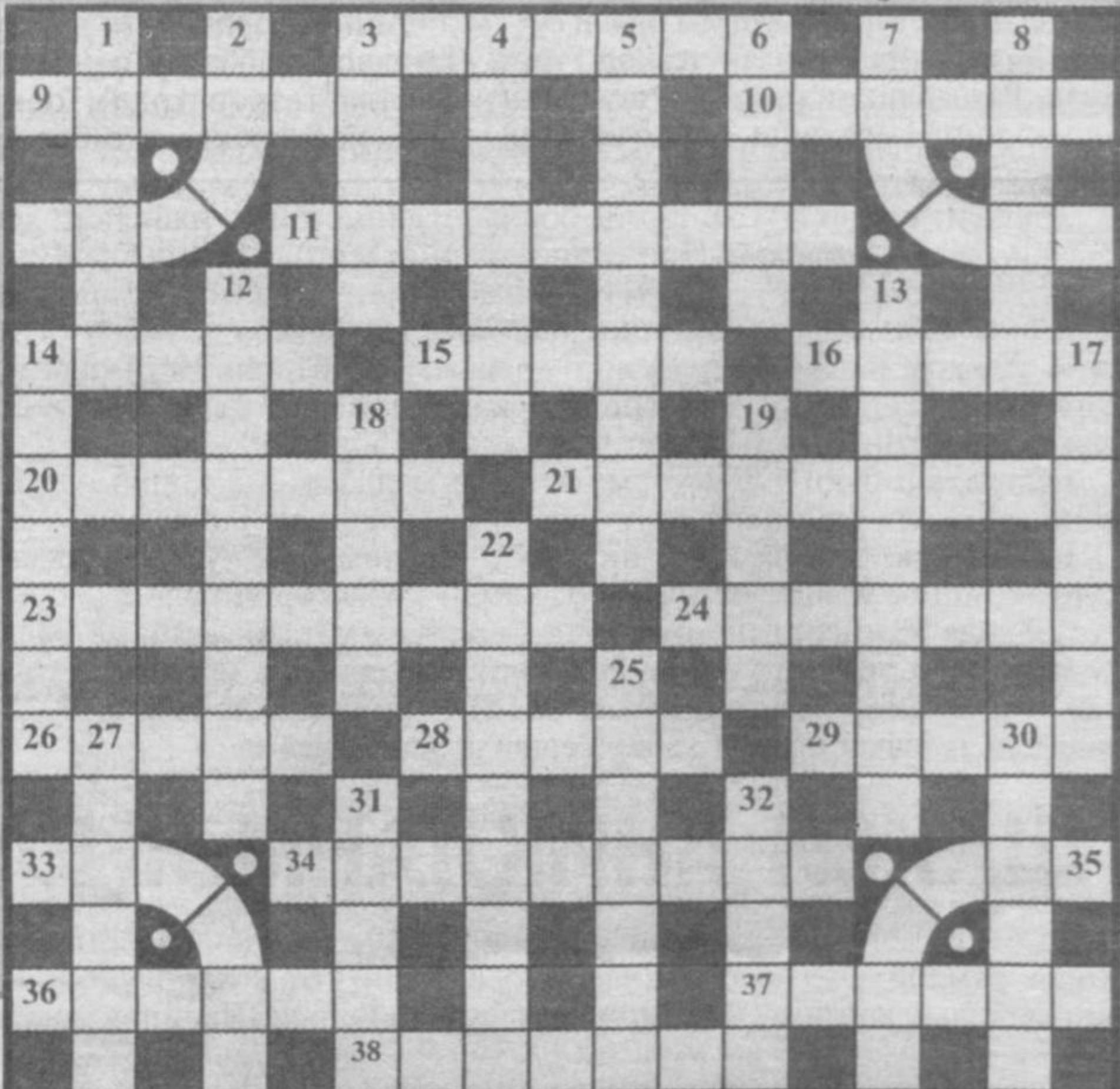

Ҳафтанинг шанба ва якшанба кунлари эса қуйидаги телефон орқали мурожаат қилишингиз мумкин:

(3712) 139-70-40

Соат 9.00дан 21.00гача

КРОССВОРД

БАЙРАМ КРОССВОРДИННИНГ ЖАВОБЛАРИ

Энига: 1. Интизом. 6. Мустақиллик. 10. Тузум. 11. Онг. 12. Сокин. 17. Сўроқ. 18. Транзит. 19. Бобур. 22. «Жар». 23. Имзо. 24. Одим. 25. Муз. 28. Сигал. 29. «Жасорат». 31. Сенат. 34. Майор. 35. Қиши. 36. Ижара. 39. Жиноятчилик. 40. Липатов.

Бўйига: 2. Нота. 3. Оила. 4. Ҳукуқ. 5. Низом. 7. Қонун. 8. Гувоҳ. 9. Никоҳ. 13. Ҳўжалик. 14. Ареопаг. 15. Тижорат. 16. Ҳукумат. 20. Умр. 21. Йил. 26. Лакаб. 27. Мегрэ. 30. Орият. 32. Холис. 33. Ажрим. 37. Кони. 38. Низо.

О'ЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI IIV BIRLASHGAN TAHRIRIYATI

Bosh muharrir o'rinnbosari
Ulug'bek MAMADALIYEV
Mas'ul kotib v.b. Erkin SATTOROV

Navbatchi: Aziz Fayziyev
Sahifalovchilar: Nikita Slavgorodskiy
Matn ko'chiruvchi: Gulnora Sodiqova

Ko'chirib bosishda «Postda»dan olinganligini ko'rsatish shart.
Muallifning mulohazasi tahririyat fikriga mos tushmasligi mumkin.
Maqlada keltirilgan misollor, raqamlar, ma'lumotlarning aniqligi uchun mualliflar javobgardirlar. Qo'lyozmalar tahlil qilinmaydi va qaytarilmaydi.

Gazeta haftaning shanba kunlari chiqadi.
Kelgusi sonda uchrashguncha xayr!

MANZILIMIZ:
700029, Toshkent,
Yunus Rajabiy
ko'chasi, 1

TELEFONLAR:
Bosh muharrir o'rinnbosari 132-24-60;
Kotibiyat 139-73-88. Faks 132-05-51
E-mail: urmv@globalnet.uz

Tahririyat hisob raqami
2021000700447980001, MFO
00421. «Ipak yo'li» aksiyadorlik
investitsiyaviy tijorat bankining
Mirzo Ulug'bek bo'limi.

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi
bosmaxonasida chop etildi.
*Korxonha manzili: Alisher
Navoij ko'chasi 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va Axborot agentligida 2003 yil 24 noyabrda 007 raqam bilan ro'yxatqa olingan. Buyurtma J-1978. Bosilish - ofset usulida. Hajmi - 6 bosma taboq. 55046 nusxada chop etildi. Obuna raqamlari: Yakkta tartibida — 180. Tashkilotlar uchun - 366. Bosishga topshirish vaqt - 23.00. Bosishga topshirildi - 23.30. Internet va xorijiy matbuot vositalari asosida tayyorlandi.